

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון

משרד

לשכת השר בן-אליעזר
הכלכלה והתעסוקה
95

מחלקה

תיק מס' 43-5

	
שם תיק: לשכת השר בן-אליעזר - הצעות חוק, נושאים לממשלה 5	
גל-22396/5	מוזהה פיוז
מוזהה פריט: 000y84k	כתובת 2-112-2-4-10
תאריך הדפסה: 01/01/2019	

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון

טל': (02) 847327

פקס': (02) 847859

ח' בטבת תשנ"ו

31 בדצמבר 1995

311295-3

ת"ד 18110
ירושלים 91180

אל: מר עמוס רודין, המנהל הכללי

הנדון: פינוי מטבח פי-גלילות

שלום רב,

בהמשך לבקשתך, להלן הערותי להצעה להחלטת ממשלה של שר האנרגיה והחשמל
בנדון.

1. באופן פורמלי, נציג משב"ש אינו מוצע כחבר בוועדה הבינמשרדית
שמציעים להקים, אלא נציג המינהל.

2. אני מציע לכלול את נציג משב"ש כחבר בוועדה וזאת בנוסף לנציג
ממ"י.

3. בכל מקרה, מוצע להעביר העתק לממ"י להתייחסות.

4. לדעתי, אין צורך לפרט את שלבי הפעולה של הוועדה. זאת מכיוון שחלק
מהשלבים המוצעים אינם בהכרח מתאימים (לדוגמא, הקמת וועדה משותפת
לאישור תוכניות).

5. יש להוסיף להחלטת הממשלה התייחסות למימון ההעברה, דהיינו שהוועדה
תשקול את הדרכים לממן את פינוי האתר והקמת אתר חליפי.

בברכה,

חיים פאלקוף

13611 225

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

הודעת פקסימיליה

תאריך: 26/12/95
DATE: _____

אל פקס מס': 7859
TO FAX NO.: _____

מס' עמודים (כולל עמוד זה): 6
TOTAL NUMBER OF PAGES: _____

לידיעת: מר חיים פיאקוב
ATTENTION: _____

מאת: אגף ג' - שירות מנהל
FROM: _____

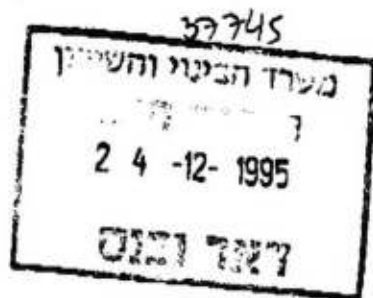
לא התחברתי בדחיפה - ד"ר

ח' 95

אם לא נקלטו כל העמודים בבירור, נא לטלפן למס' 02-847106/7
או לפקס מס' 02-847688.

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ז בכסלו התשנ"ו
20 בדצמבר 1995

אל: שר האוצר
חשר לאיכות הסביבה
שר הבינוי והשיכון
שר הפנים

שלום רב,

הנדון: פינוי מתחם פי-גלילות

מצורפת הצעה בדבר פינוי מתחם פי גלילות, אשר שר האנרגיה והתשתית מבקש להביאח להחלטת הממשלה.

על-פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה, אודה על חוות דעתכם תוך שבועיים ימים.

בברכה,

שמאל הולנדר

העתק: שר האנרגיה וחשתית

משרד ראש הממשלה, רח' קפלן 3, קרית בן-גוריון, ירושלים 91919
טלפון: 02-705532/8 פקס: 02-632580, 02-664065

832-95

שר האנרגיה והתשתית

פינוי מתחם פי גלילות - הצעת החלטהמחליטים:

1. ממשלת ישראל מכירה בצורך החיוני והדחוף בפינוי אתר פי-גלילות והעתקתו לאתר חלופי ובצורך להתארגנות מהירה של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.
2. ממשלת ישראל מורה על הקמת ועדה בינמשרדית בראשות נציג משרד האנרגיה והתשתית הכוללת את נציג משרד האוצר, משרד השיכון (מנהל מקרקעי ישראל) משרד הפנים ומשרד לאיכות הסביבה.
- הועדה תמליץ על השלבים והמועדים לפינוי המתקן ותפעל לזרז החליטים הנדרשים על-פי החוק.
3. הועדה תקבע את שלבי הפעולה שיכללו בין היתר את:
 - א. הכנת סקר בעלויות קרקע והזכויות המוקנות לבעלים ולמחזיקים בקרקע בהתאם למצב המשפטי והתכנוני הקיים.
 - ב. הועדה תסמיק את מנהל מקרקעי ישראל להכין תכנית בנין עיר (תב"ע) לשטח האתר שיפונה.
 - ג. הועדה תמליץ על הקמת ועדה משותפת בהתאם לפרק ב' סימן ה' לחוק התכנון והבניה לאישור תכניות בנין ערים בנושא הנדון.
 - ד. הועדה תמליץ על אתר או אתרים חלופיים למתקני הדלק שיועקו. ההמלצה תובא לבחינה ואישור ועדות התכנון וזאת על מנת לאפשר חקמת מתקני אחסון וניפוק בהתאם לדרישות העתידיות של משק הדלק.
 - ה. אתר חלופי למתקני האחסנה וניפוק תזקיקים יקבע בנפרד עפ"י המלצות הועדה ויובא לבחינה ואישור ועדות התכנון.
 - ו. הועדה תמליץ על הסדר מקרקעין שיאפשר שימוש בקרקע בהתאם לתב"ע שתוכן ותאושר בהתאם לסעיף ב' לעיל.
4. אתר חלופי למתקני הגז יקבע בהתאם לתכנית מתאר ארצית מס' 32 למשק הגז"מ
5. הועדה תשלם את עבודתה בתוך 4 חודשים מיום מנייה.

שר האנרגיה והתשתית

דברי הסבר:

1. מסוף "גלילות" הוא מערך אחסון, שאיבה וניפוק תזיקים וגז בישול (גפ"מ). במתכונתו ובמיקומו הנוכחי - כ-300 מ' מזרחית מכביש חיפה-ת"א וכ-700 מ' צפונית מרמת אביב ג' - הוא מהווה מפגע בטיחותי, אינו משתלב עם המגמות של גידול האוכלוסייה, פריסתה ומערך הפתוח של התשתית התחבורתית ומהווה אילוץ תכנוני הפוגע בחקצאה יעילה של הקרקעות שבסביבתו.
2. א. המסוף אינו עומד בקריטריונים הנדרשים על מנת למזער את רמת הסיכון לאוכלוסייה שבקרבתו ולמערך הכבישים הגובל בו, בעיקר משום מיקום ואחסון עילי של גפ"מ.
 ב. מסוף "גלילות" מצוי במוקד פתוח פוטנציאלי של המרקם האורבאני של מטרופולין ת"א ונוכחותו מונעת מימוש פוטנציאל אורבאני של המרחב והקצאה יעילה של שמושי קרקע באזורי ביקוש.
 המסוף משתרע על שטח של כ-300 דונמים, יוצר קונפליקט עם סביבתו ומאיים על צביונו ואיכותו של קטע זה של המטרופולין, תוך הקפאת פיתוחו. כמו כן המסוף מנטרל, באופן עקיף, את פיתוחם של כ-1,100 דונמים מדרום וממזרח לו בשל מגבלות הבניה הנגזרות ממיקומו והנובעות מטעמי בטיחות.
3. מתקן "גלילות" המצוי צפונית לאזור רמת אביב ג' משמש מתקן לאחסון וניפוק של מוצרי דלק בבעלות חב' פי גלילות, ובמתחם מצויים מתקני מילוי מיכלי גז של החברות פזגז-פטרולגז ואמישראגז. המתקן משמש, כאמור, לניפוק של מוצרי דלק לאזור מרכז הארץ והוא מתקן חניפוק הגדול ביותר בארץ.
- מסוף גלילות מצוי במוקד פיתוח אורבני מואץ ומהווה למעשה אחד מעתודות הקרקע האחרונות באזור המטרופולין המתפתח, פיתוח עתודת שטח זו תאפשר הכנסה של הון רב לקופת המדינה.
4. פינוי המתקן מאזור זה מחייב מציאת פתרונות הולמים לצרכי משק הדלק שהם למעשה צרכי המשק בנושא אספקת מוצרי דלק לצרכנים השונים החל מהאספקה לתחנות הדלק ולמגזרים התעשייתיים והמסחריים המקבלים אספקתם ממסוף זה וגמור בהקמת מתקני מילוי למכלי גפ"מ שיהוו תחליף הולם למתקנים הקיימים.

שר האנרגיה והתשתית

מקום חילופי "למתקני מילוי למכלי גפ"מ מאותר בימים אלו ע"י עורכי תמ"א 32 במסגרת תכנון כולל של פריסת מתקני גפ"מ והפתרון למתקני ניפוק דלקים אחרים, בטווח הקצר, יכול להיות מתקן הניפוק באשדוד שהרחבתו תוכל לענות על הצרכים עד לבניית מתקן חילופי חדש.

כחלק מהפתרון הכולל יש לאתר באזור המרכז אתר חדש שבו ייבנו מתקני האחסון והניפוק החדשים שיהיו דרושים בעתיד. את איתור המתחם המתאים יש להטיל על גורמי התכנון תוך הדגשה שהפתרון לטווח הארוך חייב להיות מוגדר כבר עתה כי אחרת לא ניתן יהיה לספק את הביקושים החזויים למוצרי דלק.

5. רכישות קרקע ומתן חליפין לקרקע יעשו ע"י מינהל מקרקעי ישראל שהוא הגוף המופקד על קרקעות המדינה וגוף זה יוכל לפנות המתקן הקיים ולפתח האזור בהתאם לשיקולים כוללים של עתודות קרקע ושימושיה.

6. ביצוע הפעולות הנ"ל, במתואם בין הגופים המופקדים על העשייה כל אחד בתחומו, תאפשר איתור הפתרונות הטובים ביותר באילוצים הקיימים.

מוגש ע"י: שר האנרגיה והתשתית

משרד הבינוי והשיכון אגף תכנון ובינוי ערים

31.12.95

אל: אורה גיורגי
לשכת המנכ"ל

פינוי מתחם פי גלילות - פנייה 048382

מצ"ב ההערות להצעת ההחלטה של שר האנרגיה והתשתית:

הצורך בפינוי אתר פי גלילות והעתקתו הוא צורך חיוני ודחוף לאור מיקומו ולאור המחסור בקרקע במטרופולין תל אביב.

1. השלב הראשוני המוצע לעבודת הועדה שתוקם, לאחר חכנת סקר בעלויות קרקע והזכויות המוקנות לבעלים ולמחזיקים בקרקע, הוא עריכת תכנית שלד ופרוגרמה לאזור המתפנה. השטח הגדול של האתר, כ- 1400 דונם (כולל השטחים בהם מוגבל הפיתוח עקב מרחקי בטיחות), מיקומו במרכז הפיתוח המטרופוליני והיותו בתחום השיפוט של יותר מרשות מקומית אחת מחייבים עריכת תכנית כוללת הרואה את תיפקודו של האזור בכלל המרתב. מתוך תכנית השלד ייגזרו הפרוגרמות והתכניות המפורטות (תב"ע).

בימים אלה החל לפעול מטעם מספר משרדי ממשלה, צוות רב תחומי הבוחן עקרונות לפיתוח מטרופולין תל אביב. היות שחשטת המתפנה הוא במרכז המטרופולין ועשויות להיות לו השלכות משמעותיות על פיתוח המרתב המטרופוליני, מוצע לשתף את צוות התכנון של מטרופולין תל אביב בשלבי הגיבוש של תכנית השלד והפרוגרמה.

2. החלוקה בין אתר למתקני דלק, מתקני אחסנה וניפוק ואתר למתקני גז, נראית על פניה כבעייתית. ריכוז של המתקנים יאפשר ניצול יעיל יותר של הקרקע ואילו חלוקה מונעת ניצול רב שימושי. ריכוז באתר אחד או במספר אתרים מפחית את "בזבוז" הקרקע שמקורו בשמירה על מרחקי בטיחות. לפיכך יש לבחון אפשרות של ריכוז המתקנים, לדוגמה באתר החלופי למתקני הגז כפי שייקבע בתמ"א 32.

יגאל צירני

העתק: סופיה אלדור, מנהלת אגף תכנון ובינוי ערים

משרד הבינוי והשיכון

לשכת השר

תאריך: 24-12-95

מס' פניה: 13611

צמח גיאני

נא לציין מס' פניה

בתשובתך

לכבוד:

אג"מ / נציג

ג'רל / נציג

א.ג.ג.

הנדון: מנהל - ש"ר - אג"מ

לוטת מכתבו של צמח גיאני / נציג

מתאריך: 20-12-95

☐ לידיעה.

☒ אנא בדוק והעבר הערותיך למכתב המצורף.

☐ אנא השב תשובתך ישירות לפונה.

☐ העתק מהתשובה יש לשלוח ליועץ השר.

☒ הצעת התשובה תשלח אלי.

☒ תשובה לפנייה תועבר עד לתאריך צמח גיאני!

לטיפולך המהיר אודה

בכבוד רב,

איתן כבל
יועץ השר

איתן כבל

2-27-1919 (1919-1920)

1919-1920

1919-1920

1919-1920

1919-1920

1919-1920

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

1919

משרד הבינוי והשיכון

לשכת המנהל הכללי

תאריך: 26/12/95

מס' פניה: 048382

21/12/95

נא לציין מס' פניה
בתשובתך

לכבוד

מר חיים כהן

ג' ספיר ארז

דני קורא דירבוק

דיר אביהר

א.ג.נ.

הנדון: פ' נ' אמת פ' אמת

לוטת מכתבו של אמת (הוצאה)

מתאריך: 20/12/95

☒ אנא בדוק והעבר הערותיך למכתב המצורף. 26 יום א' 31/12/95

☐ אנא השב תשובתך ישירות לפונה.

העתק מהתשובה יש לשלוח ללשכת המנכ"ל.

☐ העתק תשובה נוסף יש לשלוח ללשכת השר

בציון מס' פניה.

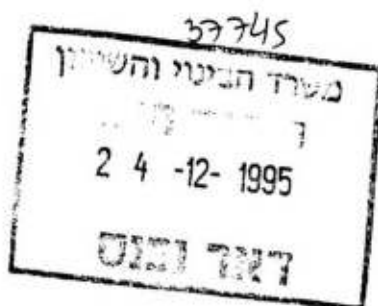
בכבוד רב,

אלנה סג"ר

עוזר מנכ"ל

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ז בכסלו התשנ"ו
20 בדצמבר 1995

אל: שר האוצר
השר לאיכות הסביבה
השר הבינוי והשיכון
שר הפנים

שלום רב,

הנדון: פינוי מתחם פי-גלילות

מצורפת הצעה בדבר פינוי מתחם פי גלילות, אשר שר האנרגיה והתשתית מבקש להביאה להחלטת הממשלה.

על-פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה, אודה על חוות דעתכם תוך שבועיים ימים.

בברכה,

שמואל הולנדר

העתק: שר האנרגיה והתשתית

משרד ראש הממשלה, רח' קפלן 3, קרית בן-גוריון, ירושלים 91919
טלפון: 02-705532/8 פקס: 02-632580, 02-664065

שר האנרגיה והתשתית

פינוי מתחם פי גלילות - הצעת החלטה

מחליטים:

1. ממשלת ישראל מכירה בצורך החיוני והדחוף בפינוי אתר פי-גלילות והעתקתו לאתר חלופי ובצורך להתארגנות מהירה של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.
2. ממשלת ישראל מורה על הקמת ועדה בינמשרדית בראשות נציג משרד האנרגיה והתשתית הכוללת את נציג משרד האוצר, משרד השיכון (מנהל מקרקעי ישראל) משרד הפנים והמשרד לאיכות הסביבה.
הועדה תמליץ על השלבים והמועדים לפינוי המתקן ותפעל לארוז ההליכים הנדרשים על-פי החוק.
3. הועדה תקבע את שלבי הפעולה שיכללו בין היתר את:
 - א. הכנת סקר בעלויות קרקע והזכויות המוקנות לבעלים ולמחזיקים בקרקע בהתאם למצב המשפטי והתכנוני הקיים.
 - ב. הועדה תסמיק את מנהל מקרקעי ישראל להכין תכנית בנין עיר (תב"ע) לשטח האתר שיפונה.
 - ג. הועדה תמליץ על הקמת ועדה משותפת בהתאם לפרק ב' סימן ה' לחוק התכנון והבניה לאישור תכניות בנין ערים בנושא הנדון.
 - ד. הועדה תמליץ על אתר או אתרים חלופיים למתקני הדלק שיועקו. ההמלצה תובא לבחינה ואישור ועדות התכנון וזאת על מנת לאפשר הקמת מתקני אחסון וניפוק בהתאם לדרישות העתידיות של משק הדלק.
 - ה. אתר חלופי למתקני האחסנה וניפוק תזקיקים יקבע בנפרד עפ"י המלצות הועדה ויובא לבחינה ואישור ועדות התכנון.
 - ו. הועדה תמליץ על הסדר מקרקעין שיאפשר שימוש בקרקע בהתאם לתב"ע שתוכן ותאושר בהתאם לסעיף ב' לעיל.
4. אתר חלופי למתקני הגז יקבע בהתאם לתכנית מתאר ארצית מס' 32 למשק הגז"מ
5. הועדה תשלם את עבודתה בתוך 4 חודשים מיום מנויה.

שר האנרגיה והתשתית

דברי הסבר:

1. מסוף "גלילות" הוא מערך אחסון, שאיבה וניפוק תזקיקים וגז בישול (גפ"מ). במתכונתו ובמיקומו הנוכחי - כ-300 מ' מזרחית מכביש חיפה-ת"א וכ-700 מ' צפונית מרמת אביב ג' - הוא מהווה מפגע בטיחותי, אינו משתלב עם המגמות של גידול האוכלוסייה, פריסתה ומערך הפתוח של התשתית התחבורתית ומהווה אילוץ תכנוני הפוגע בהקצאה יעילה של הקרקעות שבסביבתו.
2. א. המסוף אינו עומד בקריטריונים הנדרשים על מנת למזער את רמת הסיכון לאוכלוסייה שבקרבתו ולמערך הכבישים הגובל בו, בעיקר משום מיקום ואחסון עילי של גפ"מ.
ב. מסוף "גלילות" מצוי במוקד פתוח פוטנציאלי של המרקם האורבאני של מטרופולין ת"א ונוכחותו מונעת מימוש פוטנציאל אורבאני של המרחב והקצאה יעילה של שמושי קרקע באזורי ביקוש.
המסוף משתרע על שטח של כ-300 דונמים, יוצר קונפליקט עם סביבתו ומאיים על צביונו ואיכותו של קטע זה של המטרופולין, תוך הקפאת פיתוחו. כמו כן המסוף מנטרל, באופן עקיף, את פיתוחם של כ-1,100 דונמים מדרום וממזרח לו בשל מגבלות הבניה הנגזרות ממיקומו והנובעות מטעמי בטיחות.
3. מתקן "גלילות" המצוי צפונית לאזור רמת אביב ג' משמש מתקן לאחסון וניפוק של מוצרי דלק בבעלות חב' פי גלילות, ובמתחם מצויים מתקני מילוי מיכלי גז של החברות פזגז-פטרולגז ואמישראגז. המתקן משמש, כאמור לניפוק של מוצרי דלק לאזור מרכז הארץ והוא מתקן הניפוק הגדול ביותר בארץ.
מסוף גלילות מצוי במוקד פיתוח אורבני מואץ ומהווה למעשה אחד מעתודות הקרקע האחרונות באזור המטרופולין המתפתח, פיתוח עתודת שטח זו תאפשר הכנסה של הון רב לקופת המדינה.
4. פינוי המתקן מאזור זה מחייב מציאת פתרונות הולמים לצרכי משק הדלק שהם למעשה צרכי המשק בנושא אספקת מוצרי דלק לצרכנים השונים החל מהאספקה לתחנות הדלק ולמגזרים התעשייתיים והמסחריים המקבלים אספקתם ממסוף זה וגמור בהקמת מתקני מילוי למכלי גפ"מ שיהוו תחליף הולם למתקנים הקיימים.

שר האנרגיה והתשתית

מקום חילופי "למתקני מילוי למכלי גפ"מ מאותר בימים אלו ע"י עורכי תמ"א 32 במסגרת תכנון כולל של פריסת מתקני גפ"מ והפתרון למתקני ניפוק דלקים אחרים, בטווח הקצר, יכול להיות מתקן הניפוק באשדוד שהרחבתו תוכל לענות על הצרכים עד לבניית מתקן חילופי חדש.

כחלק מהפתרון הכולל יש לאתר באזור המרכז אתר חדש שבו ייבנו מתקני האחסון והניפוק החדשים שיהיו דרושים בעתיד. את איתור המתחם המתאים יש להטיל על גורמי התכנון תוך הדגשה שהפתרון לטווח הארוך חייב להיות מוגדר כבר עתה כי אחרת לא ניתן יהיה לספק את הביקושים החזויים למוצרי דלק.

5. רכישות קרקע ומתן חליפין לקרקע יעשו ע"י מינהל מקרקעי ישראל שהוא הגוף המופקד על קרקעות המדינה וגוף זה יוכל לפנות המתקן הקיים ולפתח האזור בהתאם לשיקולים כוללים של עתודות קרקע ושימושיה.

6. ביצוע הפעולות הנ"ל, במתואם בין הגופים המופקדים על העשייה כל אחד בתחומו, תאפשר איתור הפתרונות הטובים ביותר באילוצים הקיימים.

מוגש ע"י: שר האנרגיה והתשתית

SHIKUN LISHKAT MANCAL

(AUTO)

THE FOLLOWING FILE(S) ERASED

FILE	FILE TYPE	OPTION
050	TRANSMISSION	

TEL NO.

9-847859

PAGE

06

RESULT

OK

ERRORS

1) HANG UP OR LINE FAIL
4) NO FACSIMILE CONNECTION

2) BUSY
5) 8 MIN. OVERFLOW

3) NO ANSWER

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

הודעת פקסימיליה

תאריך: 26/12/95

אל פקס מס': 7859

מס' עמודים (כולל עמוד זה): 6
TOTAL NUMBER OF PAGES:

לידיעת: מר חיים פיאקוב

מאת: מלכה אורג - עשרה אפר

לא יתחילת בדחילה - 3-5

תאריך

אם לא נקלטו כל העמודים בבירור, נא לטלפן למס' 02-847106/7
או לפקס מס' 02-847688.

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

הודעת פקסימיליה

תאריך: 26/12/95

אל פקס מס': 823502

מס' עמודים (כולל עמוד זה): 6
TOTAL NUMBER OF PAGES:

לידיעת: אב סג"ר ארבל

מאת: אורח ארבל - ד.נ.ל

ל
המחלקה
בדואר - 3-8

ת"ב

אם לא נקלטו כל העמודים בבירור, נא לטלפן למס' 02-847106/7
או לפקס מס' 02-847688.

SHIKUN LISHKAT MANCAL

(AUTO)

THE FOLLOWING FILE(S) ERASED

FILE	FILE TYPE	OPTION	TEL NO.	PAGE	RESULT
049	TRANSMISSION		9-823502	06	OK

ERRORS

1) HANG UP OR LINE FAIL	2) BUSY	3) NO ANSWER
4) NO FACSIMILE CONNECTION	5) 8 MIN. OVERFLOW	

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

הודעת פקסימיליה

תאריך: 26/12/95

אל פקס מס': 03-5633134

מס' עמודים (כולל עמוד זה): 6

לדיעית: מר יצחק - מנהל מחלקת

מאת: מלכה ארנו - מנהל

לא התייחסתם בדחיפה - אי צד

תאריך

אם לא נקלטו כל העמודים בבירור, נא לטלפן למס' 02-847106/7
או לפקס מס' 02-847688.

SHIKUN LISHKAT MANCAL

(AUTO)

THE FOLLOWING FILE(S) ERASED

FILE	FILE TYPE	OPTION	TEL NO.	PAGE	RESULT
047	TRANSMISSION		9-035633137	05	OK

ERRORS

1) HANG UP OR LINE FAIL	2) BUSY	3) NO ANSWER
4) NO FACSIMILE CONNECTION	5) 8 MIN. OVERFLOW	

פנימי
למחלקת פיקוח

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

הודעת פקסימיליה

תאריך: 26/12/95

אל פקס מס': 7198

מס' עמודים (כולל עמוד זה): 6
TOTAL NUMBER OF PAGES:

לידיעת: מר קהן, דיוקן

מאת: מלכה אלון - 8.1.96
FROM:

למנהל המנהל הכללי - חיצוני

ת"ד

אם לא נקלטו כל העמודים בבירור, נא לטלפן למס' 02-847106/7
או לפקס מס' 02-847688.

SHIKUN LISHKAT MANCAL

(AUTO)

THE FOLLOWING FILE(S) ERASED

FILE	FILE TYPE	OPTION	TEL NO.	PAGE	RESULT
046	TRANSMISSION		7198	06	OK

ERRORS

1) HANG UP OR LINE FAIL	2) BUSY	3) NO ANSWER
4) NO FACSIMILE CONNECTION	5) 8 MIN. OVERFLOW	

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ג בטבת התשנ"ו
15 בינואר 1996

ש מ ו ר

אל : השר י. ביילין
שר האוצר
שר הבינוי והשיכון ✓
שר החינוך, התרבות והספורט

מאת : המשנה למזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. שאן/1 של ועדת השרים לענין שיכון א' מזרח, שכונת חלוצים בית-שאן משיבתה ביום א', כ"ב בטבת התשנ"ו (14.1.96):

שאן/1. שיכון א' מזרח בבית שאן

מחליטים:

- א. לממן פינויים מרצון של תושבי שיכון א' מזרח בבית שאן לדירות חלופיות תוך מתן אופציה לאותם תושבים שירצו להישאר במקומם.
- ב. במהלך שנת 1996 תגובש תכנית פעולה בתאום בינמשרדי והבינוי יתבצע בשלבים החל משנת 1997 על ידי משרד הבינוי והשיכון.
- ג. כדי ליישם את האמור לעיל תינתן כבר בשנת 1996 הרשאה להתחייב בהיקף של עד חמישה מליון ש"ח.
- ד. להקים צוות בינמשרדי שילווה את ביצוע החלטה זו בהרכב כדלקמן:

מנהל המטה ליעול המשק - יו"ר
נציג משרד האוצר
נציג משרד הבינוי והשיכון
נציג מינהל מקרקעי ישראל
נציג רשות העתיקות

ב ב ב כ ה,

אריה זהר

העתק: הממונה על התקציבים, משרד האוצר
מנהל רשות העתיקות
מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מנהל המטה ליעול המשק, מר אלעזר פרידמן

4

לשכת
המזכיר
5

מזכירות הממשלה

(24)

ירושלים, י"ח בטבת התשנ"ו
10 בינואר 1996

ש מ ר

10-01-1996
5338

אל : שר האוצר
✓ שר הבינוי והשיכון

מאת : ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. כל/4 של ועדת השרים לענייני כלכלה מישיבתה ביום א', ט"ו בטבת התשנ"ו (7.1.96):

כל/4. המכרז להקמה והפעלה של כביש חוצה ישראל ככביש אגרה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס' כל/2, של ועדת השרים לענייני כלכלה, מיום י' בכסלו התשנ"ו (3.12.95) ובהתאם לסעיף 3(א) לחוק כבישי אגרה (כביש חוצה ישראל), התשנ"ה-1995 - להטיל על החשב הכללי למנות ועדת מכרזים לבחירת החברה שתהיה בעלת הזיכיון לפי החוק לקטע מתוך כביש חוצה ישראל, כאמור בהחלטה הנ"ל.

תפקידי ועדת המכרזים יהיו, בין השאר:-

א. מיון המתמודדים בשלב המוקדם ובחירת רשימת מתמודדים מקוצרת לשלב המכרז הסופי והכל בהתאם למסמך המיון המוקדם שפורסם;

ב. הכנת מסמכי המכרז והסכם הזכיון;

ג. בחירה מבין המתמודדים במכרז, מתמודד אחד או יותר, לשלב המשא ומתן;

ד. ניהול משא ומתן עם המתמודדים שנבחרו, בין הועדה בעצמה ובין באמצעות נציגים מטעמה, ובחירת הזכיין שיבצע את כביש חוצה ישראל.

ב צד כהן,
א. מושקע

העתק: החשב הכללי, משרד האוצר
יו"ר כביש חוצה ישראל בע"מ

(2)

לשם
המשרד
8

ה צ ע ה ל ת ח ל ט ה

הפחתות תקציב בנושאים שונים

מ ח כ י ט י ה:

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 347 (ב) מיום 7.1.96 בדבר הפחתת תקציבי המשרדים בסך 1.3 מיליארד ש"ח, לחלו פירוט ההפחתה במשרדי הממשלה:
מבסיס תקציבי המשרדים יופחתו הסכומים המפורטים להלן:

א. נשיא המדינה

להפחית 240 אלפי ש"ח מבסיס תקציב בית הנשיא.

ב. כנסת

להמליץ לוועדה הכנסת להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הכנסת.

ג. ראש הממשלה

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד ראש הממשלה.

ד. אוצר

1. להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של משרד האוצר.
2. להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הדיוור הממשלתי.
3. להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הוצאות שונות בתקציב הרגיל ובתקציב הפיתוח.

ה. משרד לביטחון פנים

להפחית 64 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשטרה.

ו. גורמי ביטחון

להפחית 30 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של גורמי הביטחון.

ז. משרד הביטחון

להפחית 100 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הביטחון.

ח. משרד המשפטים

להפחית 16 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד המשפטים.

ט. משרד החוץ

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החוץ.

י. משרד הכלכלה והתכנון

להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הכלכלה והתכנון.

נפתח 100

י"ט בטבת התשנ"ו
11.01.96

(3)

משרד הפנים ורשויות מקומיות יא.

להפחית 54 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הפנים ותקציבי הרשויות המקומיות.

מפעלי מים יב.

להפחית 4 מיליון ש"ח מבסיס תקציב מפעלי מים.

משרד השיכון יג.

1. להפחית מבסיס תקציב הפיתוח של משרד השיכון 42 מיליוני ש"ח בהוצאה ו-70 מיליוני ש"ח בהרשאה להתחייב.
2. להפחית 7 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל.
3. להפחית 100 מיליוני ש"ח מתקציב מענקי בנייה ושיכון (התאמת מימון).
4. להפחית 1 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המרכז למיפוי ישראל.

מנהל מקרקעי ישראל יד.

להקטין את בסיס תקציב ההוצאות המנהליות של מנהל מקרקעי ישראל ב-7 מיליוני ש"ח.

המשרד לאיכות הסביבה טו.

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לאיכות הסביבה.

משרד החינוך התרבות והספורט טז.

להפחית 372 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לחינוך תרבות והספורט (310 מיליוני ש"ח התאמת מזומן ו-62 מיליוני ש"ח הפחתה בתקציב).

השכלה גבוהה יז.

להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב החשכלה הגבוהה.

המשרד לענייני דתות יח.

להפחית 11 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לענייני דתות.

משרד העבודה והרווחה יט.

להפחית 36 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד לעבודה ורווחה.

המוסד לביטוח לאומי כ.

שרת העבודה והרווחה תנחה את המוסד לביטוח לאומי לחסוך בהוצאות מנהליות בסך של 10 מיליוני ש"ח.

משרד הבריאות כא.

להפחית 20 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הבריאות.

משרד התיירות כב.

להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל ו-5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התיירות.

המשרד לקליטת עלייה כג.

להפחית 12 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לקליטת עלייה.

כד. משרד החקלאות

להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החקלאות, מתוכם 5 מיליוני ש"ח מתקציב החטיבה להתיישבות.

כה. תמיכות

להפחית 37 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב המיועד לתמיכות, מתוכם 22 מיליוני ש"ח המיועדים לתמיכות בחקלאות ו-15 מיליוני ש"ח מתמיכות בענף הספנות.

כו. משרד האנרגיה

1. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד האנרגיה והתשתית.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק הדלק.

כז. משרד המסחר והתעשייה

1. להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל של משרד התעשייה והמסחר.
2. להפחית 8 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התעשייה והמסחר.
3. להפחית 26 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב התמיכות בענפי המשק.
4. לרחות בשנה את הפעלת קרן הסרטים ולהפחית 30 מיליוני ש"ח מתקציב 1996.

כח. משק המים

להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק המים.

כט. משרד התחבורה

1. להפחית 18 מיליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התחבורה.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח בהוצאה בסעיפי קניות בבסיס התקציב הרגיל של משרד התחבורה.

ל. מחלקת עבודות ציבוריות

1. להפחית 23 מיליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של מע"צ.
2. להפחית 16 מיליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס התקציב הרגיל של מע"צ.

לא. משרד התקשורת

1. להפחית 1 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד התקשורת.
2. להפחית 6 מיליוני ש"ח מהתמיכה בתקציב רשות השידור ולהנחות את רשות השידור לתקן את תקציבה בהתאם.

לב. משרד המדע

להפחית 21 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד המדע.

פרטי ההפחתות בכל משרד יסוכמו בין המשרד לבין משרד האוצר ובלבד שלא יכללו סעיפים המחייבים הוצאה על פי חוק, תקנה והסדר מחייב.

מוגש על ידי שר האוצר

מזכירות הממשלה

ירושלים, ט"ז בטבת התשנ"ו
8 בינואר 1996

ש מ ר

אל : חברי הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 336 של
הממשלה מישיבתה ביום א', ט"ו בטבת התשנ"ו (7.1.96):

336 . הצהרה על שמירת סודיות

מ ח ל י ט י ס:

חברי הממשלה יחתמו על הצהרה בדבר שמירה על סודיות.

ב ב ר כ ה
שמואל הלפרין

התאריך
3.1.96

2

התאריך

מזכר

(להחבטות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	חמאס - נוצר - מנצח אמר
מאת:	אנחנו (בא - אלה) חסר
העין:	

הסיוף האולטימטי - החלטת המשפך

סימוכין:

לד"ר החלטת המשפך הנ"ל.

שיאם אב סמל 3.

הנדרש

איתן

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"א בטבת התשנ"ו
3 בינואר 1996

ש מ ר

אל : חברי הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 317 של הממשלה מישיבתה ביום א', ח' בטבת התשנ"ו (31.12.95):

317. הסיוע לאופקים

מ ח ל י ט י ס :

א. הממשלה רושמת לפניה כי שרי האוצר מסיר את הסתייגויותיו מהמלצות ועדת המנכ"לים לענין טיפול ממוקד באבטלה באופקים.

ב. במקום סעיף 20 המוצע בהמלצות ועדת המנכ"לים יבוא:

"20. שרי האוצר, הפנים והתעשייה והמסחר, יציעו פתרון למימון ביצוע ההקמה וההרחבה של מערכת הביוב באופקים, שיאפשר פיתוח איזור התעשייה והקמת תעשיות באופקים"

ג. (1) בכפוף לאמור לעיל, לאמץ את מסקנות ועדת המנכ"לים, המצורפות לענין טיפול ממוקד באבטלה באופקים.

(2) ועדת המנכ"לים תוסיף לפעול בנושא אופקים.

ד. בהמשך לנ"ל - להוסיף להרכב ועדת המנהלים הכלליים לטיפול ממוקד באבטלה באופקים את המנהלים הכלליים של משרדי הבינוי והשיכון, קליטת העליה והחינוך, התרבות והספורט.

ה. להטיל על שרי האוצר, העבודה והרווחה והתעשייה והמסחר, יחד עם ראש הממשלה, להמשיך לחפש פתרונות לענין אופקים, כמו-כן יבדקו השרים באילו מקומות נוספים - קיים צורך לערב את ועדת המנכ"לים לטיפול נקודתי.

ב ב ר כ ה,

שמאל חולנד

העתק: חברי ועדת המנכלים
לענין טיפול ממוקד באבטלה באופקים

המלצות ועדת המנכ"לים לעניין טיפול ממוקד באבטלה באופקים

ועדת המנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובהשתתפות מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, מנכ"ל משרד הפנים, מנהל מרכז ההשקעות, מנכ"ל שרות התעסוקה ונציג אגף התקציבים באוצר קיימה סיור באופקים וריכזה עבודת מטה.

להלן המלצות הועדה:-

תוספת מקומות עבודה מיידים (330 עובדים)

1. הארכת הסדר העסקת 67 עובדים בחקלאות.
2. תוספת של 130 עובדים בחקלאות בהתאם להסדרים הקיימים.
3. העסקת 100 עובדים במסגרת ההסדר הקיים עם ק.ק.ל.
4. העסקת 50 עובדים במסגרת ההסדר הקיים עם רשות העתיקות.
5. העסקת 50 עובדים במסגרת ההסדר הקיים עם רשות הגנים הלאומיים.
6. משרד האוצר יגדיל את תקציב משרד העבודה והרווחה, בגין העסקת 230 עובדים (200 בחקלאות, 30 ק.ק.ל). יתקיים דיון בין המשרדים לגבי תוספת של 170 עובדים מתוך 400 האמורים במחצית 1996, במטרה למצוא מקורות תקציביים למימון הפרוייקט, עד סוף 1996.

הסתייגות האוצר - המימון לחצי שנה, לא יתקיים דיון במחצית 1996.

הכשרה, הסבה מקצועית והכשרה פנים מפעלית (460 הכשרות)

7. בתחילת 1996 יפתחו 8 קורסי השלמת השכלה עבור 160 דורשי עבודה.
8. במהלך 1996 יפתחו 13 קורסים להסבה הכשרה מקצועית במגמות הבאות:
חוטות, אלקטרוניקה יעודית, סייעות שיניים, ניהול משפחתונים, מינהל
טכני, מפעילי מכונות, תחזוקה, מבנאות אלומיניום, מכינות טכנולוגיות
וספרות, עבור 200 דורשי עבודה.
9. החל מינואר 1996 יופעלו הכשרות פנים מפעליות באופקים ובמפעלים באזור,
עבור 100 דורשי עבודה.
10. באם יחסר תקציב להפעלת פרויקט ההכשרה המקצועית, משרדי האוצר
עבודה ורווחה יקיימו דיון במחצית 1996, במטרה למצוא מקורות תקציביים.

הסעות עובדים / איתור מקומות עבודה

11. יועמד תקציב למימון הסעת 100 דורשי עבודה מאופקים שיעבדו במפעלים
באזור, למשך שנה ומסגרת תקציב משרד העבודה והרווחה יוגדל בהתאם.
12. שירות התעסוקה איתר 80 מקומות עבודה במפעלים הבאים:
סולוג וטריאומף בבאר-שבע.
אליוקמפ, ורדינון וחמ"מ בנתיבות.
13. מפעל פולגת הביע הסכמה עקרונית לנימון הסעת עובדי אומן למפעלי החברה
בקריית-גת ובבאר-שבע.

הליך מקוצר לטיפול בהשקעות

14. מרכז השקעות יפעיל הליך מקוצר לאישור מפעלים באופקים, הליך זה יחייב
את כל הגורמים הממשלתיים המעורבים באישור הקמת מפעלים כמפורט בנספח.

מפעלים חדשים באופקים

15. משרד התעשייה והמסחר יפעל לזרז הטיפול במפעלים הנמצאים בטיפול מינהלת-ההשקעות כלהלן:-

מפעל	מספר עובדים	סטטוס הטיפול
E.C.I	*100	בטיפול משרדי האוצר ותמ"ס.
סלבא פלסט	100	בטיפול משפטי שהמדינה אין צד לו.
מטרה	150	הוגשה בקשה להשקעה ב-27.12.95.
צינקל	120	יגיע לדיון במנהלת מרכז השקעות בשבועות הקרובים.
מז"ת	20	אושר, היזמים מעכבים ההקמה.
שמיים ירוקים	20	אושר, בשלבי התארגנות.
צל תעשיות	20	יגיע לדיון במנהלת מרכז ההשקעות ב-31.12.95.
פלסטופק	15	אושר, בשלבי התארגנות.
אלטרון	15	אושר, בשלבי התארגנות.
גבאי	20	אושר, בשלבי התארגנות.
פרו	10	אושר, בשלבי התארגנות.
אמיגה	50	לא אושר במנהלת מרכז השקעות, מתקיים הליך לאישור תכנית חדשה.
מפעל שיש	20	יגיע לדיון במנהלת מרכז השקעות ב-31.12.95.
סה"כ	660	

* 450 בשלב הסופי.

תגבור תקציב העירייה

16. העמדת מענק מיוחד בסכום של 1 מליון ש"ח לתגבור מיידי של תקציב השוטף של העירייה.

כניסה לאזור התעשייה

17. משרד המסחר והתעשייה יבצע שיפור כביש הגישה לאזור התעשייה, בעלות של 7 מליון ש"ח.

שיפור הכביש באר-שבע-אופקים

18. מע"צ יכלול בתכנית העבודה ל-1996 את נושא שיפור הכביש בין אר-שבע לאופקים, בהתאם לבדיקות כלכליות שיבוצעו.

טיפול נקודתי

19. אופקים ייכלל במסגרת תכנית "מפנה 97" - טיפול נקודתי החל ב-1.1.1996 תגובש תכנית פיתוח ע"י משרד ראש הממשלה, משרד הפנים, משרד התעשייה והמסחר, משרד החינוך והתרבות ומשרד התחבורה. (מצורפת התכנית שגובשה על-י המלצה זו (דף 303)).

20. יינתנו תנאים מיוחדים למימון הקמה והרחבה של מערכת הביוב באופקים המהווה תנאי מוקדם להבאת מפעלים:-

א. יועמד תקציב מיוחד בסכום של 0.5 מליון ש"ח למימון הכנת תכנית ביוב לאופקים.

ב. 50% מענק ממשלתי.

ג. גרייס להחזר הלוואות - 5 שנים.

עלות ביצוע מערכת ביוב באופקים - 25 מליון ש"ח.

הסתייגות האוצר - האוצר מסתייג מסעיפים 19, 20.

אופקים - טיפול נקודתי

מס' סידורי	פרויקט	תקציב רב שנתי (באלפי ש"ח)	פריסת התקציב 1996 1997	המשךד היעודי
1.	שיקום אזור תעשייה הישן, כולל ביצוע כביש כניסה חדש	7,000	3,500 3,500	תעשייה ומסחר
2.	שיפוץ מוסדות חינוך	6,000	3,000 3,000	חינוך ותרבות
3.	שיפור דרכי למידה והקמות מגמה לחינוך מדעי-טכנולוגי	6,000	4,000 2,000	חינוך ותרבות
4.	חטבת מבנה או בניית מבנה למועדון נוער	600	300 300	פנים
5.	שיקום כבישים, כולל מדרכות, תאורה וגינות לאורך הכבישים	3,000	1,500 1,500	תחבורה פנים
6.	תכנית ביוב	25,000	10,000 15,000	פנים
7.	סה"כ	47,600	22,300 25,300	

לשם חשבוני
5

מזכיר הממשלה

מוצ"ש

ירושלים, ט"ו בטבת התשנ"ו
6 בינואר 1996

אל: חברי הממשלה

הנדון: הצעות החלטה לממשלה בעניין שינויים
בתקציב המדינה לשנת 1996

מצ"ב הצעות החלטה שהוגשו על-ידי שר האוצר ואשר תובאנה מחר,
7.1.96, לדיון ולאישור הממשלה.

בברכה,

שמואל הרלנד

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
נגיד בנק ישראל

T
-1-הפחתות תקציב בנושאים שוניםהצעה להחלטהמחליטים

מבסיס תקציבי המשרדים יופחתו הסכומים המפורטים להלן:

א. נשיא המדינה

להפחית 240 אלפי ש"ח מבסיס תקציב בית הנשיא.

ב. כנסות

להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הכנסות.

ג. ראש הממשלה

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד ראש הממשלה.

ד. אוצר

1. להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של משרד האוצר.
2. להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הדיוור הממשלתי.
3. להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הוצאות שונות בתקציב הרגיל ובתקציב חפירות.

ה. משרד לביטחון פנים

להפחית 64 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשטרה.

ו. גורמי ביטחון

להפחית 30 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של גורמי הביטחון.

ז. משרד הביטחון

להפחית 100 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הביטחון.

ח. משרד המשפטים

להפחית 16 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד המשפטים.

ט. משרד החוץ

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החוץ.

י. משרד הכלכלה והתכנון

להפחית 1 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הכלכלה והתכנון.

יא. משרד הפנים ורשויות מסומיות

להפחית 54 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הפנים ותקציבי הרשויות המקומיות.

מפעלי מים יב.

להפחית 4 מיליון ש"ח מבסיס תקציב מפעלי המים.

משרד השיכון יג.

1. להפחית מבסיס הקציב הפיתוח של משרד השיכון 42 מיליון ש"ח בהוצאה, ו- 70 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב.
2. להפחית 7 מיליון ש"ח מבסיס התקציב הרגיל.
3. להפחית 100 מיליון ש"ח מתקציב מענקי בינוי ושיכון (התאמת מימון).
4. להפחית 1 מיליון ש"ח מבסיס תקציב המרכז למיפוי ישראל.

מנהל מקרקעי ישראל יד.

לחקטין את בסיס תקציב ההוצאות המנהליות של מנהל מקרקעי ישראל ב- 7 מיליון ש"ח.

המשרד לאיכות הסביבה טו.

להפחית 5 מיליון ש"ח מבסיס תקציב המשרד לאיכות הסביבה.

משרד החינוך התרבות והספורט טז.

להפחית 372 מיליון ש"ח מבסיס תקציב המשרד לחינוך תרבות וספורט (310 מיליון ש"ח התאמת מזומן ו- 62 מיליון ש"ח הפחתה בתקציב).

השכלה גבוהה יז.

להפחית 50 מיליון ש"ח מבסיס תקציב ההשכלה הגבוהה.

המשרד לענייני הדתות יח.

להפחית 11 מיליון ש"ח מבסיס תקציב המשרד לענייני הדתות.

משרד העבודה ורווחה יט.

להפחית 36 מיליון ש"ח מהמשרד לעבודה ורווחה.

המוסד לביטוח לאומי כ.

שרת העבודה והרווחה תנח את המוסד לביטוח לאומי לחסוך בהוצאות מנהליות בסך של 10 מיליון ש"ח.

משרד הבריאות כא.

להפחית 20 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד הבריאות.

משרד התיירות כב.

להפחית 4 מיליון ש"ח מבסיס התקציב הרגיל, ו- 5 מיליון ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התיירות.

המשרד לקליטת עליה כג.

להפחית 12 מיליון ש"ח מבסיס תקציב המשרד לקליטת עליה.

משרד החקלאות כד.

להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החקלאות, מתוכם 5 מיליוני ש"ח מתקציב החטיבה להתיישבות.

תמיכות כה.

להפחית 37 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב המיועד לתמיכות, מתוכם 22 מיליוני ש"ח המיועדים לנעמכות בחקלאות ו- 15 מיליוני ש"ח מתמיכות בענף הספנות.

משרד האנרגיה כו.

1. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד האנרגיה והתשתית.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק החלק.

משרד המסחר והתעשייה כז.

1. להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל של משרד התעשייה והמסחר.
2. להפחית 8 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התעשייה והמסחר.
3. להפחית 26 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב התמיכות בענפי המשק.
4. לדחות בשנה את הפעלת קרן הסרטים ולהפחית 30 מיליוני ש"ח מתקציב 1996.

משק המים כח.

להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק המים.

משרד התחבורה כט.

1. להפחית 18 מיליוני ש"ח בחוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התחבורה.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח בחוצאה בסעיפי קניות מבסיס התקציב הרגיל של משרד התחבורה.

מחלקת עבודות ציבוריות ל.

1. להפחית 23 מיליוני ש"ח בחוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של מ.ע.צ.
2. להפחית 16 מיליוני ש"ח בחוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס התקציב הרגיל של מ.ע.צ.

משרד התקשורת לא.

1. להפחית 1 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד התקשורת.
2. להפחית 6 מיליוני ש"ח מהתמיכה בתקציב רשות השידור ולהנחות את רשות השידור לתקן את תקציבה בהתאם.

משרד המדע לב.

להפחית 21 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד המדע.

פרטי ההפחתות בכל משרד יסומנו בין המשרד לבין משרד האוצר ובלבד שלא יכללו סעיפים הבחייבים הוצאה ע"פ חוק, תקנה והסדר מחייב.

מדיניות העברת עורפים מרשנת

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים

הממשלה רושמת בפניה את חודעת שר האוצר כי מדיניות העברת העורפים בתקציב משנת 1995 לשנת 1996 תהיה כפופה לעמידה ביעד הגרעון המתוכנן. עורפים מחויבים יועברו.

שינויים בתקציב המדינה לשנת 1996

דברי הסבר

לאחר קבלת אומדן התנונים המסכמים לשנת 1995 ומתוח חמשמעות הכלכלית שלהם, ולאחר השלמת דיוני התקציב ולאור מספר תוצאות שנגספו בתקציב ולא היו ידועות בעת אישור התקציב בממשלה, מסתמן חשש לחרגה מיעד הגרעון בתקציב כתוצאה משלושה גורמים:

- א. תוספת ההוצאות האמורה.
- ב. אי עמידה ביעד ההכנסות.
- ג. קיומם של עורפים גדולים בתקציב 1995.

לאור האמור, מוצע לממשלה לבצע מספר צעדים על מנת להבטיח שמירת גרעון בגובה 2.5% תוצר כפי שהחליטה הממשלה וזאת מבלי להקטין את גג התקציב.

כזכור, עמידה ביעד הגרעון חשובה לצורך שמירת החישגים הכלכליים והתמודדות עם בעיית הגירעון במאזן המסחרי ובחשבון השוטר.

מוצע לחפזית בתקציע משרדי הממשלה סכומים אשר ישרתו צרכים מיוחדים שנובעים מפעילות הממשלה כגון: חוק לעידוד השקעות הון, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, צרכים ביטחוניים מיוחדים ותוצאות הנובעות מחקיקה כגון חוק הגמלאים. כן מוצעת מדיניות מרשנת בתחום העברת העורפים משנה לשנה.

מצורף פירוט ההפתחות המוצעות בתקציבי המשרדים והודעת שר האוצר בדבר מדיניות העברת העורפים משנת 1995 לשנת 1996.

מוגש על-ידי שר האוצר

מוצאי שבת, י"ד בטבת התשנ"ו
6 בינואר 1996

אשרור הסכם עם הממלכה הירדנית ההאשמית בדבר שיתוף פעולה
במאבק בפשע ובסמים הלא חוקיים

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מחליטים:

א. לאשרר את ההסכם מיום 24.10.95 בין מדינת ישראל ובין
הממלכה הירדנית ההאשמית בדבר שיתוף פעולה במאבק בפשע
ובסמים הלא חוקיים.

מצורף נוסח ההסכם בעברית.

ב. לייפות את כוחו של שר החוץ לבצע את ההחלטה.

דברי הסבר

ביום ל' בתשרי התשנ"ו, 24.10.95, נחתם הסכם בין מדינת ישראל לבין
הממלכה הירדנית ההאשמית לשיתוף פעולה במאבק בפשע ובסמים הלא
חוקיים.

ההסכם הנדון נחתם בהמשך וברוח ס' 12 ונספח 3 להסכם השלום שנחתם בין
מדינת ישראל והממלכה הירדנית ההאשמית ב- 26.10.94. מטרתו לפתח
ולקיים שיתוף פעולה ביניהם, באמצעות משטרותיהם, במאבק נגד הפשע
והסמים תוך דגש על הברחה ולנוכח הצורך ההולך וגובר לפתח שיטות
יעילות יותר למלחמה בסחר בסמים ובפשיעה, בשיתוף פעולה בין לאומי
ובהחלפת מידע בנושאים אלו.

להסכם זה חשיבות רבה בשל הגבולות המשותפים של שתי המדינות והצורך
בשיתוף פעולה הדוק במלחמה מפני מפגעים, מכריחים ומסתננים.
חתימה על ההסכם תאפשר שיתוף פעולה בנושא פשיעה חמורה, בנושא הלחימה
בסמים לא חוקיים, בנושאי זיהוי פלילי ועזרה משפטית, בכפוף לריגים
הנוהגים בענין זה בכל אחת מהמדינות, ובהחלפת ידע ונסיון ומומחיות
בנושאים הנ"ל.

5.1.96

עיקרי הנושאים שבהם מתבקש שיתוף הפעולה הם:

- א. מאבק בפשעים חמורים.
 - ב. הודעה על מעצר אזרח של המדינה השכנה ועל מעורבות אזרח של המדינה השכנה באסון המוני לרבות שת"פ בהתמודדות עם אסון המוני לבקשת הצד הנוגע בדבר על בסיס הומניטרי ונהלים בינלאומיים.
 - ג. לוחמה בסמים.
 - ד. זיהוי פלילי.
 - ה. תפיסת והעברת ראיות על מנת להקל על ביצוע הליכים משפטיים.
- שיתוף פעולה זה ייושם בעיקר על ידי: חילופי מידע, הדרכות משותפות, חילופי מומחים מחקר ופיתוח ועבודה מבצעית
- למשרדי החוץ והמשפטים אין התנגדות להצעה.
- ההסכם הובא לידיעת חברי הכנסת כנדרש בתקנון לעבודת הממשלה.

מנגש על ידי השר לבטחון הפנים

-3-
הסכם

בין

ממשלת מדינת ישראל

לבין

ממשלת הממלכה הירדנית ההאשמית

בדבר שיתוף פעולה במאבק בפשע ובסמים הלא חוקיים

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הממלכה הירדנית ההאשמית (שתיקראנה להלן "הצדדים"),

בהביטן את שאיפתן להוסיף ולפתח את שיתוף הפעולה המלחמה נגד הפשע והסמים, ברוח סעיף 12 ונספח 3 לחוזה השלום בין הממלכה הירדנית ההאשמית לבין ממשלת מדינת ישראל מ-26 באוקטובר 1994 (שייקרא להלן "החוזה השלום"), וכן

בשאיפתן לפתח ולקיים שיתוף פעולה בעניינים הקשורים לנ"ל,

הסכימו לאמור:

סעיף 1

הצדדים ישתפו פעולה במאבק בפשע ובעבירות סמים עם דגש על הכרחה, וינקטו בכל האמצעים הדרושים כדי למנוע פעילויות קשורות בהם, כגון ייצור הסמים הלא חוקיים, וכן הסחר בהם.

סעיף 2

הצדדים ישתפו פעולה במאבק בסמים הלא חוקיים כלהלן:

1. הצדדים ישתפו פעולה בלחימה בסמים הלא חוקיים בהתאם למערכות המשפט של ארצותיהם.
2. הצדדים ינקטו בכל הצעדים האפשריים על מנת למנוע הברחת סמים בין המדינות.
3. הצדדים יחליפו מידע על סחר בסמים לא חוקיים ופעילויות הסוחרים בנוגע לשתי המדינות.
4. הצדדים יחליפו ויחלקה הניסיון במאבק בסמים הלא חוקיים, לרבות חינוך נגד סמים, מניעה, טיפול, שיקום, תוכניות, אמצעים ושיטות מכניים להסתרה.
5. על מנת לזהות המעורבים בפעילויות הקשורות לסמים לא חוקיים, יקלו הצדדים, בהתאם לחוקיהם ולתקנותיהם, על משלוחים מבוקרים של סמים בין שתי המדינות.
6. קצינים העוסקים באכיפת חוקי הסמים משני הצדדים יפגשו מעת לעת על מנת לתאם מאמצים הקשורים לבעיות סמים הנוגעות לשתי המדינות.

7. הצדדים יקיימו ערוצי תקשורת פתוחים (כלומר טלפון, פקס, מלקט) למטרות קישור בענייני סמים הנוגעים לשתי המדינות.
8. הצדדים ישתפו פעולה על הפורומים הרב-צדדיים המספלים בבעיות סמים באזור.
9. הצדדים ישתפו פעולה בנוהלי חקירה הדרושים לשם איסוף ראיות להגשת כתבי אישום בתביעות נגד סוחרים סמים הנוגעות לאחת או לשתי המדינות.
10. הצדדים יחליפו מידע המתייחס לסטטיסטיקה בנושא הסוג והמספר של עבירות סמים שבוצעו בכל מדינה, לרבות מידע מפורט המתייחס לחשודים ומורשעים המעורבים בתיקים אלה.
11. הצדדים יחליפו את כל המידע הנוגע לדבר ביחס למעבדות לייצור סמים נארקוטיים לא חוקיים, אם התגלו באחת משתי המדינות, לרבות מבנה, שיטות עבודה ותוואים טכניים של המעבדה, וכן הסוג, המוצא, המקור, והסימן המסחרי של המוצר.

סעיף 3

הצדדים ישתפו פעולה בנושאי הזיהוי הפלילי ומדע הזיהוי, הפלילי, וייחלקו ויחליפו נסיון מקצועי וכן חוכניות הכשרה. שיתוף פעולה זה יכלול, בין היתר:

1. שימוש בערכות שדה לבדיקות מקדימות.
2. איבחון סמים לא חוקיים.
3. איבחון רעלים וחומרים רעילים.
4. איבחון ביולוגי ובדיקות דנ"א.
5. בדיקות סימני היכר וחומרים.
6. בדיקות מסמכים מפורקקים.
7. איבחון סביעות קול.
8. איבחון כלי הנשק.
9. גילוי סביעות אצבע סמויות.
10. בדיקת שרידי חומרי נפץ במעבדות.
11. חקירה מעבדתית של הצתות.
12. זיהוי קרבנות באסונות המנויים.
13. מחקר ופיתוח במדע הזיהוי הפלילי.

סעיף 4

הצדדים ישתפו פעולה במאבק נגד פשעים חמורים בכפוף למערכות המשפט של מדינותיהם, ויחליפו, לפי המתאים, מידע בנוגע לדבר כאשר יש לפשע השפעה מהותית על הצד המבקש את המידע.

שיתוף הפעולה יקיף פשעים, בין היתר: רציחות, מעשי שוד, תקיפות חמורות, הברחה, זיוף מטבע, זיופים, פשעי מחשב, פשעי צווארון לבן, גניבה (לרבות של חפצי אמנות ועתיקות, כלי רכב, אוצרות לאומיים, מסמכים, כרטיסי אשראי והמחאות נוסעים) וכן חילופי מידע בנוגע לזהות ולשיטת הפעולה של פושעים המעורבים בפשעים חמורים הנוגעים לאחת או לשתי המדינות. יינתנו נימוקים לבקשת המידע בעניינים הנ"ל.

כל צד יודיע לצד האחר במקרה של מעצר אזורי של הצד האחר, כערוצי התקשורת המוסמכים.

סעיף 5

הצדדים יחליפו ויחלקו ניסיון ומומחיות בעניינים טכניים ותוכניות הכשרה, שיעדם הוא להגביר את יעילות כוחות המשטרה של כל אחד מהם.

סעיף 6

הצדדים ישתפו פעולה, לפי המתאים, בתפיסת ובהעברת ראיות על מנת להקל על ביצוע הליכים משפטיים בכל אחת משתי המדינות, בכפוף למערכת המשפט של שתי המדינות ולחוק הבינלאומי.

סעיף 7

מידע שמוסר צד אחד לאחר בהתאם לתנאי הסכם זה חייב להישמר בסוד, ואין לגלותו לצד שלישי בלי הסכמתו המפורשת של הצד שמסר את המידע.

סעיף 8

לכל צד יש זכות לדחות באופן מלא או חלקי או להציב תנאים לבקשה למידע של הצד האחר, כאשר נראה לו שמתן המידע האמור עלול לסכן את האינטרסים החיוניים שלו.

סעיף 9

הסכם זה לא יגרע מיישום ההתחייבויות הכוללות בהסכמים דו-צדדיים או רב-צדדיים אחרים שכל אחת משתי המדינות חתומה עליהם.

סעיף 10

1. כל צד יודיע לאחר במקרים שבהם מישהו מאזרחיו מעורב באסון גדול.
2. הצדדים ישתפו פעולה בהתמודדות עם אסונות גדולים לבקשת הצד הנוגע לדבר. שיתוף פעולה זה יתבצע על בסיס הומניטרי ובהתאם לנהלים הכינלאומיים.

סעיף 11

הצדדים יקימו צוות משותף למעקב אחר יישום הסכם זה. צוות זה יוקם בתוך שישים (60) ימים מתאריך אישורו של הסכם זה, ויתכנס לפחות פעם בשישה חודשים או לבקשת אחד הצדדים.

סעיף 12

שיתוף פעולה המתואר בהסכם זה יתבצע בכפוף ובהתאם למערכות המשפטיות של שתי המדינות.

סעיף 13

מנטים בין נציגי חילות המשטרה הממונים של שני הצדדים יתקיימו לפי בקשת אחד הצדדים, לדיון בכל עניין העשוי להתעורר לפי הסכם זה, בכל עת שיירא לנחוצ.

סעיף 14

מנגנון הקישור המאוזכר בהסכם זה, למעט במקומות שמפורט אחרת, יהיה באמצעות לשכת האינטרפול בשתי המדינות או כל מנגנון אחר העשוי להיות מוסכם בעתיד.

סעיף 15

אין בהסכם זה דבר שיחפרש כתיקון לסעיף 12 לנספח 3 לחוזה השלום, ובמקרה של סתירה בין הסכם זה לבין חוזה השלום, יכריע חוזה השלום.

סעיף 16

הסכם זה יאשר או יאושר בהתאם לנהלים הפנימיים של הצדדים וייכנס לתוקף לא יאוחר משלושים (30) ימים מתאריך החתימה, עם חילוף איגרות דיפלומטיות בדבר האישור או האשרור. תאריך הכניסה לתוקף יהיה תאריך ההודעה המאוחרת יותר.

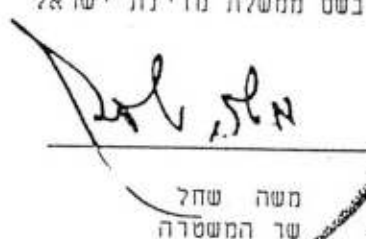
ההסכם יישאר בתוקף (6) חודשים ממתן הודעה ט"י כל אחד מהצדדים בצינוורות הדיפלומטיים, על רצונו להביא את ההסכם לידי סיום.

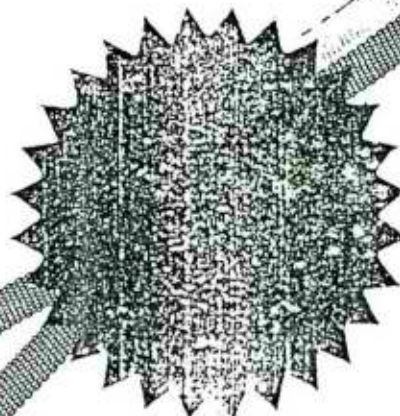
נעשה ב- ל' ג' תשנ"ה ביום 24 - ב- 14/11/95 1416-1, 1995 30 עומצה אלא
התשנ"ו, שהוא יום 24 - ב- 14/11/95 1416-1, 1995 30 עומצה אלא
להיגייח, בשפות העברית, ערבית והאנגלית. זלכל הנוסחים דין מקור
שווה. במקרה של הכדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הממלכה
הירדנית ההאשמית

סלמה חמאד
שר הפנים

בשם ממשלת מדינת ישראל

משה שחל
שר המשטרה

הסכם עם בולגריה בדבר שיתוף פעולה בתחום הבריאות ומדע הרפואה

הצעה להחלטה

מחליטים:

א. לאשרר את ההסכם לשיתוף פעולה בתחומי הבריאות ומדע הרפואה, בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של בולגריה, המצורף.

ב. לייפות את כוחו של שר החוץ לבצע החלטה זו.

דבר י הסבר

1. מטרת ההסכם לפתח את שיתוף הפעולה בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה של בולגריה בתחום הבריאות.
2. עידוד שיתוף הפעולה בין המדינות יעשה ברוח ההסכם ועל פיו תוך החלפת מידע, יצירת הזדמנויות נאותות למגעים ופעילויות משותפות בין מוסדות ומומחים הפעילים בתחום הבריאות, חילופי מומחים מורים ותלמידים והקמת קבוצות עבודה של מדענים שיעסקו במחקר משותף.
3. יישומו של ההסכם יופקד בידי משרדי הבריאות של שתי המדינות לפי תוכניות שיתוף פעולה שיחתמו על ידם.
4. סוכם כי יערכו לסרוגין כנסים משותפים בשתי המדינות כדי לעבד את התכניות ולפקח על ביצוע ההסכם.
5. ההסכם יכנס לתוקף עם החלפת אגרות דיפלומטיות בדבר אישורו או אישרורו וישאר בתוקף חמש שנים. ההסכם יחודש לתקופות נוספות אלא אם אחד הצדדים יודיע לשני בצינורות דיפלומטיים, לא יאוחר מששה חודשים לפני פקיעתו, על כוונה מנוגדת.
6. ההסכם אינו דורש שינוי בחוק הישראלי ומשרדי החוץ והמשפטים אינם מתנגדים להבאת ההסכם לאישור הממשלה.
7. ההסכם הועבר לכנסת כנדרש בתקנון לעבודת הממשלה.

מוגש על ידי שר הבריאות

ח' בטבת התשנ"ו
31.12.95

הסכם

בין

ממשלת מדינת ישראל

ובין

ממשלת הרפובליקה של בולגריה

בדבר שיתוף-פעולה

בתחום הבריאות ומדע היפואה

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של בולגריה (להלן "הצדדים המתקשרים");

ברצותן להמשיך ולפתח את שיתוף הפעולה שבין ארצותיהן, ובכלל זה בתחום הבריאות;

בסוברן כי שיתוף-פעולה זה יתרום לחיזוק קשרי שתי הארצות ולפיתוחם החליטו לחתום על ההסכם הבא:

סעיף 1

הצדדים המתקשרים יידעו זה את זה על:

1. ארגון שירותי רפואה;
2. צורות ושיטות מיושמות בתחום הכשרו רופאים, סטומטולוגים, רוקחים, ועובדי רפואה אחרים;
3. שיטות המיושמות בתחום הרפואה המונעת-הטיפוליות של האוכלוסיה, ותוצאותיהן;
4. שיטות מיושמות בתחום רפואת הציבור (רפואה קהילתית, ריפוי בעיסוק, תזונה והיגיינת בתי-ספר) ואפידמיולוגיה, ותוצאותיהן;
5. חוצאות משמעותיות בתחום המחקר הרפואי;
6. שיטות מיושמות בתחום של איסוף מידע ועיבודו, ותוצאותיהן;
7. שיטות מיושמות בתחום חינוך האוכלוסיה לבריאות ושיטות הערכה.

סעיף 2

הצדדים המתקשרים יעודדו:

1. שיתוף-פעולה בין בתי-ספר לרפואה שלהט, מכוני מוע ומחקר, מוסדות רפואה ציבוריים ואגודות רפואיות;
2. הקמת קבוצות עבודה וצוותי מדענים ומומחים על-מנת להוציא לפועל מיזמי מחקר משותפים, לפיתרון בעיות מיוחדות בעלות עניין משותף;
3. הכשרה מקצועית ולאחר סיום לימודיהם של אזרחי צד אחד במוסדות מדע גבוהים של הצד השני;
4. השתתפות מומחיהם בקונגרסים וועידות מדעיות שעורך הצד השני.

סעיף 3

שם חילופי ניסיון ומידע יחליפו הצדדים המתקשרים ביניהם ירוענים, חוקרים, פיזיקאים רוקחים, מרצים אוניברסיטאים, מורים מבתי-ספר לרפואה בענפים מיוחדים, וצוותי בריאות אחרים לתקופות מפורטות בתוכניות לשיתוף-פעולה מאזכרות בס"ק 1. סעיף 4.

סעיף 4

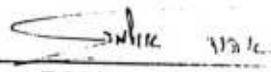
1. הצדדים המתקשרים יפקידו בידי משרד הבריאות של הרפובליקה של בולגריה ומשרד הבריאות של מדינת ישראל את הגשתו של הסכם זה. יהגשמת הסכם זה יחתמו משרדים אלה על תוכניות לשיתוף-פעולה, שבהם יפורטו תנאים כספיים.
2. נציגי משרד הבריאות של הרפובליקה של בולגריה ומשרד הבריאות של מדינת ישראל יקיימו פגישות עבודה משותפות על-מנת לעבד תוכניות לשיתוף-פעולה ולפקח על ביצוע ההסכם. כל תוכנית תהא לתקופה של ארבע שנים. פגישות עבודה יתקיימו לסרוגין ברפובליקה של בולגריה ובמדינת ישראל. מקום שהנסיבות מצדיקות זאת. יתקיימו פגישות עבודה שלא-מן המניין.

סעיף 5

הסכם זה יאשר או יאושר בהתאם לנוהליהם הפנימיים של הצדדים המתקשרים. ההסכם יכנס לתוקף עם חילוף איגרות דיפלומטיות בדבר אישור או אישור וישאר בתוקף 5 שנים מאותו יום. וזאת אם יודיע אחד הצדדים בכתב על כוונה מנוגדת, בצינורות דיפלומטיים, לא יאוחר מששה חודשים לפני פקיעתו, ישאר ההסכם ומה תקופות נוספות שר חמש שנים, לפי אותן התנאים.

נעשה ב- 10 פיה ביום כ"ח באדר התשנ"א שהנו ה- 14 במרס 1991 בשני עותקי מקור, בשפות האנגלית, הבולגרית והעברית, ולכל נוסח דין מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הרפובליקה
של בולגריה

בשם ממשלת מדינת
ישראל

אלי דיין
5/10/95
(X)

יוזמת חקיקה פרטית (תוספת שעות לימוד והעשרה ומספר תלמידים בכיתה) - של סגן שר החוץ, ח"כ אלי דיין - המשך תהליך החקיקה

הערות מזכירות הממשלה:

סגן שר החוץ, ח"כ אלי דיין מבקש הסכמת הממשלה על מנת שיוכל להמשיך בתהליכי החקיקה של שתי הצעות חוק פרטיות שיזם טרם מינויו לתפקיד סגן שר החוץ ואלו הן:

- הצעת חוק החינוך (תוספת שעות לימוד והעשרה) (מס' תר"ה)
- הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - מספר התלמידים בכיתה) (מס' א'תקיט).

הממשלה החליטה להתנגד במליאת הכנסת לשתי הצעות החוק הנ"ל (החלטה 3127 מיום 17.5.95 ומס' 3068 (חק/1529) מיום 5.5.95).

על פי חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה "אם הגיש סגן שר הצעת חוק פרטית לפני שנתמנה לסגן שר, עליו לחזור בו מן ההצעה, אלא אם הסכימה הממשלה שיימשך הדיון בהצעת החוק".

לפיכך מתבקשת החלטת ממשלה לגבי המשך הליך החקיקה.

מצורפות הצעות החוק וההחלטות האמורות.

הכנסת שלוש עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת: אלי דיין

דליה איציק

תר"ה

הצעת חוק החינוך (תוספת שעות לימוד ותעשרה), התשנ"ג - 1993

הגדרות 1. בחוק זה -

"מוסד חינוך" - כל אחד מאלה:

(1) מוסד חינוך ללימוד שיטתי לתלמידים;

(2) בית ספר מקצועי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק החניכות, התשי"ג-1953 (1).

"רשות חינוך מקומית" - כהגדרתה בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949 (2);

"תלמיד" - מי שלומד במוסד חינוך בגן חובה או באחת הכיתות א' עד י"ב;

"חשר" - שר החינוך ותרבות.

מטרות 2. חוק זה בא להוסיף שעות לימודים וחינוך על השעות הקיימות במוסדות חינוך, כדי להרחיב ולהעמיק את הידע וההשכלה של התלמידים, להוסיף חינוך לערכים ופעילות חברתית, הכל במסגרת מטרות החינוך הממלכתי כאמור בסעיף 2 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג - 1953 (3).

יום חינוך 3. (א) במוסדות החינוך יונחג יום חינוך ארוך לתלמידים לפי הוראות חוק זה.

ארוך (ב) יום חינוך ארוך יחיה של שמונה שעות לפחות.

1649

שבוע 4. שבוע הלימודים יהיה בן 6 ימי לימוד.
לימודים

תכניות 5. השר יתאים את תכניות הלימודים ליום חינוך ארוך.
לימודים

תחולח 6. (א) חוק זה יוחל בהדרגה ואולם בערי חפתוח ובשכונות המצוקה יוחל החוק
וחוראות תחל בשנת הלימודים התשנ"ד.
מעבר

(ב) ביתר מוסדות החינוך תושלם החלת החוק בשנת הלימודים התשנ"ה.

ביצוע 7. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע
ותקנות לביצועו.

1. ס"ח התשי"ג, עמ' 108.

2. ס"ח התש"ט, עמ' 287.

3. ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

דברי - הסבר

המצב חקיים היום בישראל הוא שמאות אלפי ילדים בגיל הקריטי ביותר בחייהם
שוחים במערכת החינוך רק בין 4 ל-5 שעות ביום, ובזה נגמר חינוכם.
סיכוייהם של ילדים רבים בארץ בנסיבות הנוכחיות לגמור תעודת בגרות הם
קלושים.

השקעה אינטנסיבית בחינוך תמנע יצירתה של מצוקה חברתית נוספת ותחסוך
בעתיד השקעות גדולות בטיפול במצוקה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

א' באדר התשנ"ג - 22.2.93

החלטה מס. 3127 של הממשלה מיום 17.05.94.

"3127.

עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק פרטית בנושא יום
לימודים ארוך (מס. תר"ה ומס. א'תג) ובנושא פקודת
מס הכנסה (מס. תתל"ד, מס. תתל"ב ומס. תתקמ"ו)

מ ח ל י ט י ס :

א. בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת
החוק מס. חק/1574 מיום כ"א באייר התשנ"ד
(2.5.94) להתנגד במליאת הכנסת להצעות החוק
הבאות:

- הצעת-חוק חינוך (תוספת שעות לימוד והעשרה),
התשנ"ג-1993 של חה"כ א. דיין וד. איציק
(תר"ה)

- הצעת-חוק יום לימודים ארוך, התשנ"ד-1994 של
חה"כ ר. אלול (מס. א'תג).

ב. בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת
החוק מס. חק/1602 מיום כ"ח באייר התשנ"ד
(9.5.94), להתנגד במליאת הכנסת להצעות החוק
הבאות:

- הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הוצאות
טיפול בילדי עובדת), התשנ"ד-1994 של חה"כ נ.
זוילי (מס. תתל"ד).

- הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי בשל
דמי טיפול בילדים), התשנ"ג-1993 של חה"כ ע.
מאור ואחרות (מס. תתל"ב).

- הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הטבה בשל
הוצאות טיפול בילדיה של אישה עובדת),
התשנ"ד-1993 של חה"כ א. דיין (מס. תתקמ"ו).

הכנסת השלוש עשרה

הצעת חוק של חבר הכנסת אלי דיין
א' תקיט

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - מספר התלמידים בכתה),
התשנ"ד-1994

חוספת
סעיף 4א
1. אחרי סעיף 4 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 (1), יבוא:
"הגבלת 4א. מספר התלמידים בכתה לא יעלה על 30.
מספר
תלמידים
בכתה

(1) ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

ד ב ר י ח ס ב ר

החוק של 41 תלמיד בכתה חינו תוצאה של קיצוץ חריף ומתמשך בשעות ההוראה.
בהצעה יש שינוי חשוב ומחזתי בתנאי הלמידה. ציבור החורים ימצא בהצעה ביטוי
לשינוי במדיניות ההשקעה במערכות החינוך.

כמו כן מערכת החינוך תקלוט מורים נוספים ותתרום ליצירת מקומות תעסוקה.

הוגשה ליו"ר הכנסת וחסגנים
וחונחה על שלחן הכנסת ביום
ג' באדר התשנ"ד
14 בפברואר 1994

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. חק/1529 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מיום
18.04.94 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת
ממשלה ביום 05.05.94 ומספרה הוא 3068(חק/1529).

"3068(חק/1529). הצעת-חוק חינוך ממלכתי (תיקון - מספר התלמידים
בכתה), התשנ"ד-1994 של ח"כ א. דיין (מס. א'תקי"ט)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת
הממשלה להתנגד להצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון -
מספר התלמידים בכתה), התשנ"ד-1994 של חבר הכנסת
א. דיין (מס. א'תקי"ט)."

5/11/96
(16)

[Handwritten signature]

יוזמת חקיקה פרטית (הספקת חשמל, מים וטלפון) של סגן שר הפנים, חה"כ סאלח טריף - המשך תהליך החקיקה

הערות מזכירות הממשלה:

סגן שר הפנים, חה"כ סאלח טריף מבקש הסכמת הממשלה על מנת שיוכל להמשיך בתהליכי החקיקה של הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - סייג להגבלת הספקת חשמל, מים וטלפון, התשנ"ג-1993 (מס' תרמ"ה)).

הממשלה החליטה להתנגד במליאת הכנסת להצעת החוק הנ"ל (החלטה 2727 (חק/1385) מיום 10.3.94).

מצורפות הצעת החוק וההחלטה.

על-פי חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה "אם הגיש סגן שר הצעת חוק פרטית לפני שנתמנה לסגן שר, עליו לחזור בו מן ההצעה, אלא אם הסכימה הממשלה שיימשך הדיון בהצעת החוק."

לפיכך מתבקשת החלטת ממשלה לגבי המשך הליך החקיקה.

י"א בטבת התשנ"ו
03.01.96

הצעת חוק של חבר הכנסת סאלח טריף
תרמ"ח

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - סייג לחגבלת אספקת חשמל, מים וטלפון), התשנ"ג-1993

1. בסעיף 157 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (1), אחרי סעיף קטן (ח) יבוא:
" (ט) חוראות סעיף זה לא יחולו על בנין או חלק ממנו המשמש או המיועד לשמש בעיקרו למגורים, ובנייתו נסתיימה לפני כ"ח באייר התשמ"א (1 ביוני 1981). "

1. ס"ח התשכ"ח, עמ' 307.

ד ב ר י - ה ס ב ר

תיקון זה לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 בא לתקן את העוול שנגרם זה שנים רבות למשפחות הגרות בבתי שנבנו לפני 1981, ונבנו ללא היתר בניה. לפי חוק קצב, (תיקון מס' 16 לחוק) בתי שנבנו ללא היתר בניה, אינם זכאים להתחבר לשירותי תשתית כגון חשמל, מים וטלפון. חוק זה הוחל רטרואקטיבית על הבתי שנבנו לפני קבלתו. עקב כך חיות כיום בישראל אלפי משפחות בתנאים בלתי נסבלים, שאינם מתקבלים על הדעת באף חברה מתוקנת.

מדובר בבתי שלפי קביעתה של ועדת מרקוביץ', שקבעה קריטריונים לבניה חוקית ולא-חוקית, אינם מיועדים להריסה. המצב הקיים בעייתי, שכן חס לא קיבלו מעמד חוקי, אך הושארו במקומם וגרים בהם אנשים שסובלים ממחסור בשירותים בסיסיים.

חוק זה חינו ביסודו רצוי ומועיל, שכן הוא נועד להרתיע מבנייה לא חוקית. אך יישומו באופן רטרואקטיבי הטיל על אותו ציבור גזירות שלא ידע עליהן מראש, ולכן מתקשה לעמוד בהן.

חוגשה ליו"ר הכנסת וחסגנים
והונחה על שלחן הכנסת
ביום ח' באדר התשנ"ג
1 במאריס 1993

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. חק/1385 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מיום 21.02.94 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטה ממשלה ביום 10.03.94 ומספרה הוא 2727(חק/1385).

"2727(חק/1385). הצעת-חוק התכנון והבניה (תיקון - סייג להגבלת אספקת חשמל, מים וטלפון), התשנ"ג-1993 של ח"כ ס. טריף (מס. תרמ"ה) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - סייג להגבלת אספקת חשמל, מים וטלפון), התשנ"ג-1993, של חבר הכנסת ס. טריף (מס. תרמ"ה):-

הממשלה הניחה על שולחן הכנסת את הצעת חוק אספקת חשמל (הוראת שעה), התשנ"ד-1994, שדנה בנושא שהועלה בהצעת החוק הנ"ל.

בהתאם לעיל, ועל-פי סעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד ליוזמת החקיקה הפרטית האמורה, שאינה זהה להצעת החוק של הממשלה."

אשרור הסכם עם יוון בדבר שיתוף פעולה במאבק נגד סחר בלתי חוקי ושימוש לרעה בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכוטרופיים ונגד טרור ופשעים חמורים אחרים

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. לאשרר את ההסכם מיום 5.4.95 בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה של יוון בדבר שיתוף פעולה במאבק נגד סחר בלתי חוקי ושימוש לרעה בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכוטרופיים ונגד טרור ופשעים חמורים אחרים. מצורף נוסח ההסכם בעברית.
- ב. לייפות את כוחו של שר החוץ לבצע את ההחלטה.

דברי הסבר

בתקופה האחרונה התהדקו קשרי עבודה עם יוון והורגש הצורך לתכנן אסטרטגיה משותפת ללוחמה בפשיעה ובטרור.

במסגרת הקשרים המתהדקים בין ישראל ומדינות שכנות באזור אגן הים התיכון יש נכונות לחתום על הסכמים ביטורליים לשיתוף פעולה בעיקר בנושאים של סחר בסמים ובפשיעה חמורה.

משרד המשטרה שוקל הקמת מרכז הדרכה בינמשרדי בתחום מערכת הצדק, למדינות האזור, מתוך הבנה כי רק ע"י שת"פ אזורי בנושאים של מניעת הפשיעה נוכל לצמצם את הפשיעה המתבצעת באזור שלנו. משום כך, חשובים לנו הקשרים עם מדינה שכנה וידידותית כמו יוון.

חתימה על הסכמים לשיתוף פעולה חשובים במיוחד משום שהם ממסדים ונותנים תוקף פורמלי לקשרים שכבר קיימים ויאפשרו שת"פ הדוק יותר בתחום השמירה על שלום הציבור.

כח
מיוס

עיקרי הנושאים שבהם מתבקש שיתוף הפעולה הם:

- * מניעת פשיעה;
- * בטחון הציבור;
- * לוחמה בסמים;
- * לוחמה בטרור (בתחומים שמטופלים ע"י המשטרה ויחידותיה).

שיתוף פעולה זה ייושם בעיקר ע"י: חילופי מידע; הדרכות משותפות; חילופי מומחים; מחקר ופיתוח ועבודה מבצעית.

למשרדי החוץ והמשפטים אין התנגדות להצעה.
ההסכם הובא לידיעת חברי הכנסת כנדרש בתקנון לעבודת הממשלה.

מוגש על ידי השר לבטחון הפנים

הסכם

בין

ממשלת מדינת ישראל

לבין

ממשלת הרפובליקה של יוון

בדבר שיתוף פעולה במאבק נגד סחר בלתי חוקי

ושימוש לרעה בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים

ונגד טרור ופשעים חמורים אחרים

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של יוון, שתיקראנה להלן הצדדים המתקשרים;

בקחתן לתשומת לבן את היחסים הידידותיים הקיימים בין שתי הארצות; בהכירן בחשיבותו של שיתוף פעולה דו-צדדי במניעת השימוש הבלתי-חוקי והסחר בסמים נרקוטיים;

בציין את אמנת האו"ם נגד סחר חוקי בסמים נרקוטיים וחומרים פסיכותרופיים משנת 1988, האמנה היחידה בדבר סמים נרקוטיים מ-1961 כפי שתוקנה ע"י הפרוטוקול מ-1972 והאמנה בדבר חומרים פסיכותרופיים מ-1971;

בהיותן מוטרדות מאוד מההתפשטות חוצת הגבולות של פשע מאורגן ומהמשך הטרור השולל ערכים דמוקרטיים וזכויות אדם;

ברצותן להוסיף ולקדם את שיתוף הפעולה בין שני הצדדים במאבק בסחר הבלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים וכן בטרור ובפשעים חמורים אחרים, ולחזק את שיתוף הפעולה ואת ערוצי התקשורת בין רשויות אכיפת החוק המתאימות שלהן;

יותן מודעות ליתרונות ההדדיים שיביא שיתוף הפעולה האמור לשני הצדדים;

הסכימו על האמור להלן:

סעיף 1

1. הצדדים המתקשרים ישתפו פעולה ויסייעו זה לזה:

א. במניעה של סחר בלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים ובחומרים המשמשים בייצורם הבלתי חוקי כפי שפורטו באמנה היחידה בדבר סמים נרקוטיים מ-1961 כפי שתוקנה ע"י הפרוטוקול מ-1972, האמנה בדבר חומרים פסיכותרופיים מ-1971, וכפי שהוכרו ע"י החקיקה הלאומית של שני הצדדים המתקשרים;

ב. בפיקוח על שימוש לרעה בסמים, וכן בטיפול במכורים לסמים ובשיקומם.

2. מבחינה זו, הצדדים המתקשרים ישתדלו:

א. להחליף מידע ופרטים בנוגע לשימוש ולסחר הבלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים ולשיטות למאבק בהם;

ב. לתאם את פעילויות שירותי המניעה שלהם העוסקים בשימוש ובסחר הבלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים וכן בפעילויות הפליליות הנובעות מכך;

ג. לחלוק את הידע והנסיון שלהם ולקדם הדדית את הלימוד והמחקר בתחומי המניעה, החינוך לבריאות, הטיפול במכורים לסמים ושיקומם, פעילויות חברתיות, שיטות קיימות ומבנים אירגוניים המתייחסים למניעת תופעת השימוש בסמים נרקוטיים ולמאבק בה;

ד. לשלוח זה לזה דו"חות על מוצא וניתוח של חומרים נרקוטיים שנתפסו ועותקים של מסמכי חקירה, וכן להחליף הדדית מידע בעניין זה, לפי בקשה רשמית לעזרה משפטית בהתאם להסכמים בינלאומיים בדבר עזרה משפטית ששני הצדדים המתקשרים הם צד להם.

ה. לארגן פגישות, הרצאות, סמינרים וקורסים להכשרת עובדים בתחום-המאבק נגד הסמים.

3. הצדדים המתקשרים יזמינו הדדית, לפי הצורך, כל אחד פקידים של הרשויות המוסמכות של הצד האחר להתייעצויות במטרה לשפר את שיתוף הפעולה במאבק נגד סחר בלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכוטרופיים.

4. הצדדים המתקשרים יודיעו זה לזה באמצעות הצינורות הדיפלומטיים מי הן הרשויות המוסמכות האחראיות ליישום סעיף זה.

סעיף 2

במאבק נגד הטרור, ישתפו הצדדים המתקשרים/פעולה בחילופי מידע וניסיון בנוגע לאמצעי ביטחון הננקטים כדי להגן על הציבור. שיתוף הפעולה בענייני טרור יתבצע ע"י רשויות המשטרה של הצדדים המתקשרים באמצעות היחידות המשטרתיות שלהם.

סעיף 3

כחיס למאבק נגד צורות אחרות של פשעים חמורים, ינסו הצדדים המתקשרים ושיג, במסגרת המגבלות שמתירים החוקים הלאומיים שלהם, חילופי מידע בין רשויות המשטרה שלהם.

סעיף 4

שיתוף הפעולה במסגרת הסכם זה יקיף גם חילופי מידע בנוגע לחוקים לאומיים חדשים ולוועידות או למפגשים בינלאומיים המתקיימים בארצותיהם של הצדדים בתחומים המכוסים ע"י הסכם זה.

סעיף 5

(1) שיתוף הפעולה בתחומים המכוסים ע"י הסכם זה יהיה כפוף ויתבצע בהתאם לחקיקה הלאומית של שתי הארצות. שיתוף הפעולה האמור ישתדל גם למלא את אמות המידה והנהלים של אינטרפול/ICPO במידה שניתן להחילם לפי החקיקה הלאומית שלהם.

(2) יתר על כן, שיתוף הפעולה בתחום הסמים הנרקוטיים יתבצע בהתאם להוראות האמנה היחידה בדבר סמים נרקוטיים מ-1961, האמנה בדבר חומרים פסיכופייים מ-1971, וכן אמנת האו"ם נגד סחר בלתי חוקי בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכופייים מ-1988 כאשר שני הצדדים המתקשרים יאשררו אותה, ובמידה שניתן להחילן לפי החקיקה הלאומית שלהם.

סעיף 6

במסגרת שיתוף הפעולה בתחומים שמקיף הסכם זה, הרשויות המוסמכות של הצדדים המתקשרים רשאיות להחליף מומחים משטריים.

סעיף 7

הצדדים המתקשרים ישתפו פעולה בחילופי ניסיון בשימוש בטכנולוגיה פלילית ובניצול שיטות ואמצעי חיפוש פליליים, וכן ישתפו פעולה באירגון, הכשרה וסמינרים בין מנהלי השירותים הפליליים.

סעיף 8

ועדה משותפת ישראלית-יוונית שתורכב מנציגי שני הצדדים המתקשרים תוקם ותתכנס כל אימת שיהיה צורך בכך, לבקשת כל אחד מהצדדים המתקשרים, באתונה ובירושלים לסירוגין.

הוועדה תהיה אחראית לתיאום הפעילויות לפי הסכם זה, ויכול שתכלול, כיושר יש צורך בכך, מומחים שיועידו הרשויות המוסמכות האחראיות ליישום הסכם זה.

צד לא יגלה כל מידע סודי הנוגע לצד האחר, ולא יעבירו לארץ שלישית, אלא אם התקבלה הסכמתו של הצד השני.

כל צד מתקשר ושאי לסרב לשתף פעולה במקרים אשר עלולים לסכן את ריבונותו, בטחוננו או האינטרסים הלאומיים שלו ואם הדבר נוגד את הסדר המשפטי שלו. יש להודיע על סירוב ללא דיחוי לצד המתקשר האחר.

סעיף 10

התקשורת בין הצדדים המתקשרים תתנהל באנגלית.

סעיף 11

הסדרי הנוהל ליישומו של הסכם זה יעובדו במשותף ע"י הרשויות המוסמכות של שני הצדדים המתקשרים.

סעיף 12

יישום הסכם זה יהיה כפוף לחקיקה הלאומית של כל צד מתקשר.

סעיף 13

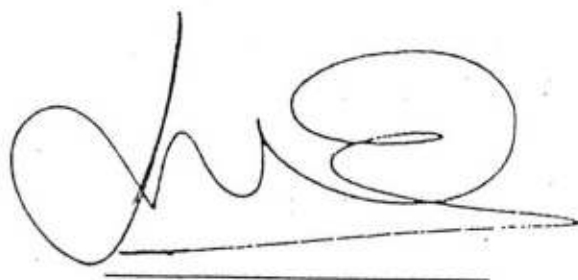
הסכם זה לא ישפיע על הזכויות וההתחייבויות של הצדדים המתקשרים, הנובעות מהסכמים בינלאומיים אחרים, אשר הצדדים המתקשרים הפכו לצדדים להם לפני כניסתו לתוקף של הסכם זה.

סעיף 14

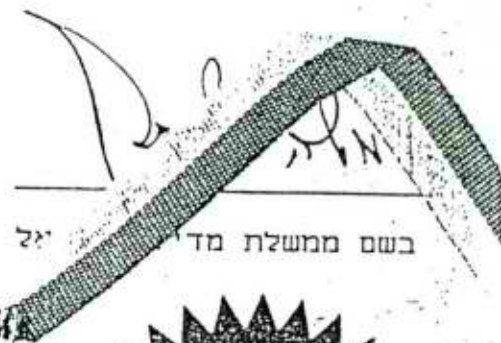
הסכם זה יהיה בתוקף לתקופה של שנה אחת ויתחדש מאליו לאותה תקופה אלא אם אחד הצדדים המתקשרים הודיע לצד האחר בכתב על כוונתו להביאו לידי סיום שלושה חודשים לפני תאריך פוג תוקפו של הסכם זה.

הסכם זה ייכנס לתוקף 30 ימים אחרי חילופי הודעות המאשרות את אישורו או את אישורו בהתאם להליכים המשפטיים בשתי המדינות, בצינורות הדיפלומטיים.

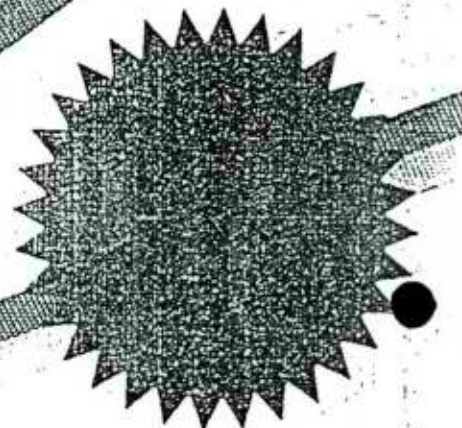
נעשה ב- אתונה ביום 15.10.95 התשנ"ה שהינו ה- 5 באוקטובר 1995, בשני עותקי מקור בשפות העברית, היוונית והאנגלית, ולכל הנוסחים דין מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הרפובליקה
של יוון

בשם ממשלת מדינת ישראל

אשרור הסכם עם סלובקיה בדבר ויתור על אשרות למחזיקים
בדרכונים דיפלומטיים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

א. לאשר את ההסכם בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת
סלובקיה בדבר ויתור על אשרות למחזיקים בדרכונים
דיפלומטיים.

ב. לייפות את כוחו של שר החוץ לבצע את ההחלטה.

ד ב ר י ה ס ב ר

א. כמטרה לפשט את נוהלי הכניסה לסלובקיה ולמדינת ישראל נחתם
ההסכם הנ"ל בחילופי אגרות בתאריכים 28.7.95 ו-13.9.95.

ב. עפ"י ההסכם יפטרו הצדדים את המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים
תקפים מהחובה לקבל אשרה למטרת כניסה למדינת הצד השני לביקור או
לשהות לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים. כמו כן אנשים
המחזיקים בדרכונים כנ"ל הממלאים תפקידים רשמיים במדינת הצד
השני ושתקופת שהותם עולה על שלושה חודשים רשאים יהיו להכנס,
להשאר ולעזוב את המדינה המארחת במשך תקופת האמנתם.

ג. ההסכם מאפשר השעייתו או הבאתו לידי סיום ע"י מתן הודעה בכתב,
שלושים יום מראש, בצינורות הדיפלומטיים לצד המתקשר האחר.

ד. ההסכם יהיה בתוקף לפרק זמן כלתי מוגבל וזאת בחלוף שלושה חודשים
מתאריך השניה מבין האגרות שכאמצעותן יודיעו הצדדים על מילוי
הדרישות הפנימיות שלהם לכניסתו לתוקף של ההסכם.

ה. להסכם אין השלכות על החוק הפנימי הקיים.

למשרד המשפטים אין התנגדות להצעה.

ההסכם הוא לידיעת חברי הכנסת כנדרש בתקנון לעבודת הממשלה.

מוגש על ידי שר החוץ

משרד החוץ של הרפובליקה הסלובקית

ברטיסלאבה 28 ביולי 1995

הוד מעלתך,

יש לי הכבוד להודיעך כי הרפובליקה הסלובקית, המונחת ע"י שאיפתה להקל על נסיעתם של אזרחי ישראל וסלובקיה המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות שהנפיקו משרדי החוץ של כל אחת מהמדינות, ובכך לתרום להמשך פיתוח היחסים בין הרפובליקה הסלובקית לבין מדינת ישראל, מתכבדת להציע כריתת הסכם בתנאים הבאים:

1. אזרחים סלובקים, המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או דרכוני שירות תקפים פטורים מדרישות אשרה לכניסה ושהיה במדינת ישראל לתקופה מירבית של שלושה (3) חודשים. אזרחים ישראלים המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות תקפים פטורים מדרישות אשרה לכניסה ושהיה ברפובליקה של סלובקיה לתקופה של שלושה (3) חודשים.
2. אזרחי מדינותיהם של הצדדים המתקשרים - המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או דרכוני שירות, שהם חברי משלחת דיפלומטית או משרד קונסולרי של מדינה אחת בשטח ארצה של המדינה האחרת ורשאים לשהות בשטח ארצה של המדינה האחרת לתקופת הצבתם בלא אשרות. אותם הסדרים חלים על בני משפחותיהם המהווים חלק ממשק ביתם של אנשים המאוזכרים לעיל, ובלבד שהם מחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או דרכוני שירות.
3. אנשים המאוזכרים לעיל רשאים לחצות גבולות בכל נקודת חציית גבול המיועדת לנסיעה בינלאומית.
4. הצדדים המתקשרים יחליפו בצינורות הדיפלומטיים דוגמאות תקפות של מסמכי הנסיעה המפורטים לעיל שלושים (30) ימים לפני תאריך כניסתו של ההסכם הנוכחי לתוקף, לכל המאוחר. במקרה של שינויים כלשהם במסמכי הנסיעה התקפים, ישלח צד מתקשר את הדוגמאות החדשות, יחד עם מידע על אופן החלתם של המסמכים, לצד המתקשר האחר, שלושים (30) ימים לפני תאריך הנהגתם, לכל המאוחר.
5. ההסכם הנוכחי ייכנס לתוקף תשעים (90) ימים מתאריך השנייה מבין האגרות הדיפלומטיות שבאמצעותן יודיעו הצדדים המתקשרים זה לזה על מילוי הדרישות הפנימיות שלהם לכניסתו לתוקף של ההסכם הנוכחי.
6. ההסכם הנוכחי נעשה לפרק זמן בלתי מוגבל. כל אחד מהצדדים יכול להביאו לידי סיום בהודעה בכתב בצינורות הדיפלומטיים. ההסכם יחדל להיות בתוקף שלושים (30) ימים מתאריך ההודעה בכתב על הסיום לצד המתקשר האחר.

אם ההצעות שלעיל מקובלות על ממשלת מדינת ישראל, יש לי הכבוד להציע
שהאיגרת הנוכחית ואיגרת התשובה של הוד מעלתך תהווה הסכם בין שתי
הממשלות בדבר ביטול אשרות למחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני
שירות.

קבל נא, הוד מעלתך, את רגשי הערכתי הנעלים ביותר.

בכנות,

יוראי שנק

הוד מעלתו

מר שמעון פרס

שר החוץ של מדינת ישראל

1694235

ירושלים, 13 בספטמבר 1995

משרד החוץ
שר החוץ

"הוד מעלתך,

יש לי הכבוד להתייחס לאיגרתך מס' 200.852/95 KM מתאריך 28 ביולי 1995, שזו לשונה:

"הוד מעלתך,

יש לי הכבוד להודיעך כי הרפובליקה הסלובקית, המונחת ע"י שאיפתה להקל על נסיעתם של אזרחי ישראל וסלובקיה המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות שהנפיקו משרדי החוץ של כל אחת מהמדינות, ובכך לתרום להמשך פיתוח היחסים בין הרפובליקה הסלובקית לבין מדינת ישראל, מתכבדת להציע כריתת הסכם בתנאים הבאים:

1. אזרחים סלובקים, המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות תקפים פטורים מדרישות אשרה לכניסה ושהיה במדינת ישראל לתקופה מירבית של שלושה (3) חודשים. אזרחים ישראלים המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות תקפים פטורים מדרישות אשרה לכניסה ושהיה ברפובליקה של סלובקיה לתקופה של שלושה (3) חודשים.
2. אזרחי מדינותיהם של הצדדים המתקשרים - המחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות, שהם חברי משלחת דיפלומטית או משרד קונסולרי של מדינה אחת בשטח ארצה של המדינה האחרת רשאים לשהות בשטח ארצה של המדינה האחרת לתקופת הצבתם בלא אשרות. אותם הסדרים חלים על בני משפחותיהם המהווים חלק ממשק ביתם של אנשים המאזכרים לעיל, ובלבד שהם מחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות.
3. אנשים המאזכרים לעיל רשאים לחצות גבולות ככל נקודת חציית גבול המיועדת לנסיעה בינלאומית.
4. הצדדים המתקשרים יחליפו בצינורות הדיפלומטיים דוגמאות תקפות של מסמכי הנסיעה המפורטים לעיל שלוש (30) ימים לפני תאריך כניסתו של ההסכם הנוכחי לתוקף, לכל המאוחר. במקרה של שינויים כלשהם במסמכי הנסיעה התקפים, ישלח צד מתקשר את הדוגמאות החדשות, יחד עם מידע על אופן החלתם של המסמכים, לצד המתקשר האחר, שלוש (30) ימים לפני תאריך הנהגתם, לכל המאוחר.
5. ההסכם הנוכחי ייכנס לתוקף תשעים (90) ימים מתאריך השנייה מבין האגרות הדיפלומטיות שבאמצעותן יודיעו הצדדים המתקשרים זה לזה על מילוי הדרישות הפנימיות שלהם לכניסתו לתוקף של ההסכם הנוכחי.
6. ההסכם הנוכחי נעשה לפרק זמן בלתי מוגבל. כל אחד מהצדדים יכול להביאו לידי סיום בהודעה בכתב בצינורות הדיפלומטיים. ההסכם יחדל להיות בתוקף שלוש (30) ימים מתאריך ההודעה בכתב על הסיום לצד המתקשר האחר.

אם ההצעות שלעיל מקובלות על ממשלת מדינת ישראל, יש לי הכבוד להציע שהאיגרת הנוכחית ואיגרת התשובה של הוד מעלתך תהווה הסכם בין שתי הממשלות בדבר ביטול אשרות למחזיקים בדרכונים דיפלומטיים או בדרכוני שירות.

קבל נא, הוד מעלתך, את רגשי הערכתי הנעלים ביותר."

יש לי הכבוד לאשר כי ההוראות הנ"ל המקובלות על ממשלת מדינת ישראל וכי איגרתו של הוד מעלתך יחד עם איגרת תשובה זו תהווה הסכם בין שתי הממשלות אשר יכנס לתוקף תשעים (90) ימים מתאריך השנייה מבין האיגרות הדיפלומטיות שבאמצעותן יודיעו הצדדים המתקשרים זה לזה על מילוי הדרישות הפנימיות שלהם לכניסתו לתוקף של ההסכם.

קבל נא, הוד מעלתך, את רגשי הערכתי הנעלים ביותר.

בכנות,

שמעון פרס

הוד מעלתו

יוראי שנק

שר החוץ של הרפובליקה הסלובקית

הקמת ועדת היגוי עליונה לנושא יחסי ישראל-תפוצות

הצעה _____ להחלטה

מחליטים להקים ועדת היגוי עליונה לנושא יחסי ישראל תפוצות.

חברי הועדה: הרב יהודה עמיטל - יו"ר

השר יוסי ביילין

השר אהוד ברק

השר יאיר צבן

יור הסוכה"י - אברהם בורג

ראש עיריית ירושלים - חה"כ אהוד אולמרט

דברי _____ הסבר

הקמת הועדה סוכמה בין ראש הממשלה לבין השר הרב יהודה

עמיטל, מתוך מגמה לבחון לעומק את יחסי ישראל והתפוצות.

את הרכב הועדה סיכם הרב יהודה עמיטל עם ראש הממשלה ועם יו"ר

הסוכנות היהודית.

חברי הועדה הביעו הסכמתם ליטול חלק בועדה.

מוגש על ידי השר יהודה עמיטל

5-מסמכים
 (21)

25/58
 פועל המטה הכללי

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	התאריך
מאת:	4.1.96
הנדון:	חיק מס
	איתן רב

המלצה סגלים סאגווס, סמורה טכס ואחרים אאוווס
 סימבול:

א. מנצח - המסלה - משלס מיוצב ק" סמיה אצור.

ב. מנצח - מ"י - בן סמיו.

איתן

איתן
 25/58

הצעת החלטה

מחליטים -

בתוקף סמכות הממשלה לפי סעיף 2 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992 (להלן - החוק) ולפי הצעת השר לאיכות הסביבה - להקים מועצה לגנים לאומיים, שמורות טבע ואתרים לאומיים, בהרכב כלהלן:

1. שבעה נציגי ממשלה:

אדר סלע	-	משרד האוצר
מיכאל ליפשיץ	-	המשרד לאיכות הסביבה
אילנה עוזרי	-	משרד הביטחון
סופיה אלדור	-	משרד הבינוי והשיכון
יחיאל רז	-	משרד החקלאות
משה בן-גרשון	-	משרד הפנים
אהובה גנור	-	משרד התיירות

2. נציג מינהל מקרקעי ישראל:

דן סתו

3. נציג רשות העתיקות:

אמיר דרורי

4. נציג הקרן הקיימת לישראל:

דוד נחמיאס

5. חמישה נציגי רשויות מקומיות:

שמואל ריפמן	-	מועצה איזורית רמת-הנגב
אהרון ולנסי	-	מועצה איזורית גליל עליון
כאמל עבד	-	מועצה מקומית מעיליה
מרדכי קירמאיר	-	מועצה מקומית בנימינה
דוד עמר	-	עירית נשר

6. שבעה נציגים של מוסדות מדעיים ושל גופים ציבוריים:

פרופ' יוסף לוויה	-	אוניברסיטת תל-אביב
דר' ערן פיטלסון	-	האוניברסיטה העברית, ירושלים
פרופ' מאירה זיו	-	הפקולטה לחקלאות, רחובות
יואב שגיא	-	החברה להגנת הטבע
מחמוד רזאווי	-	החברה להגנת הטבע
אביבה הררי	-	איגוד ערים לאיכות הסביבה איזור אשדוד יבנה
עודד וינר	-	המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים

7. ארבעה נציגי ציבור:

מאיר פלג
אפרים אבן
ד"ר מונה נופי
ד"ר דני רבינוביץ

8. יו"ר מליאת רשות הגנים הלאומיים, או נציגו - מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים
יו"ר מליאת רשות שמורות הטבע, או נציגו - מנכ"ל רשות שמורות הטבע.

הודעות שפורסמו בילקוט הפרסומים בדבר מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע
ומינויים למועצה - בטלים בזה.

דברי הסבר

סעיף 2(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה,
התשנ"ב - 1992 (להלן-החוק) קובע, בין היתר:

"הממשלה לפי הצעת השר לאיכות הסביבה, תקים מועצה לגנים לאומיים, שמורות
טבע ואתרים לאומיים וזה הרכבה:

- (1) שבעה נציגי ממשלה;
- (2) נציג מינהל מקרקעי ישראל;
- (3) נציג רשות העתיקות;
- (4) נציג הקרן הקיימת לישראל;
- (5) חמישה נציגי רשויות מקומיות, וביניהם נציגי מועצות אזוריות, שיתמנו
על ידי שר הפנים;
- (6) שבעה נציגים מקרב מוסדות מדעיים וגופים ציבוריים שיש להם עניין
במדעי הטבע, בהגנה על הטבע או בשימור נוף הארץ ושיפורו - שייקבעו
על ידי הממשלה;
- (7) ארבעה נציגי ציבור;
- (8) יושב ראש מליאת רשות הגנים ויושב ראש מליאת רשות שמורות הטבע או
נציגיהם."

בשנת 1989 הרכיבה הממשלה מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע (להלן - המועצה)
לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום, התשכ"ג-1963, אשר הוחלף ב-
1992 על-ידי החוק. הודעה על הרכב המועצה פורסמה בילקוט הפרסומים 3732 מיום
1990.7.1 (עמ' 1370). המועצה המשיכה בפעילותה ובמילוי תפקידיה (מכוח הוראת
המעבר בחוק) אך במהלך השנים מאז הקמתה חלו מטבע הדברים שינויים בהרכבה,
בעיקר בשל עזיבת חלק ניכר מחבריה את המשרדים, הגופים והמוסדות אותם ייצגו,
והועלה הצורך בעידכון הרכב המועצה.

אני מציע, איפוא, לממשלה להקים את המועצה לגנים לאומיים, שמורות טבע
ואתרים לאומיים בהרכב המפורט לעיל, ובהתאם לאמור בסעיף 2(א) לחוק, במקומה
של המועצה הנ"ל.

י"א בטבת התשנ"ו
3 בינואר 1996

מוגש ע"י השר לאיכות הסביבה

"תביעות האינתיפאדה"

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. לכלול בחוק ליישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה פרק שיקבע, כי אין המדינה אחראית בנזיקין כלפי תושבי האזור בשל מעשה שנעשה באזור על ידי כוחות הבטחון או מי שפעל מטעמם.
2. הפטור מאחריות בנזיקין שבסעיף 1 דלעיל לא יחול על תובענה בשל תאונת דרכים, שבה מעורב רכב של כוחות הבטחון, אשר מספר הרישוי שלו או זהותו של מי שנהג בו בעת התאונה ידועים. הפטור לא יחול גם לגבי תובענה של מי שרשום במרשם האוכלוסין בישראל.
3. שר הבטחון, בהתייעצות עם שרי המשפטים והאוצר, ימנה ועדה מנהלית, שתוסמך להעניק פיצוי לתושבי האזור, שהמדינה איננה אחראית כלפיהם כאמור, אך מן הצדק לפצותם לפי קריטריונים מוגדרים שייקבעו על-ידי ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.
4. החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, אם התקבלה פה אחד, תהיה על דעת הממשלה.

דברי הסבר

ארועי האינתיפאדה גררו בעקבותיהם גם מאות תביעות שהוגשו ע"י פלסטינים, בגין נזקים שנגרמו להם, לטענתם, ע"י כוחות הבטחון. שטף התביעות ממשיך לזרום.

לאחר התייעצויות שנערכו במשרד המשפטים בהשתתפות הגופים הנוגעים בדבר, התגבשה דעה ליזום חקיקה, שעקרונותיה מובאים בהצעה שלעיל ואשר תכלול במסגרת החקיקה ליישום הסכם הביניים עם הפלסטינים.

מוגש על ידי שר המשפטים

י"ב בטבת התשנ"ו
04.01.96

הפחתות תקציב בנושאים שונים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים

מבסיס תקציבי המשרדים יופחתו חסכומים המפורטים להלן:

א. נשיא חמדינה

להפחית 240 אלפי ש"ח מבסיס תקציב בית הנשיא.

ב. כנסת

להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הכנסת.

ג. ראש הממשלה

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד ראש הממשלה.

ד. אוצר

1. להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של משרד האוצר.
2. להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הדיור הממשלתי.
3. להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הוצאות שונות בתקציב הרגיל ובתקציב הפיתוח.

ה. משרד לביטחון פנים

להפחית 64 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשטרה.

ו. גורמי ביטחון

להפחית 30 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב של גורמי הביטחון.

ז. משרד הביטחון

להפחית 100 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הביטחון.

ח. משרד המשפטים

להפחית 16 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד המשפטים.

ט. משרד החוץ

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החוץ.

י. משרד הכלכלה והתכנון

להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הכלכלה והתכנון.

יא. משרד הפנים ורשויות מסומיות

להפחית 54 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הפנים ותקציבי הרשויות המקומיות.

יב. מפעלי מים

להפחית 4 מיליון ש"ח מבסיס תקציב מפעלי המים.

יג. משרד השיכון

1. להפחית מבסיס תקציב הפיתוח של משרד השיכון 42 מיליוני ש"ח בהוצאה, ו- 70 מיליוני ש"ח בהרשאה לחתחייב.
2. להפחית 7 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל.
3. להפחית 100 מיליוני ש"ח מתקציב מענקי בנייה ושיכון (התאמת מימון).
4. להפחית 1 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המרכז למיפוי ישראל.

יד. מנהל מקרקעי ישראל

לחקטין את בסיס תקציב ההוצאות המנהליות של מנהל מקרקעי ישראל ב- 7 מיליוני ש"ח.

טו. המשרד לאיכות הסביבה

להפחית 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לאיכות הסביבה.

טז. משרד החינוך והתרבות והספורט

להפחית 372 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לחינוך ותרבות והספורט (310 מיליוני ש"ח התאמת מזומן ו- 62 מיליוני ש"ח הפחתה בתקציב).

יז. השכלה גבוהה

להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב החשכלה הגבוהה.

יח. המשרד לענייני דתות

להפחית 11 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לענייני דתות.

יט. משרד העבודה והרווחה

להפחית 36 מיליוני ש"ח מהמשרד לעבודה ורווחה.

כ. המוסד לביטוח לאומי

שרת העבודה והרווחה תנחה את המוסד לביטוח לאומי לחסוך בחוצאות מנהליות בסך של 10 מיליוני ש"ח.

כא. משרד הבריאות

להפחית 20 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הבריאות.

כב. משרד התיירות

להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל, ו- 5 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התיירות.

כג. המשרד לקליטת עליה

להפחית 12 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב המשרד לקליטת עליה.

כד. משרד החקלאות

להפחית 17 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד החקלאות, מתוכם 5 מיליוני ש"ח מתקציב החטיבה לחתישבות.

כה. תמיכות

להפחית 37 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב המיועד לתמיכות, מתוכם 22 מיליוני ש"ח המיועדים לונמיכות בחקלאות ו- 15 מיליוני ש"ח מתמיכות בענף הספנות.

כו. משרד האנרגיה

1. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד האנרגיה והתשתית.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק הדלק.

כז. משרד המסחר והתעשייה

1. להפחית 2 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב הרגיל של משרד התעשייה והמסחר.
2. להפחית 8 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התעשייה והמסחר.
3. להפחית 26 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב התמיכות בענפי המשק.
4. לדחות בשנה את הפעלת קרן הסרטים ולהפחית 30 מיליוני ש"ח מתקציב 1996.

כח. משק המים

להפחית 50 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משק המים.

כט. משרד התחבורה

1. להפחית 18 מיליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של משרד התחבורה.
2. להפחית 4 מיליוני ש"ח בהוצאה בסעיפי קניות מבסיס התקציב הרגיל של משרד התחבורה.

ל. מחלקת עבודות ציבוריות

1. להפחית 23 מיליוני ש"ח בהוצאה ובחרשאה להתחייב מבסיס תקציב הפיתוח של מ.ע.צ.
2. להפחית 16 מיליוני ש"ח בהוצאה ובחרשאה להתחייב מבסיס התקציב הרגיל של מ.ע.צ.

לא. משרד התקשורת

1. להפחית 1 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד התקשורת.
2. להפחית 6 מיליוני ש"ח מהתמיכה בתקציב רשות השידור ולהנחות את רשות השידור לתקן את תקציבה בהתאם.

לב. משרד המדע

להפחית 21 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד המדע.

פרטי ההפחתות בכל משרד יסומנו בין המשרד לבין משרד האוצר ובלבד שלא יכללו סעיפים המחייבים הוצאה ע"פ חוק, תקנה והסדר מחייב.

מדיניות העברת עודפים מרסנת

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים

הממשלה רושמת בפניה את חודעת שר האוצר כי מדיניות העברת העודפים בתקציב משנת 1995 לשנת 1996 תהא כפופה לעמידה ביעד הגרעון המתוכנן. עודפים מחויבים יועברו.

שינויים בתקציב המדינה לשנת 1996

דברי הסבר

לאחר קבלת אומדן חתוננים המסכמים לשנת 1995 ומיתוח חמשמעות הכלכלית שלהם, ולאחר השלמת דיוני התקציב ולאור מספר הוצאות שנספו בתקציב ולא חיו ידועות בעת אישור התקציב בממשלה, מסתמן חשש לחריגה מיעד הגרעון בתקציב כתוצאה משלושה גורמים:

- א. תוספת ההוצאות האמורה.
- ב. אי עמידה ביעד החכנסות.
- ג. קיומם של עודפים גדולים בתקציב 1995.

לאור האמור, מוצע לממשלה לבצע מספר צעדים על מנת להבטיח שמירת גרעון בגובה 2.5% תוצר כפי שהחליטה הממשלה וזאת מבלי להקטין את גג התקציב.

כזכור, עמידה ביעד הגרעון חשובה לצורך שמירת החישגים הכלכליים והתמודדות עם בעיית הגרעון במאזן המסחרי ובחשבון חשופי.

מוצע להפחית בתקציב משרדי הממשלה סכומים אשר ישרתו צרכים מיוחדים שנובעים מפעילות הממשלה כגון: חוק לעידוד השקעות חון, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, צרכים ביטחוניים מיוחדים והוצאות הנובעות מחקיקה כגון חוק הגמלאים. כן מוצעת מדיניות מרסנת בתחום העברת העודפים משנה לשנה.

מצורף פירוט ההפחתות המוצעות בתקציבי המשרדים והודעת שר האוצר בדבר מדיניות העברת העודפים משנת 1995 לשנת 1996.

מוגש על-ידי שר האוצר

מוצאי שבת, י"ד בטבת התשנ"ו
6 בינואר 1996

לשכת
המזכיר

9

ירושלים המאוחדת בירת ישראל

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

1. ביום ירושלים, במלאת כ"ח שנים לאיחוד העיר, ועל סף שנת ה-3000 לכינונה כבירת העם היהודי, הממשלה מציינת בסיפוק את גידולה והתפתחותה המרשימים של העיר מאז איחודה.
2. הממשלה מרכינה ראש לזכר חיילי צה"ל שנפלו במערכה על ירושלים. יהא זכרם ברוך.
3. הממשלה תפעל לחיזוק מעמדה של ירושלים המאוחדת כבירת ישראל בלבד ותילחם בכל נסיון לפגוע במעמדה זה של העיר.
4. הממשלה, בשיתוף ובתיאום עם עיריית ירושלים, תעשה כמיטב יכולתה להמשיך חיזוקה ושגשוגה של ירושלים, לרווחת כל תושביה, בני כל העמים והדתות.
5. הממשלה סומכת ידיה על תכנית חגיגות יובל ה-3000 לכינון ירושלים כבירת העם היהודי ותפעל בשיתוף פעולה מלא עם עיריית ירושלים להצלחתן.

מוגש על-ידי ראש הממשלה

נספח 818

כ"ה באייר התשנ"ה
25.05.95

מזכירות הממשלה

ירושלים, ג' בטבת התשנ"ו
26 בדצמבר 1995

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 206 של הממשלה מישיבתה ביום א', א' בטבת התשנ"ו (24.12.95):

206". הכרה בישובים

מ ח ל י ט י ס :

א. בהתאם להמלצת ועדת המנכ"לים לעניין ערביי ישראל, להורות לכל משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, לעשות את כל הנדרש על-מנת להקנות לישובים חומיירה, ראס אל עין, כמאנה וחוסנייה - מעמד מוניצפאלי כדין.

ב. ועדת המנכ"לים לעניין ערביי ישראל תמשיך לדון בענין ערב אל-נעים במטרה לגבש המלצה בענין זה.

ג. שר הפנים יבדוק, עד לישיבתה הבאה של הממשלה, את הערות שר התירות והשר לאיכות הסביבה בנושא האמור.

ב ב ר כ ה,

שמואל הורנדר
מזכיר הממשלה

העתק: המנהל הכללי, משרד ראש הממשלה

החלטות
לשכת
5

7

מזכירות הממשלה

י"א בטבת התשנ"ו
3 בינואר 1996

אל: חברי הממשלה

הנדון: קריטריונים להקלה בהחזרי משכנתא

על פי החלטת הממשלה מס. 3948(ב) מיום 18.9.84, ביקשוני שר
האוצר ושר הבינוי והשיכון להביא לידיעתכם את הקריטריונים להקלה
בהחזרי משכנתא שנקבעו על ידם בתיאום עם פרקליטת המדינה.
מצורפים הקריטריונים והעתק מכתבה של פרקליטת המדינה.

בברכה,

שמואל הובנדר
מזכיר הממשלה

ירושלים, ג' בכסלו תשנ"ה
6 בנובמבר 1994
שוטף 4108

לכבוד
הגב' דורית בייניש
פרקליטת המדינה

שלום רב,

הנדון: הצעה לסיוע ללווים המתקשים בהחזר משכנתאות

בחתום להחלטת הממשלה מס' 3948 בישיבתה מיום א', י"ג בהשרי תשנ"ה (18.9.94) סעיף ב', להלן הקריטריונים להנחיות הועדה הבינמשרדית לסיוע לנפגעי המשכנתאות.

קריטריונים לזכאות

הנחיות לבנק

1. התאמת הדירה למשפחה

יש לבדוק שלמשפחה לא יותר מדירה אחת בבעלות בעת הגשת הבקשה. יש לודא שהמשפחה גרה בדירה סבירה, שאינה מעבר לגודל המותר למצרכי המשפחה (לוח מס' 1). משפחות שגרות בתנאי דיוור מעבר לכך יצטרכו להחליף דירתם לדירה צנועה יותר כדי להקטין את נטל ההחזרים.

- הדירה בגודל המותר למצרכי המשפחה, על-פי מספר ההדרים. בלוח 1 הנחונים הקובעים לכל הרכב מסק בית.

- ערך דירה לפי הערכת שמאי אינו עולה על 125% של מחיר הדירה הממוצע שדוכשים זכאי המשרד בירושלים ובגוש דן, על פי מספר ההדרים המירבי שהוגדר לעיל.

משמעות קריטריון זה היא שמגבלת המחיר לא קיימת בישובי המדינה. המחירים מוצגים בלוח 2. מחירים אלה יתעדכנו אחת לרבעון.

2. נטל ההחזר ביחס להכנסות המשפחה

הזכאות תהיה למשפחות שהכנסתן לאחר תשלום החזרי המשכנתא מותרת להן פחות מהסכום המינימלי הנדרש לקיום, דהיינו: - 95% של סכום קצבת הקיום. המשולמת למשפחה בהרכב האמור (הקצבה המשולמת למשפחה שאין לה הכנסות אחרות).

לוח 3 מציג את דמה ההכנסות הקובעת לפי הרעב משק הבית. הלוח
יהסדכן עם התדכנות הקצבאות.
החשוב:

- ההכנסה הכוללת של המשפחה (למעט קצבת ילדים) נטו.
הכנסה זו תחוש כשכר ברוטו, פחות ניכוי חובה, ועוד קצבאות
ממקורות שונים (לא כולל קצבת ילדים) ועוד הכנסות שוטפות
אחרות.

בתנאי. שכל שינוי לרעה בהכנסה הכוללת של המשפחה מיום מימוש
ההלואה עד מועד הגשת הבקשה.

3. הזכאות להקלה בהחזרים תנתן רק למי שהכנסותיהם פחתו לתקופת
העולה על חצי שנה.

4. מי שהכנסתם הכוללת נמוכה מהסכום הקובע להבטחת הכנסה, יופנו
תחילה למימוש זכאותם להבטחת הכנסה.

הנחיות לועדה

5. בעת הדיון בוועדה בהחלטה ילקחו בחשבון הגורמים הבאים:

א. תוצאות חקירה כלכלית.

ב. תיסקוד המשפחה ע"פ דוח' סוציאלי, אם יש.

ג. מוסר תשלומים כפי שבא לידי ביטוי בדוח' הבנק.

החלטה בהחזרים

1. בשנה וחצי הראשונות לזכאות תנתן הקלה בהחזרים על-ידי דחית חלק
מהפרעון לאורך תקופת ההלואה.

2. הממשלה והבנק יוותרו על החוב בגין ריבית הפיגורים המיוחדת למי
שנמצאו זכאים (עבור תקופת הזכאות). לא יהיה זיתור על החוב
המצטבר צמוד.

3. בכל מקרה יצטרך כל לוזה לשלם לפחות 5% מהסכום שנקבע בקצבת קיום
למשק בית שוו הכנסתו היחידה (למעט קצבת ילדים).

4. לזכאים עם בעיה מתמשכת (מעל שנה וחצי) תנתן הקלה שתביא לכך
שהכנסתם לאחר החזר המשכנתא תהיה לפחות 95% מקצבת הקיום הניתנת
למי שאין להם הכנסה נוספת. ההקלה תבצע בשלבים, באמצעות
המסלולים שלהלן, עד להשגת התוצאה הרצויה:

- פרישת ההחזרים לתקופה ארוכה יותר בריבית הניתנת לזכאים "בעלי
דירה".

- הפחתת הריבית, שתרשם במענק מותנה.

- מענק מותנה בנוסף להקלות שלעיל.

המענק המותנה יעמוד לפרעון בעת גרירת המשכנתא, אלא אם הזכאים
ממשיכים לעמוד בתנאים שלעיל.

לוח 1 - גודל דירה מירבית מזכה

מס' ילדים מס' חדרים מירבתי (ע"פי שמאות)

0	2
1 עד 2	3
3 עד 4	4
5 ויותר	ללא מגבלה

לוח 2 - מחיר דירה מירבית מזכה

מס' ילדים מחיר דירה מירבית (ע"פי שמאות)

0	ש"ח 315,900
1 עד 2	ש"ח 385,600
3 עד 4	ש"ח 492,100
5 ויותר	ש"ח 632,600

לוח 3 - סכום קצבת הקיום

הרכב המשפחה סכום קצבת הקיום

יחיד	980
זוג	1,470
זוג + ילד	1,706
זוג + ילדים	1,941
הורה + ילד	1,355
הורה + ילדים	1,591

הערה: בחינת עדכון הלוחות 2 ו-3 יעשו אחת לרבעון ע"י משרד הביטוי והשיכון.

הנדון: הטיפול הקיים בלוויים המתקשים בהחזרי משכנתאות

ואשר עומדים בהנאים הבאים:

מדיניות לזכאות

1. בדיקה גודל הדירה בהשוואה למספר הנפשות.

מס' ילדים	מס' חדרים מירבני (ע"פ שמאות)
עד 1	2
2 עד 3	3
4 עד 5	4
6 ויותר	ללא מגבלה

2. ערך דירה מירבני מזכה.

מס' ילדים	ערך בדירה מירבני (ע"פ שמאות)
עד 1	236,900 ש"ח
2 עד 3	289,200 ש"ח
4 עד 5	369,000 ש"ח
6 ויותר	474,500 ש"ח

2. נטל ההחזר ביחס להכנסות המשפחה:

הזכאות תהיה למשפחות שהכנסתן לאחר תשלום החזרי המשכנתא מותרת להן פחות מחסבום המינימלי הנדרש לקיום, דהיינו:

- קטן מ-90% של סכום קצבת הקיום המשולמת למשפחה בהרכב האמור (הקצבה המשולמת למשפחה שאין לה הכנסות אחרות).

החשוב:

- ההכנסה הכוללת של המשפחה (למעט קצבת ילדים) נטו.
הכנסת זו החושב בשכר ברוטו, פחות ניכוי חובה, קצבאות ממקורות שונים (לא כולל קצבת ילדים) ועוד הכנסות שוטפות אחרות.

3. הזכאות ניתנת למי שהכנסותיהם פחתו לחקופת העולה על שנה.

4. בכל מקרה, בעת הדיון בוועדה הבינמשרדית נלקחים בחשבון:

- חקירת יכולת כלכלית.
- תפקוד המשפחה ע"פ דוח' סוציאלי, אם יש.
- מוסר השלומים.

שיטת ההפעלה

1. זכאים המחקשים בהחזרי משכנתאות יפנו לבנקים למשכנתאות ויכשילו צילום תעודת זהות על סמך (וכן צילום תעודת זהות של ילדים בוגרים המתגוררים עם המשפחה) ואיסורי הנכסות מהשנה האחרונה, של כל בני המשפחה.

א. הבנק יבצע בדיקה ראשונית בהתאם לקריטריונים לזכאות סעיפים 4-1 (הנחיות לבנק).
הבדיקה תעשה באמצעות חוקר פרטי.
משרד הבינוי והשיכון יוציא חוזר הנחיות אחיד לביצוע החקירה (מצ"ב).

ב. הבנק יצטרף לכל פניה את המצב העדכני של ההלוואות - בפירוט לפי סוגי ההלוואות (לפי מקור ההלוואה ותנאיה - ריבית, משך החזר ותנאי הצמדה):

- יתרה בלתי מסולקת.
- החזר תודשי אחרון.
- חוב פיגורים (אם יש).

ג. הבנק יפנה לוועדה רק מקרים העונים לקריטריונים (סעיפים 4-1).

2. בפני הוועדה יהיו הנסמכים הבאים :

- תוצאות בדיקת הבנק.
- דוחי עדכני של הלוואות.
- דוחי סוציאלי אם יש.
- חקירה כלכלית.

3. ללוים אשר בקשתם נדחתה ע"י הבנק תשלח הודעה כי אינם עונים לקריטריונים שנקבעו עם פרוט הסיבה לדחייה.
כמו כן יצויין כי באפשרותם להגיש ערעור לוועדה הבינומשרדית.

4. בחקומת הרצה של השיטה, ילוו נציגי משרד הבינוי והשיכון ונציגי משרד האוצר את הבנקים.

בכבוד רב,

בנימין (פואד) בן אליעזר
שר הבינוי והשיכון

בכבוד רב,

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

69-65
615

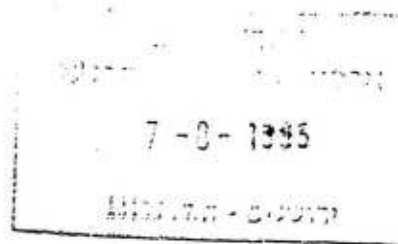
-7-

וידוינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

תאריך: י"ד תמוז תשנ"ה
12 יולי 1995

מספרנו: 31/5

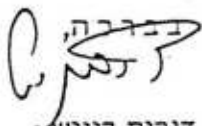

אל: מר אבי גבאי, סגן החשב הכללי ✓

הנדון: הקלה בהחזרי משכנתא
סמך: מכתבך מתאריך 29.6.95

במכתבך שבסמך ביקשת אישורי להפעלת ההצעה לסיוע ללוים המתקשים בהחזרי משכנתאות.

לאחר שעיינתי בקריטריונים המוצעים להנחית הועדה הבינמשרדית, הנני בדעה כי מבחינה משפטית אין מניעה להפעיל את השיטור המוצעת.

דורית ביניש
פרקליטת המדינה

321.5

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"א בטבת התשנ"ו
3 בינואר 1996

ש מ ו ר

(6)

אל : חברי הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 314 של הממשלה מישיבתה ביום א', ח' בטבת התשנ"ו (31.12.95):

314. הקמת ועדת שרים לענייני בטחון לאומי והרכבה

מ ח ל י ט י ס, על הקמת ועדת שרים לענייני בטחון לאומי בהתאם לסעיף 27(ב) לחוק יסוד: הממשלה, שהרכבה: ראש-הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ, שר האוצר וכן השרים שולמית אלוני, בנימין בן-אליעזר, יאיר צבן, ישראל קיסר, חיים רמון, משה שחל וגונן שגב.

כן ישתתפו בישיבות הועדה, בגדר מוזמנים קבועים, השרים הבאים: דוד ליבאי ויוסי ביילין.

ב ב ר כ ה,

שמואל הורנר

משרד הכלכלה והתכנון

ירושלים, ד' בטבת התשנ"ו
27 בדצמבר 1995

הסכם הרכישות הממשלתיות

קוד הרכישות הממשלתיות נועד להסדיר את הסחר בתחום הרכישות הממשלתיות ולגרום לטפול בלתי מפלה ביצואנים לעומת ספקים מקומיים. יש לציין כי תחום הרכישות הממשלתיות הוא אחד המוגנים ביותר גם במדינות השוק המשותף וגם בארה"ב.

קוד הרכישות הממשלתיות נחתם ב-1983 בעקבות סיבוב טוקיו, והוא בעקרו שורה של נוחלים אשר קובעים בין היתר את הליכי פרסום המכרז, אופן בדיקתו וכן דרישות והגבלות אחרות לגבי הספקים הפוטנציאליים, כאשר העקרון המנחה הוא מניעת הפליה של ספק מקומי לעומת ספק זר.

ההסכם החדש מחייב את קוד הרכישות הממשלתיות אשר ישראל הצטרפה אליו ב-1983.

בעוד שבהסכם הקודם כללה מדינת ישראל מספר קטן של רשויות (13 במספר) וכן: החשב הכללי, מנהל הסחר הממשלתי, המעבדה לפסיקה, מכון הסיבים, רשות שדות התעופה, רשות הנמלים והרכבות, הטלוויזיה החינוכית, המועצה להימורים בספורט, האקדמיה הישראלית למדעים, מספנות ישראל, המכון לפיריון, האגף להכשרה מקצועית ומשרד הבריאות באופן חלקי, כלולים בהסכם החדש כל משרדי הממשלה (מלבד משרד הבטחון והמשרד לבטחון פנים) החברה למשק וכלכלה, הערים הגדולות, וכן חלק ניכר של חברות ממשלתיות כגון בזק, חברת החשמל ועוד.

מספר המדינות החותמות על הסכם זה הוא 22. לא כל המדינות שחתמו על הסכם G.A.T.T. במרקש חתמו על קוד הרכישות הממשלתיות.

עיקר היצוא הפוטנציאלי הישראלי למגזר הרכישות הממשלתיות הוא בענף הטלקומניקציה וחשוקים הם כאירופה ובארה"ב. ארה"ב ואירופה לא הגיעו להסכמה בנושא הטלקומניקציה ולכן לא חתמו על קוד הרכישות, לגבי ענף זה.

דרישות ישראל להכללת רכישות ממשלתיות, במסגרת הסכם הסחר עם אירופה לא נתקבלו ע"י ארצות השוק. צעדים חד צדדיים מצידה של ישראל החושפים את הרכישות הממשלתיות שלה לייבוא, כולל מאירופה, מפחית במידה רבה את עמדת המיקוח שלה בנוגע להכללת רכישות ממשלתיות במסגרת הסכם הסחר עם אירופה בעתיד. אי לכך, הסתייגה ישראל בהסכם הנוכחי רק בקשר לרכישות "בזק" מאירופה.

ההסכם אוסר על המשרדים והגופים הנכללים בהסכם, (כולל בזק וחברת החשמל), קיום העדפה של 15% במחיר לגבי תוצרת מקומית, ומגביל את אפשרויות ה-OFF-SET, אם כי הסתייגות שביקשה ישראל להכניס שומרת לעצמה אפשרויות OFF-SET מוגבלות. ההסכם עשוי לפגוע בטווח הקצר והכינוני במספר מפעלים תעשייתיים בישראל, אם כי בטווח הארוך תופק ממנו תועלת כתוצאה מהגברת התחרויות.

3

הצעת חוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט וחוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1995

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בתמשך להחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מס. חק/152 מיום 27.12.95, לאשר את הצעת חוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט וחוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1995, המצורפת, ולהגישה מיד לכנסת.

דברי הסבר

ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק החליטה להעביר לאישור הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק הנ"ל, על-מנת לזרז את הליכי החקיקה.

מוגש על ידי שר המשפטים, יו"ר ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק

נספח 73

ה' בטבת התשנ"ו
28.12.95

**הצעת חוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה
[סמכויות שיפוט והוראות אחרות] (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1995**

פרק א': מטרת החוק

1. מטרת החוק

חוק זה מטרתו ליישם את הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995) לרבות נספחיו והסמכים שנלוו אליו (להלן - ההסכם), וכן להסדיר עניינים הכרוכים ביישום כאמור.

פרק ב': סמכות שיפוט ועזרה משפטית

2. תיקון תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית)

בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת-חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשנ"ח-1967 -

(1) בתקנה 1 -

(א) בהגדרה "אזור" במקום "למעט שטחי עזה ויריחו" יבוא "למעט שטחי המועצה הפלסטינית";

(ב) במקום ההגדרות "שטחי עזה ויריחו", "ההסכם", "הרשות הפלסטינית", "המשטרה הפלסטינית" יבואו:

"שטחי המועצה הפלסטינית" - השטחים הכלולים מעת לעת בתחום הסמכות הטריטוריאלית של המועצה לפי ההסכם;

"ההסכם" - הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום ד' בתשרי התשנ"ו (26 בספטמבר 1995), לרבות נספחיו והמסמכים שנלוו אליו;

"המועצה" - המועצה הפלסטינית שתכונן בהתאם להסכם, ועד לכינונה - הרשות הפלסטינית כמשמעותה בהסכם;

"המשטרה הפלסטינית" - המשטרה הפלסטינית בשטחי המועצה הפלסטינית כמשמעותה בהסכם;

(2) בתקנה 2 -

(א) במקום תקנת משנה (ג) יבוא:

"(ג) תקנה זו אינה חלה על מי שבשעת המעשה או המחדל היה תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית שאינו ישראלי";

(ב) בתקנת משנה (ה) במקום המילים "באחד האזורים" יבוא "באזור".

(3) בתקנה 22 -

(א) בתקנת משנה (א), במקום "תושב שטחי עזה ויריחו" יבוא "תושב שטחי המועצה הפלסטינית", ובמקום "אף אם" יבוא "אך מהטעם כי".

(ב) בתקנת משנה (ב) -

(1) במקום המילים "לא יכול" יבוא "אינן פוגעות בסמכות בית משפט או בית דין להימנע מלדון בתובענה";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) נושא התובענה הוא חוזה שבו תניית שיפוט מפורשת הקובעת כי מקום השיפוט יהיה מחוץ לישראל";

(4) קיים הליך תלוי ועומד באותו ענין בין הצדדים.

(4) אחרי תקנה 3א יבוא:

"גב סמכות בעניני הוצאה לפועל"

ראש ההוצאה לפועל, מוציא לפועל וכל מי שחוקנו לו
סמכויות מכוח חיקוק שענינו הוצאה-לפועל, מוסמך להפעיל
את סמכויותיו מכוח חיקוק כאמור גם באזור נגד חייב
ישראלי או רכושו לשם ביצוע פסק דין או שטר."

(5) בתקנה 4א, בכל מקום במקום "שאדם" יבוא "שישראלי", במקום
"והאדם" יבוא "והישראלי", ובמקום "שהאדם" יבוא "שהישראלי";

(6) בתקנה 5א, במקום "תושב האזור" יבוא "תושב אזור שאינו
ישראלי".

(7) בתקנה 6א בכל מקום במקום "תושב האזור" יבוא תושב אזור
שאינו ישראלי.

(8) התקנה המסומנת "6" שכותרת השוליים שלה "שירותי הבראות
באזור תסומן "6";

(9) בתקנה 7א אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) חננה על זכות יוצרים על יצירות שפורסמו לראשונה באזור,
או אם לא פורסמו - שמחברן היה תושב האזור."

(10) בכותרת של סימן ב' לפרק ג', במקום "שטחי עזה ויריחו" יבוא
"שטחי המועצה הפלסטינית";

(11) בתקנה 8א(1), ובמקום תקנות משנה (ב) ו-ג) יבוא:

"(ב) צו למעצרו ולהעברתו לידי המועצה של תושב אזור או
תושב שטחי המועצה הפלסטינית שאינו ישראלי, הנמצא
בישראל, לשם ביצועו של צו הבאה שחוציא בית משפט
מוסמך בשטחי המועצה הפלסטינית נגד אדם לצורך מתן
עדות בענין פלילי שבתחום סמכותו;

7

4

(ג) צו למעצרו ולהבאתו בהתאם לתקנה 12(ב) של עד שאינו תושב האזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית או של עד ישראלי, לשם ביצועו של צו הבאה כאמור;

(12) צו עיכוב יציאה מן הארץ לגבי חשוד, נאשם או נידון, הנמצא בישראל ואינו ישראלי, וכן צו כאמור לגבי תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית שאינו ישראלי, לצורך ביצוע צו שהוציא בית משפט מוסמך בשטחי המועצה הפלסטינית בענין פלילי שבתחום סמכותו;

(12) בתקנה 8, תקנת משנה (א)(2) - תמחק.

(13) בתקנה 12(ב) במקום "מי שאינו תושב האזור או מי שאינו תושב שטחי עזה ויריחו" יבוא "ישראלי או מי שאינו תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית", ואחר תקנה 8(א)(1)(ב) יבוא "י-ג".

(14) בתקנה 13(ד) -

במקום "שפעולת עזרה משפטית שביקשה הרשות הפלסטינית" יבוא "כי פעולה לפי פרק זה", ובמקום "היא" יבוא "המועצה".

(15) בתקנה 15 במקום "תושב שטחי עזה ויריחו" יבוא "תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית שאינו ישראלי".

(16) בתקנות 2, א2, ב2, ג2, 6-1 עד 8

בכל מקום, במקום "הרשות הפלסטינית" יבוא "המועצה", ובמקום "שטחי עזה ויריחו" יבוא "שטחי המועצה הפלסטינית", ובמקום "נספח III" יבוא "נספח TV".

(17) בתקנה 16 -

(א) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) הוכחת תעודות חוץ שנערכו או שהוצאו בשטחי המועצה הפלסטינית";

(8)

5

(ב) בפסקה (5) במקום המילים "רשות שיפוטית" יבוא "רשות מוסמכת בשטחי המועצה הפלסטינית";

(ג) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) הגנה על זכות יוצרים על יצירות שפורסמו לראשונה בשטחי המועצה הפלסטינית, או אם לא פורסמו - שמחברן היה תושב שטחי המועצה הפלסטינית".

(18) אחרי תקנה 16 יבוא:

"16א. מסירת מידע וידעות למועצה

(א) על אף הוראות כל דין, ובכפוף להוראות בתקנה 13(ב), רשאים משרדי הממשלה, מוסדות המדינה האחרים ותאגידים שהוקמו בחוק, לשם קיום התחייבויות המדינה כלפי המועצה, למסור למועצה מידע וידעות בנוגע לתושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית שאינו ישראלי, ולגבי עסקה או הסכם בין תושב כאמור לבין אדם אחר - גם מידע וידעות לגבי אותו אדם בנוגע לעסקה או להסכם.

(ב) מי שמסר מידע או ידעות לפי סעיף זה יקיים רישום של המידע שנמסר.

(ג) כל שר בתחום משרדו רשאי לקבוע עובדים שיהיו רשאים להעביר מידע למועצה בהתאם לתקנה זו.

פרק נ': שחרור אסירים ואי-העמדה לדין

3. שחרור והעברה של אסירים ועצורים

(א) יישומו של סעיף XVI להסכם בדבר שחרורם של אסירים ושל עצורים המוחזקים במתקן כליאה בישראל, או בדבר העברתם לידי המועצה, יהיה על פי החלטתה של ועדה שימנה שר המשפטים לענין זה ולפי אמות מידה שקבעה הממשלה.

(ב) החלטת הועדה תהיה אסמכתא לשחרורו של אסיר או עצור או להעברתו לידי המועצה, ואולם רשאית הועדה להתנות את שחרורם של אסירים או עצורים, או את העברתם של אסירים כאמור בסעיף קטן (א) בתנאים.

(ג) הופר תנאי מתנאי השחרור או ההעברה של אסיר או עצור, רשאי בית משפט שלום לצוות על ביטול השחרור או ההעברה ולהורות כי האסיר המשוחרר או המועבר ירצה את יתרת מאסרו או כי העצור המשוחרר או המועבר יחזור למעצר בו קיה נתון ערב שחרורו, לתקופה שיקבע בית המשפט, וניתן יהיה להמשיך נגדו בהליכים שחופסקו עם שחרורו; החלטת בית משפט שלום לפי סעיף זה ניתנת לערעור לפני בית משפט מחוזי בדין יחיד.

4. אי-העמדה לדין

מי שניתן בידו היתר כניסה לשטחי יהודה ושומרון וחבל עזה בהתאם לסעיף XVI(3) להסכם, לא יועמד לדין על עבירה שהוא חשוד שעבר אותה לפני יום כ"ז באלול התשנ"ג (13 בספטמבר 1993).

5. תיקון חוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו

סעיפים 3 ו-4 לחוק ליישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני הקיקה), התשנ"ה-1994 - בטלים.

פרק ד': תובענות נגד המדינה

6. הנדרות

בפרק זה -

"אזור", "המועצה", "ההסכם", "ישראלי" שטחי המועצה הפלסטינית - כהגדרתם בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה- שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967;

"תייר לישראל" - מי שנכנס לישראל על פי אשרה לפי חוק הכניסה לישראל, תתשי"ב-1952 או שכניסתו לישראל היתה פטורה מאשרה לפי סעיף 17 לחוק האמור או מכוח צו שהוצא על פיו, למעט תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית;

"המדינה" - מדינת ישראל, לרבות כל רשות ממשלית צה"ל והמינהל האזרחי בשטחי יהודה והשומרון וחבל עזה, כל רשות אחרת ממשלית המדינה וכל תאגיד שהוקם על פי חוק בישראל או על-פי הדין ותחיקת הבטחון באזור.

"בית משפט" - לרבות בית דין.

7. תובענות לפי סעיף XX להסכם

(א) בית משפט לא ידון בתובענה נגד המדינה של מי שאינו ישראלי או תייר לישראל שעילתה מעשה או מחדל, חבות או התחייבות, שנעשו או שיוסדו במסגרת תחומי האחריות או הכוחות שהועברו למועצה כמפורט בנספח III להסכם.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) תחול גם על תובענה נגד מי שפעל מטעמה של המדינה, למעט בנסיבות שבהן לא הייתה המדינה חבה כלפי התובע גם אלמלא הוראת סעיף קטן (א).

8. תחולת פרק ד'

האמור בסעיף 7 יחול גם על תובענה התלויה ועומדת בפני בית משפט ביום כניסתו לתוקף של חוק זה אלא אם כן הוחל בשמיעת ראיות בתובענה; חופסק הדיון בתובענה לפי סעיף זה רשאי בית המשפט להורות על החזרת כספי האגרה לתובע, כולם או מקצתם.

פרק ה': מעבר בין ישראל לאזור

9. הנדרות

בפרק זה -

"אזור" - כל אחד מאלה: יהודה והשומרון וחבל עזה;

"בודק" - שוטר, חייל שחוצב בנקודת בדיקה לשם הפעלת סמכויות לפי פרק זה, וכן אדם אחר, עובד המדינה, שהוענקה לו סמכות שוטר לפי סעיף 4 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן - הפקודה).

10. נקודות בדיקה

(א) שר הפנים, בהסכמת שר הביטחון והשר לביטחון פנים, רשאי לקבוע צצו נקודות בדיקה לנכנסים לישראל מאזור וליוצאים מישראל לאזור.

(ב) נקבעו בצו לפי סעיף קטן (א) נקודות בדיקה, לא יכנס אדם לישראל מאזור ולא יצא מישראל לאזור אלא דרך אחת מנקודות הבדיקה שנקבעו.

(ג) שר הפנים, בהסכמת שר הביטחון והשר לביטחון פנים, רשאי לפטור אדם או סוגי בני-אדם מתחולת חוראות סעיף זה, כולן או מקצתן.

11. סמכויות בדיקה וחיפוש

(א) בודק רשאי לדרוש מכל אדם הנכנס לישראל מאזור ומכל אדם היוצא מישראל לאזור -

- (1) להציג בפניו תעודה רשמית המעידה על זהותו והנושאת את תמונתו;
- (2) להציג בפניו היתר לכניסה לישראל שניתן לפי כל דין;
- (3) להציג בפניו תיעוד הנוגע לרכב ולנהיגה בו, לרבות היתר להכנסתו לישראל או להוצאתו ממנה, ככל שהדבר נדרש לפי כל דין;

(4) להציג בפניו כל מסמך אחר כפי שיקבע שר הפנים, בהסכמת שר הביטחון ושר הביטחון פנים.

(5) לבצע פעולות נוספות הדרושות לקביעת זהותו, כפי שיקבע שר הפנים, בהסכמת שר הביטחון ושר הביטחון פנים.

(2) בודק רשאי, לשם שמירה על בטחון הציבור ולשם גילוי עבירות, לערוך חיפוש בכליו או בכלי רכב של אדם הנכנס לישראל מאזור או היוצא מישראל לאזור.

(ג) שוטר, או בודק שהוענקה לו סמכות שוטר לפי סעיף 4 לפקודה, וכן בודק המצוי תחת פיקוחם בנקודת הבדיקה, רשאים, לשם שמירה על בטחון הציבור ולשם גילוי עבירות, לערוך חיפוש, כאמור בסעיף 22 לפקודה, על גופו של אדם הנכנס לישראל מאזור או היוצא מישראל לאזור. חיפוש על גופו של אדם לא ייעשה אלא בידי בן מינו.

(ד) סירב אדם לקיים דרישת בודק לפי סעיף קטן (א) או לעריכת חיפוש לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), רשאי הבודק למנוע את מעברו של אותו אדם בנקודת הבדיקה.

(ה) סמכויות של שוטר לענין תפיסת חפץ שנתגלה אגב חיפוש לפי פרק זה יהיו גם לחייל שהוענקה לו סמכות שוטר לפי סעיף 4 לפקודה והוראות הפרק הרביעי לפקודה יחולו על התפוס, בשינויים המחוייבים.

12. שמירת דינים

אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל סמכות או חובה לפי כל דין.

13. ביצוע ותקנות

שר הפנים ממונה על ביצועו של פרק זה והוא רשאי, בהסכמת שר הביטחון ושר הביטחון פנים, לחתקין תקנות לביצועו.

(13)

פרק ו': הוראות שונות

14. הוראות שר התקשורת

על אף האמור בכל דין רשאי שר התקשורת לחזור לרשות הדואר לתת את השירותים הדרושים לביצוע התחייבויות המדינה לפי סעיף VI לנספח II להסכם; שר התקשורת יקבע את התמורה שהמדינה תשלם לרשות הדואר בעד חשירותים שניתנו לפי סעיף זה.

15. תיקון חוק יישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות

סעיף 11 לחוק יישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשנ"ה-1995 - בטל.

16. תיקון חוק הכניסה לישראל

בסעיף 13א. לחוק הכניסה לישראל, התש"ב-1952 -

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) במקום החגדרות "ההסכם" "אזור", ו- "שטחי עזה ויריחו" נבוא:

"ההסכם" - הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום ד' בתשרי התשל"ו (28 בספטמבר 1993), לרבות נספחיו והמסמכים שנלוו אליו;

"אזור" - יהודה והשומרון וחבל עזה למעט שטחי המועצה הפלסטינית;

"שטחי המועצה הפלסטינית" - השטחים הכלולים מעת לעת בתחום הסמכות הטריטוריאלית של המועצה לפי ההסכם;

(ב) בהגדרת "היתר", במקום המילים "שטחי עזה ויריחו" יבוא
"שטחי המועצה הפלסטינית".

(2) בסעיף קטן (ב), במקום המילים "תושב שטחי עזה ויריחו, או תושב
אזור" יבוא "תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית
שאינו ישראלי".

17. חוק חוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הנבלת פעילות)

בחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הנבלת פעילות),
התשנ"ה-1994 -

(1) בשם החוק, במקום "ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו" יבוא
"הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה";

(2) בכל מקום במקום "הרשות הפלסטינית" יבוא "המועצה";

(3) בסעיף 1, במקום "לתחומי עזה ויריחו" יבוא "לתחום שטחי
המועצה הפלסטינית";

(4) בסעיף 2, במקום ההגדרות "ההסכם", "הרשות הפלסטינית" ו"שטחי
עזה ויריחו" יבוא:

"ההסכם", "המועצה" ו"שטחי המועצה הפלסטינית" - כהגדרתם
בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון
וחבל עזה- שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1967.

18. חוק חוק שירותי הכבאות

בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959 אחרי סעיף 5 יבוא:

"א. עזרה בשירותי כבאות ביהודה ושומרון וחבל עזה

(א) בסעיף זה -

"אזור" - יהודה ושומרון וחבל עזה למעט שטחי המועצה
הפלסטינית;

15
"המועצה" - המועצה הפלסטינית שתכונן בהתאם להסכם,
ועד לכינונה - הרשות הפלסטינית כמשמעותה בחסכם;

"ההסכם" - הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה
המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת
ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום ד' בתשרי
התשנ"ו (28 בספטמבר 1993), לרבות נספחיו והמסמכים
שנלוו אליו;

"שטחי המועצה הפלסטינית" - השטחים הכלולים מעת לעת
בתחום הסמכות הטריטוריאלית של המועצה לפי ההסכם.

(ב) שר הפנים רשאי לקבוע הסדרים לפיהם רשות כבאות תושיט
עזרה באזור לפי בקשת מפקד כוחות צה"ל באזור או מי
שהוסמך מטעמו לענין שירותי כבאות באזור.

(ג) שר הפנים רשאי לקבוע הסדרים לפיהם רשות כבאות תושיט
עזרה בשטחי המועצה הפלסטינית לפי בקשת המועצה או
רשות מוסמכת מטעמה לענין שירותי כבאות.

19. ביצוע ותקנות

שר המשפטים ממונה על ביצועם של פרקים ג', ו-ד' והוא רשאי להתקין
תקנות בכל הנוגע לביצועם.

דברי הסבר

פרק א'

פרק זה מבהיר את מטרות החוק: תיקוני חקיקה המתחייבים לשם ביצוע התחייבויותיה של מדינת ישראל לפי הסכם הביניים שנחתם בין מדינת ישראל לבין אש"פ בווינגטון ביום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995) (להלן - ההסכם), וכן קביעת הוראות נוספות הנדרשות מביצועו של ההסכם.

פרק ב'

1. פרק זה מיועד לתקן הוראות שונות בתקנות שעת חירות (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967 (להלן - התקנות), לשם התאמתן להוראות ההסכם אשר החליף את ההסכם שנחתם בקהיר בין אותם הצדדים ביום כ"ג באייר התשנ"ד (4 במאי 1994) (להלן - הסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו), וכן לשם תיקון ליקויים אחדים שהתגלו בתקנות במהלך הפעלתן.

2. באשר לשינויים הנובעים מההסדרים החדשים אשר נקבעו בהסכם לעומת ההסדרים שבהסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו, יש לציין כי השינוי העיקרי הוא בצורך בהתאמת המושגים והמונחים שבתקנות לאלה המתחייבים מההסכם, ואילו מיעוט השינויים נוגעים להסדרים המהותיים הנוגעים לעזרה המשפטית.

כך, למשל, בכל מקום בו מתייחסות התקנות ל"שטחי עזה ויריחו" יש כעת להתייחס ל"שטחי המועצה הפלסטינית" באופן המשקף את השינוי בתחומי האחריות הטריטוריאלית של המועצה; ומכאן גם ההגדרה החדשה של המונח "האזור". כמו כן בכל מקום בו יש התייחסות לרשות הפלסטינית תבוא במקום זאת התייחסות למועצה הפלסטינית, עם כינונה בעקבות הבחירות.

3. באשר לתיקון הליקויים הקיימים היום, הנסיון מראה שהתעוררו קשיים בשטח לענין ביצוע צווי הוצאה לפועל שניתנו בישראל כנגד תושבי ישראל המתגוררים באזורים. על כן מוצע להסמך את הרשויות המפעילות סמכויות הוצאה לפועל בישראל לפעול כנגד חייב ישראלי או רכושו גם באזור (הוספת תקנה 3א).

4. נושא נוסף שהוחלט להסדיר במסגרת התקנות הוא נושא מסירת מידע לרשות הפלסטינית אשר הוסדר תחילה בחוק יישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשל"ה-1995. מסירת המידע כאמור דרושה כדי שהמועצה הפלסטינית תוכל להפעיל את סמכויותיה כראוי בתחומי הפעולה שהועברו לאחריותה.

פרק נ'

1. תכליתו של פרק זה היא ליישם את התחייבויותיה של מדינת ישראל לפי סעיף XVI להסכם הביניים בנוגע לשחרור ולהעברה של אסירים ועצירים פלסטינים, ובנוגע להימנעות מהעמדה לדין של פלסטינים מחוץ-לארץ בגין עבירה שבוצעה לפני התימת הצהרת העקרונות בווינגטון (13 בספטמבר 1993), אם כניסתם לשטחי יהודה והשומרון וחבל עזה אושרה על-ידי ישראל בהתאם להסכם.

2. על פי המוצע, השחרור או ההעברה של האסירים והעצורים ייעשו על פי החלטת של ועדה שימנה שר המשפטים, אשר תפעל בהתאם לאמות-מידה שתקבע הממשלה.

הועדה רשאית להתנות את השחרור או ההעברה בתנאים שתקבע. בית משפט שלום יהיה מוסמך לצוות על ביטול השחרור או ההעברה של משוחרר או מועבר שהפר את תנאי השחרור או ההעברה ולחזרות על החזרתו של האסיר למאסר ושל העצור למעצר.

3. הוראות פרק זה חוזרות למעשה, בשינויים קלים, על הוראות פרק ג' לחוק ליישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשל"ה-1995, אשר יבוטלו בהתאם לסעיף 5 לחוק.

(18)

פרק ד'

1. מטרתו של פרק זה היא ליישם את הוראות סעיף XX להסכם הביניים, ובפרט את הוראות פסקאות 1(A) ו-2(A) של סעיף זה.
2. המדובר בתובענות בגין אותן חביות והתחייבויות הנוגעות לכוחות ולתחומי האחריות שהועברו מהממשל הצבאי והמינהל האזרחי לרשות הפלסטינית או למועצה שבאה בנעליה, כגון: תובענות בגין רשלנות רפואית בבתי-החולים בשטחים שהיו באחריות המינהל האזרחי, תובענות בגין חוזים שהמינהל האזרחי היה צד להם, תובענות לשכר ולגמלאות של מי שהועסקו על ידי המינהל האזרחי, תובענות בגין נזקי גוף של נפגעי תאונות דרכים כנגד הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים שהוקמה ביהודה והשומרון וחבל עזה, וכיוצא באלה תובענות.
3. בהתאם להסכם, עם העברת האחריות לרשות הפלסטינית מפסיקה ישראל לשאת גם באחריות הכספית בתחומים אלה, כמפורט בנספח III להסכם (הנספח האזרחי).
3. כהוראה משלימה נקבע בסעיף XX להסכם, כי כל צד יהיה רשאי לנקוט בכל האמצעים, לרבות בחקיקה, על מנת להבטיח שתובענות בענין חביות והתחייבויות כאמור של פלסטינים, תושבי יהודה והשומרון וחבל עזה ומבקרים, יידונו בפני ערכאות שיפוטיות פלסטיניות - כתובענות נגד המועצה, ולא בפני ערכאות שיפוטיות בישראל - כתובענות נגד מדינת ישראל.
4. חטעם שעמד ביסוד ההסכמה על העברת התובענות כאמור היה, שעם העברת החביות וההתחייבויות האמורות למועצה, כולל החבות לתביעות משפטיות בתחומים אלה, אין עוד טעם והצדקה לניהול ההתדיינות המשפטיות בערכאות שיפוטיות בישראל. כאמור, מדובר בתובעים פלסטינים, וברוב המקרים גם כל שאר הצדדים המעורבים באירוע נשוא התובענה, לרבות חעדים, הם פלסטינים תושבי השטחים שבאחריות המועצה.
5. לפיכך מוצע לקבוע, כי בית משפט או בית דין בישראל לא ידון בתובענות כאמור נגד מדינת ישראל או עובד של המדינה או מי שפעל מטעמה. החריג היחיד בענין זה הוא במקרה שבו האחריות בגין התובענה חלה באופן אישי ובלעדיו על אותו עובד או שלוח ואינה חלה על המדינה, כגון במקרה של פגיעה בזדון או של שחיתות, שכן אז האחריות אינה עוברת למועצה. כן מוצע לקבוע, בהתאם לקבוע במפורש בהסכם, כי האמור לעיל יחול גם על תובענות תלויות ועומדות שטרם החל בהן שלב שמיעת הראיות.

(19)

פרק ה'

1. בעקבות ההיערכות מחדש של כוחות צה"ל על פי הסכם הביניים עשוי להתעורר הצורך להגביל כניסה ויציאה של תושבי אזורי יהודה והשומרון וחבל עזה לישראל וממנה לנקודות מעבר שייקבעו. מטרת פרק זה הינה להסמיק את השרים הנוגעים בדבר לקבוע נקודות מעבר כאמור, וכן לקבוע את הבודקים שיאישו את נקודות הבדיקה.

2. נקודות הבדיקה ייקבעו על ידי שר הפנים, בהסכמת שר הבטחון והשר לבטחון פנים, אשר יוסמכו גם לפטור אדם או סוגי בני אדם מתחולת ההוראות בדבר חובת מעבר בנקודות הבדיקה.

3. בבודקים בנקודות הבדיקה יוכלו לפעול שוטרים, תיילים שהוצבו לתפקיד זה, וכן עובדי מדינה שהוענקו להם סמכויות שוטר לפי סעיף 4 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. בודקים אלה יהיו מוסמכים לדרוש מכל אדם העובר בנקודות הבדיקה להזדהות ולהציג מסמכים שונים, וכן לעבור בדיקות זיהוי נוספות, שייקבעו על ידי השרים.

4. הבודקים יוסמכו, לשם שמירה על בטחון הציבור וגילוי עבירות, לערוך חיפוש בכליו, בכלי רכבו ועל גופו של אדם, ולמנוע מעברו של אדם בנקודת הבדיקה אם סרב להזדהות או לאפשר חיפוש כאמור.

5. אין בהוראותיו של פרק זה כדי לגרוע מכל סמכות או חובה לפי כל דין, ובכך נשמר תוקפן של הוראות חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 ותקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ).

פרק ו'

1. על פי סעיף VI לנספח II להסכם הביניים, רשאים פלסטיניים תושבי מזרח-ירושלים להשתתף בבחירות למועצה באמצעות סניפים של רשות הדואר במזרח ירושלים. סעיף 14 לחוק המוצע נועד להסמיק את שר התקשורת להורות לרשות הדואר לתת את השירותים הדרושים לביצוע התחייבויות המדינה בענין זה.

2. סעיף 11 לחוק יישום ההסכם בדבר העברה מוקדמת של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשנ"ה-1995 קבע הוראות לענין העברת מידע לרשות הפלסטינית.

מאחר שהסכם העברת הסמכויות המכונה בוטל בהסכם הביניים, ומאחר שגם על פי הסכם הביניים התחייבה מדינת ישראל להעביר מידע למועצה הפלסטינית, מוצע לבטל את סעיף 11, ולהחליפו בתקנה 16 לתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), שנוסחה מופיע בסעיף 2(18) לחוק המוצע.

3. בסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, אשר הוסף בחוק ליישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו, נקבעו הוראות לענין הוצאה מישראל של תושבי שטחי עזה ויריחו וחאזורים שאין בידם היתר לשהות בישראל. בעקבות חתימת הסכם הביניים, המבטל את ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו, יש צורך להתאים את המונחים שבסעיף 13 למונחים המתאימים לפי הסכם הביניים.

4. מעת לעת מתעורר צורך להסתייע בשירותי כבאות של ישראל לשם כיבוי שריפות באזורי יהודה והשומרון וחבל עזה. מוצע להוסיף את סעיף 5 לחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959, לפיו יוסמך שר הפנים לקבוע חסדרים לפיהם רשות כבאות בישראל תושיט עזרה באזור, בעיקר בשטחי ההתיישבות הישראלית, לפי בקשת מפקד כוחות צה"ל באזור או מי שהוסמך מטעמו.

כן מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע בתקנות חסדרים לעזרה לשירותי הכיבוי בשטחי המועצה הפלסטינית.

5. מוצע לקבוע את שר המשפטים כממונה על ביצוע הפרקים בחוק שעניינם בשחרור אסירים והגשת תובענות נגד המדינה, ולהסמיכו להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועם.

21

הסיוע לאופקים

הצעה להחלטה

מחליטים:

לאמץ את מסקנות ועדת חמנכ"לים לעניין טיפול ממוקד באבטלה באופקים.

דברי הסבר

בעקבות משבר האבטלה בעיר אופקים, החליט ראש הממשלה לכונן ועדת חמנכ"לים בראשות
מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובחשתתפות מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, מנכ"ל משרד פנים,
ראש מרכז חשקעות, מנהל שרות התעסוקה ונציג אגף התקציבים באוצר.
חועדה התבקשה להגיש המלצותיה לממשלה לא יאוחר מתאריך 2.1.96.

מוגש עלי-ידי ראש הממשלה

1; בטבת התשנ"ו.
29 בדצמבר 1695

22

משרד ראש הממשלה
ירושלים

ירושלים, ה' בטבת תשנ"ו
28 בדצמבר 1995

המנהל הכללי

אל: ראש הממשלה

חנדון: המלצות ועדת המבחן לים לעניין סיפול מפותח באבטלה באופקים

ועדת המבחן לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובחשתתפות מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, מנכ"ל משרד הפנים, מנהל מרכז ההשקעות, מנכ"ל שירות התעסוקה ונציג אגף התקציבים באוצר קיימה סיור באופקים וריכזה עבודת מטה.

להלן המלצות הועדה:-

תוספת נוספות צמודה מיידים (330 עובדים)

1. הארכת חסדר העסקת 67 עובדים בחקלאות.
2. תוספת של 130 עובדים בחקלאות בחתאם לחסדרים הקיימים.
3. העסקת 100 עובדים במסגרת החסדר הקיים עם ק.ק.ל.
4. העסקת 50 עובדים במסגרת החסדר הקיים עם רשות העתיקות.
5. העסקת 50 עובדים במסגרת החסדר הקיים עם רשות הגנים הלאומיים.
6. משרד האוצר יגדיל את תקציב משרד העבודה והרווחה, בגין העסקת 230 עובדים (200 בחקלאות, 30 ק.ק.ל). יתקיים דיון בין המשרדים לגבי תוספת של 170 עובדים מתוך 400 האמורים במחצית 1996, במטרה למצוא מקורות תקציביים למימון הפרויקט, עד סוף 1996.

חסדיגות האוצר - המימון לחצי שנה, לא יתקיים דיון במחצית 1996.

23

משרד ראש הממשלה
ירושלים
המנהל הכללי

הכשרה, חשבת מקצועית והכשרה פנים מפעלית (460 תכנות)

7. בתחילת 1996 יפתחו 8 קורסי השלמת השכלה עבור 160 דורשי עבודה.
8. במהלך 1996 יפתחו 13 קורסים להשבה הכשרה מקצועית במגמות הבאות:
חוותות, אלקטרוניקה יעודית, סייעות שיניים, ניחול משפחתונים, מינהל
טכני, מפעילי מכונות, תחזוקה, מבטאות אלומיניום, מכינות טכנולוגיות
וספרות, עבור 200 דורשי עבודה.
9. החל מינואר 1996 יופעלו הכשרות פנים מפעליות באופקים ובמפעלים באזור,
עבור 100 דורשי עבודה.
10. באם יחסר תקציב להפעלת פרויקט ההכשרה המקצועית, משרדי האוצר
עבודה ורווחה יקיימו דיון במחצית 1996, במטרה למצוא מקורות תקציביים.

הסעות עובדים / איתור מקומות עבודה

11. יועמד תקציב למימון הסעת 100 דורשי עבודה מאופקים שיעבדו במפעלים
באזור, למשך שנה ומשגרת תקציב משרד העבודה והרווחה יוגדל בהתאם.
12. שירות התעסוקה איתר 80 מקומות עבודה במפעלים הבאים:
סולוג וטריאומף בבאר-שבע.
אליוקמפ, ורדינון ותמ"מ בנתיבות.
13. מפעל פולגת הביע הסכמה עקרונית למימון הסעת עובדי אומן למפעלי החברה
בקריית-גת ובבאר-שבע.

חלק משוער לטיפול בהסעות

14. מרכז השקעות יפעיל חלק מקוצר לאישור מפעלים באופקים, חלק זה יחייב
את כל הגורמים הממשלתיים המעורבים באישור הקמת מפעלים כמפורט בנספח.

משרד ראש הממשלה
ירושלים
חמנהל הכללי

מפעלים חדשים באופקים

15. משרד התעשייה והמסחר יפעל לזרז הטיפול במפעלים הנמצאים בטיפול מינהלת
החשקעות כלהלן:-

מפעל	מספר עובדים	סטטוס הטיפול
E.C.I	*100	בטיפול משרדי האוצר ותמ"ס.
סלבא פלסט	100	בטיפול משפטי שהמדינה אימצה בו.
מטרח	150	הוגשה בקשה להשקעה ב-27.12.95.
צינקל	120	יגיע לדיון במנהלת מרכז השקעות בשבועות הקרובים.
מז"ת	20	אושר, החמיס מעכבים ההקמה.
שמיים ירוקים	20	אושר, בשלבי התארגנות.
צל תעשיות	20	יגיע לדיון במנהלת מרכז ההשקעות ב-31.12.95.
פלסטופק	15	אושר, בשלבי התארגנות.
אלטרון	15	אושר, בשלבי התארגנות.
גבאי	20	אושר, בשלבי התארגנות.
פרו	10	אושר, בשלבי התארגנות.
אמינה	50	לא אושר במנהלת מרכז השקעות, מתקיים הליך לאישור תכנית חדשה.
מפעל שיש	20	יגיע לדיון במנהלת מרכז השקעות. ב-31.12.95.
סה"כ	660	

* 450 בשלב הסופי.

משרד ראש הממשלה
ירושלים
המנהל הכללי

תגבור תקציב העירייה

16. העמדת מענק מיוחד בסכום של 1 מליון ש"ח לתגבור מידי של תקציב השוטף של העירייה.

פנייה לאזור התעשייה

17. משרד המסחר והתעשייה יבצע שיפור כביש הגשח לאזור התעשייה, בעלות של 7 מליון ש"ח.

שיפור חביש באר-שבע. אופקים

18. מע"צ יכלול בתכנית העבודה ל-1996 את נושא שיפור חביש בין באר-שבע לאופקים, בהתאם לבדיקות כלכליות שיבוצעו.

טיפול נקודתי

19. אופקים יכלול במסגרת תכנית "מפנח 97" - טיפול נקודתי החל ב-1.1.1996 תגובש תכנית פיתוח ע"י משרד ראש הממשלה, משרד חפנים, משרד התעשייה והמסחר, משרד החינוך והתרבות ומשרד התחבורה.

20. ייתנו תנאים מיוחדים למימון הקמה וחרתבה של מערכת הביוב באופקים המהווה תנאי מוקדם להבאת מפעלים.

- א. יועמד תקציב מיוחד בסכום של 0.5 מליון ש"ח למימון חכנת תכנית ביוב לאופקים.
ב. 50% מענק ממשלתי.
ג. גריס לחזור ולזאות - 5 שנים.

עלות ביצוע מערכת ביוב באופקים - 25 מליון ש"ח.

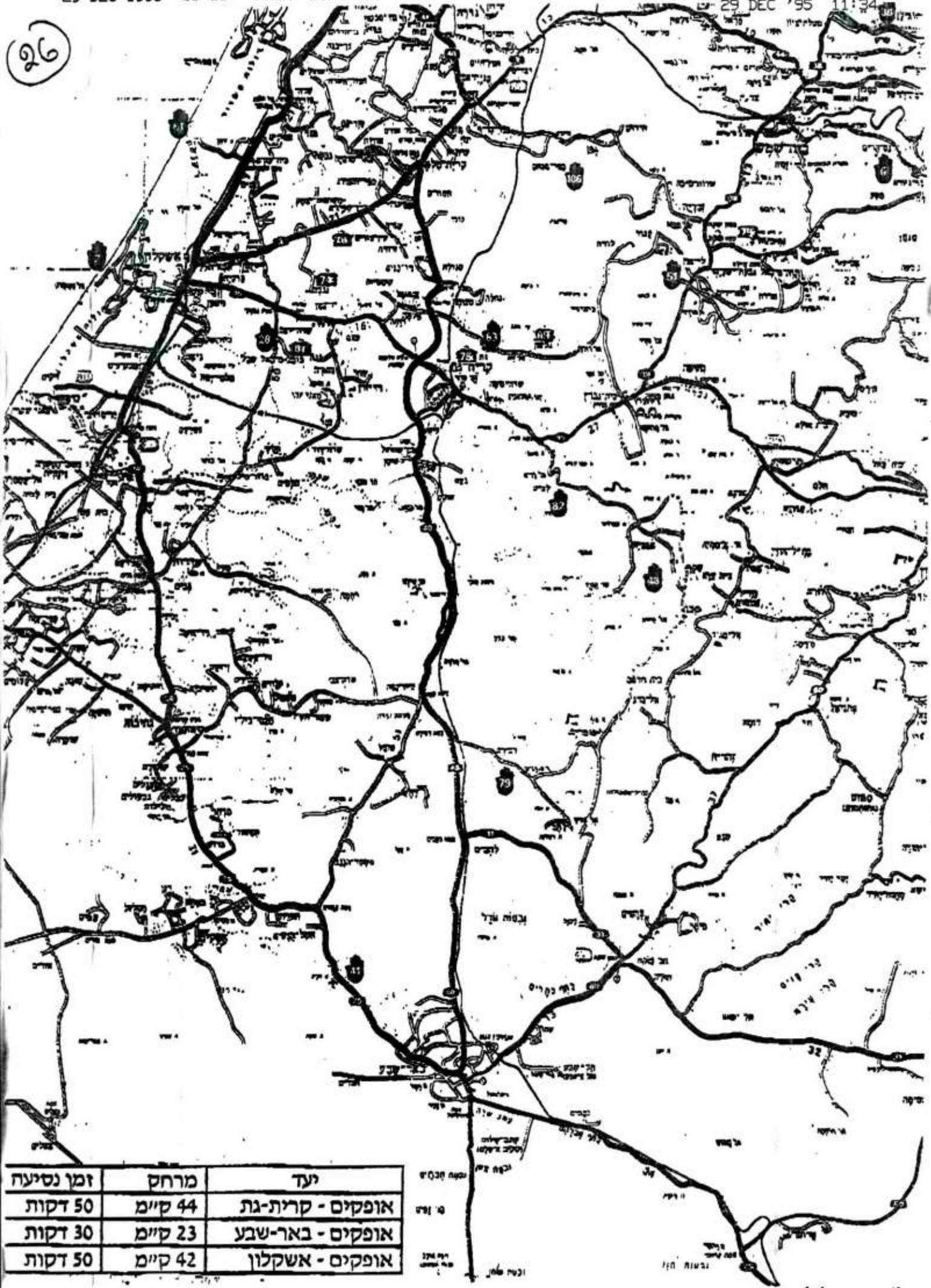
חשתינות האוצר - האוצר מסתייג מסעיפים 19, 20.

ב ב ר ח,

צבי אלדרוטי

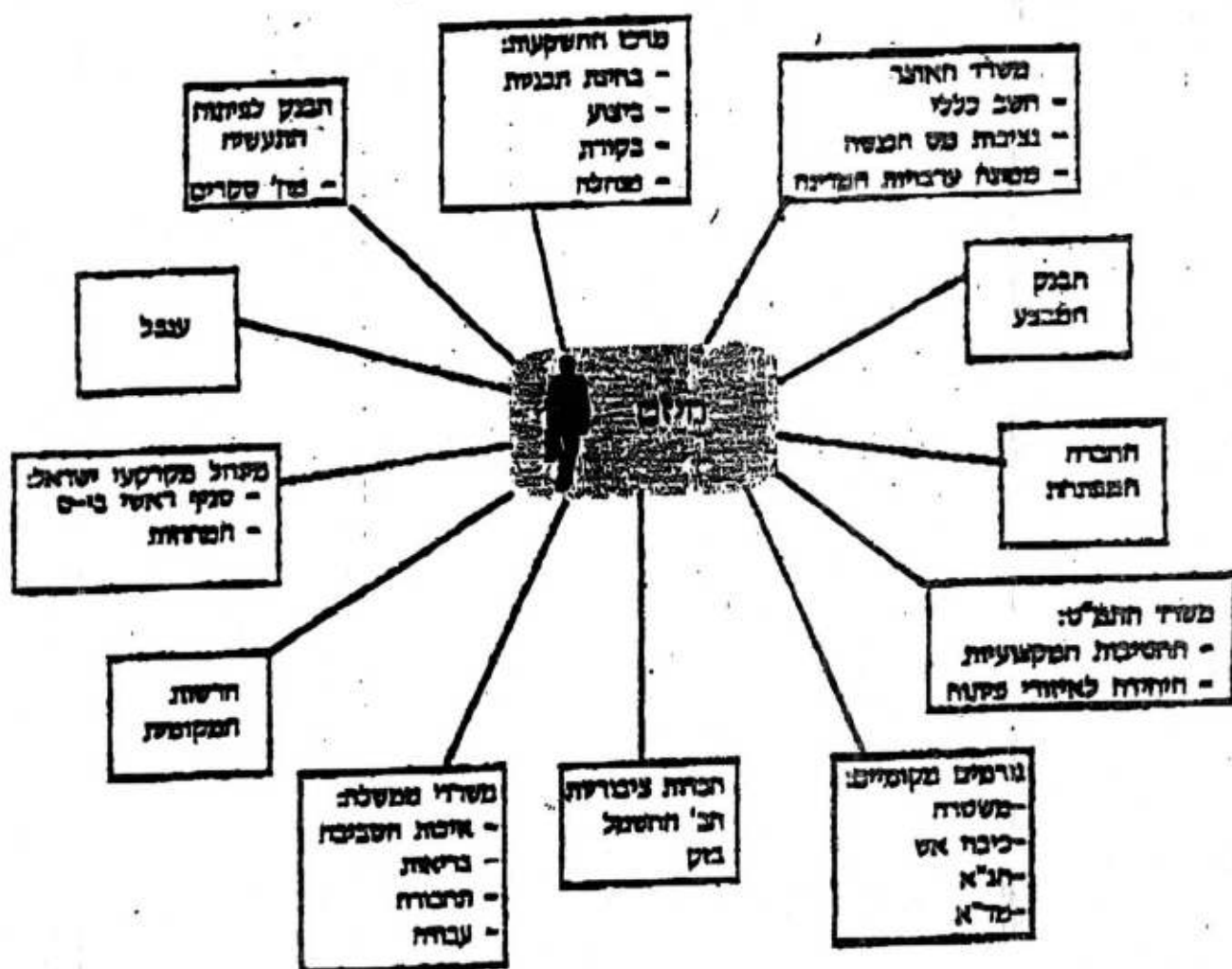
העתק: חברי הועדה.

26

זמן נסיעה	מרחק	יעד
50 דקות	44 ק"מ	אופקים - קרית-גת
30 דקות	23 ק"מ	אופקים - באר-שבע
50 דקות	42 ק"מ	אופקים - אשקלון

הגורמים המעורבים בתהליך
א"שור מפעלים

תמצית מחלים

(4)

תחולת חוק העתיקות על עצמות אדם

הצעה להחלטה

מחליטים:

א. בעקבות פרשת החפירות במודיעין ותלונות שהופנו לשר לענייני דתות, קובעת הממשלה כי על הרשויות והגופים הנוגעים בדבר לנהוג על-פי חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה מיום 22.7.94 בנושא תחולת חוק העתיקות, התשל"ח-1978, על עצמות אדם, ובהתאם להסדר שהוצע על-ידי הרב אליהו בקשי דורון, הראשון לציון, הרב הראשי לישראל, כמפורט במכתבו לראש הממשלה מיום כ"ז באב התשנ"ד. נוסח המסמכים מצורף.

ב. כדי להבטיח את האמור בסעיף א', ישגר השר לענייני דתות נציג לאתר חפירה בכל מקרה שבו מתעורר ספק לגבי העצמות שנמצאו.

ג. במקרה של חילוקי דעות - תכריע בדבר ועדת שרים בהרכב כדלקמן:

1. השר לבטחון הפנים - יו"ר
2. השר לענייני דתות
3. שר החינוך, התרבות והספורט
4. שר המשפטים
5. השר יוסי ביילין
6. השר יהודה עמיטל

ההצעה מוגשת על דעת ראש הממשלה.

מוגש על ידי השר לבטחון הפנים

היוקף הבסיסי למבטלה

ירושלים, י' באב התשנ"ד
22 ביולי 1994

(37529)
תיקנו: 4-198
מ: 213
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: שר המשטרה
שר החינוך, התרבות והספורט
השר לענייני דתות

הנדון: תחולת חוק העתיקות, תשל"ח - 1978, על עצמות אדם

רקע

1. שר המשטרה, במכתבו מיום 19.4.94, ועו"ד חנה קלר (אורנשטיין), היועצת המשפטית של משרד המשטרה, במכתבה מיום 26.6.94, בקשו את התייחסותי לחוות דעתי מיום 25.1.93 של עו"ד אפרים יפהר, סגן בכיר ליועץ המשפטי של משרד החינוך והתרבות. על פי חוות דעתי, עצמות אדם אינן "עתיקה" כמובנה בחוק העתיקות, תשל"ח-1978 (להלן-החוק).
בהתייחס לקביעה זו, שאל שר המשטרה כדלקמן:

- "1) מה הנפקות ומה הדין החל על מנהלי- חפירות מרגע שגילו במהלך חפירה קיומן של עצמות אדם במקום ?
- "2) מי הגורם המוסמך לקבוע כי בעצמות אדם המדובר, במיוחד במקרה בו נושא זה עצמו שנוי במחלוקת?"

היוקד המסמסי לבבסלה

[טיוטת חוות הדעת הועברה לעיונם של מר שלמה גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה), וגב' נילי ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, והם סמכו ידיהם עליה. גם רשות העתיקות נתבקשה להתייחס לדברים, וכך נעשה בחוות דעתו של עו"ד יורם בר-סלע מיום 18.7.94. עיקרי הסיכום שבעמוד 10 לחוות דעתו של עו"ד בר-סלע עולים בקנה אחד עם חוות דעת זו, והכל כפי שיפורט להלן.]

"עתיקה" מהי?

2. סעיף 1 לחוק מגדיר "עתיקה" כך:

- "(1) נכס, בין תלוש ובין מחובר, שנעשה בידי אדם לפני שנת 1700 לספירה הכללית, לרבות דבר שהוסף לו לאחר מכן והוא חלק בלתי נפרד ממנו;
- (2) נכס, כאמור בפסקה (1), שנעשה בידי אדם החל בשנת 1700 לספירה הכללית, והוא בעל ערך היסטורי והשר הכריז שהוא עתיקה;
- (3) שרידים זואולוגיים ובוטניים מלפני שנת 1300 לספירה הכללית;"

עצמות אדם אינן "נכס... שנעשה בידי אדם", ועצמות אדם גם אינן "שרידים זואולוגיים". שרידים זואולוגיים הינם שרידים של בעלי חיים, ולא של בני אדם. [ודוק: "זואולוגיה" היא: "תורת החי, ענף במדעי הביולוגיה העוסק בידיעת בעלי החיים..."; א' אבן שושן, המלון החדש, עמ' 336].

3. מן ההסטוריה החקיקתית שקדמה לחוק, אנו למדים על כוונה מפורשת להוציא עצמות אדם מגדרה של "עתיקה": בהצעת חוק העתיקות, תשל"ו-1976, כללה הגדרת עתיקה גם "שרידי גוף של אדם.. [ה"ח תשל"ו 1250, בעמוד 314]. בכך, הלכה הצעת

חוקץ הבספסי לבבסלה

החוק בעקבות דבר החקיקה הקודם, פקודת העתיקות, שבה באו בגידרה של עתיקה - "שרידי אדם ובהמה..." בנוסח החוק, כפי שהתקבל לבסוף, לא נזכרו עוד שרידי אדם. זאת ועוד: בנוסח שהכינה ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, הוחלפו הביטויים שבהצעת החוק, ל"שרידים זואולוגיים, אנטרופולוגיים ובוטניים". כשהובאה הצעת החוק לקריאה שניה הסתייג ח"כ י' אברמוביץ כלפי נוסח זה, באומרו:

"...אני מציע למחוק את המילה "אנתרופולוגיים" הנותנת היתר לפגוע בקבריהם ובעצמותיהם של יהודים הקבורים במאות אתרים בכל הארץ בחסות ההיתר של בדיקות ארכיאולוגיות וכדומה...אין אנו יכולים להסכים לגישה שביסוד החוק המוצע המגדירה גם את השרידים האנטרופולוגיים כ"עתיקה". [ד"כ 79 תשל"ז 2019].

הסתייגותו זו של ח"כ אברמוביץ, נתקבלה, וכשהובאה הצעת החוק לקריאה שלישית, התבטא לגביה ח"כ א' ידלין, יו"ר ועדת החינוך והתרבות:

"הסתייגות זו משנה את המטרות המקוריות של החוק; היא משנה את הסטטוס-קוו בתחום המחקר המדעי במדינה. היא פוגעת במחקר הארכיאולוגי, האנטרופולוגי והרפואי. אבל על-פי התקנון לא יכולנו להכניס שום שינוי בחוק... הכנסת צריכה להחליט עכשיו על-פי שיקול-דעתה אם לקבל את החוק או לדחותו" [ד"כ 81 תשל"ח 1447].

ולאחר שנתקבל החוק בקריאה שלישית, כינה אותו ח"כ מאיר פעיל בלשון מחאה: "חוק העצמות היבשות".

4. הפועל היוצא מן האמור, על-פי ההסטוריה החקיקתית, כמו גם על-פי לשון החוק עצמו, וכפי שחיווה דעתו עו"ד יפהר, "עצמות אדם" אינן בגדר "עתיקה" כמובנה בחוק. כך סבר גם בשעתו, עו"ד שמואל דורנר ממשרדנו, בחוות דעת מיום 12.3.78, שעליה סמך את ידו ד"ר מישאל חשין, שהיה אז משנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ).

היוקף הבספסי לבבטלה

ראוי לציין, כי עמדת רשות העתיקות, כפי שבאה לביטוי בתצהירו של אמיר דרורי, מנהל הרשות, בבג"צ 6259/90, 6272, 5790 (בקשר לבניית מחלף הגבעה הצרפתית), היא שונה. אליבא דידם "כולל הביטוי עתיקה גם עצמות אדם". (סעיף 29 ה' לתצהיר). דברים דומים כתב עו"ד בר-סלע בחוות דעתו, אם כי, לסברתו, אין צורך להכריע בשאלה.

"מחטטי עצמות אדם עברייני חוק"?

5. במכתבו מיום 7.3.94, ח"כ אברהם רביץ מסיק מחוות דעתו של עו"ד א' יפהר, כי "מחטטי עצמות אדם", כלשונו, הם "עברייני חוק".

יש להניח, כי כוונתו היא לסעיף 172 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שזו לשונו:

"הנכנס שלא ברשות למקום פולחן או קבורה או למקום שיוחד לצרכי לווית המת או לשמירת עצמותיו של מת, או נוהג במת שלא בכבוד, או גורם הפרעה לאנשים שנתקהלו ללוויית המת, והכל בכוונה לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, או כשהוא יודע שהדבר עשוי לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, דינב - מאסר שלוש שנים".

מסקנתו של ח"כ רביץ אינה מדויקת: ביום-23.2.78 חיווה דעתו בענין דנן יונתן מישקיר, מנהל המדור למשפט פרטי במשרד החינוך והתרבות כדלקמן:

(א) "אין הוצאת עצמות אדם מהגדרת "עתיקה" שבחוק העתיקות, תשל"ח-1978, מעלה או מורידה לענין חשש עבירה של ארכיאולוג-החופר כדין על סעיף 148 לפח"פ;

(ב) אם עצם פתיחת הקברים, ליקוט העצמות ופינויין אל משרד הדתות כשלעצמם לא נחשבו בעבר כמעשה עבירה לפי סעיף 148 לפח"פ, אין כל סיבה לראות פעולות אלה כעבירה עתה, משנחקק חוק העתיקות".

היוקד הבספסי לבמסלה

העמדה הנ"ל התקבלה על דעתו של ד"ר מישאל חשין, אם כי ד"ר חשין סבר (מכתבו מינם 16.4.78) - "כי להמשך הטיפול ולסיכום ראוי שתיעשה בדיקה "פרקליטותית" של סעיף 148 לפח"פ (סעי' 172 לחוק העונשין החדש)".

6. מימצאיה של אותה בדיקה "פרקליטותית", אם נעשתה, אינם מתועדים בתיקי משרדנו. עם זאת, כמסתבר, קיים נוהל לטיפול בעצמות אדם המתגלות בחפירות. על הנוהל אפרט להלן, אך ראוי לציין כבר עתה, כי דומה שפעולה על פיו ובהתאם לו, מבטיחה אי-הבאה בפלילים ע"פ סעיף 172 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ולו מן הטעם שאין מתקיים היסוד שברישא לסעיף: "הנכנס שלא ברשות למקום...קבורה".

הנוהל לגבי טיפול בעצמות אדם המתגלות בחפירות ארכיאולוגיות

7. מדובר בנוהל משכבר הימים; המעוגן בהחלטת ממשלה מס' 243 מיום י"ט בטבת תש"ל (28.12.69) [החלטת הממשלה והנוהל מצורפים ומסומנים א']. עיקרו של הנוהל הוא להבטיח את אינטרס המחקר המדעי מחד, ולהקפיד על כיבוד המסורת של הבאת עצמות יהודים לקבר ישראל, מאידך. על פי החלטת הממשלה דלעיל, אומץ, במספר שינויים, זכרון דברים שנעשה עוד ביום 15.9.55 בין שר החינוך והתרבות דאז לבין סגן שר הדתות דאז. על פי אותו זכרון דברים הוקמה ועדה בין-משרדית שתפקידה היה לבצע את שסוכס. היינו:

"לדאוג לכך שהטיפול בבתי העלמין ובקברות של יהודים, בעצמות מתים, ליקוטן ופינוין, המתגלים אגב חפירות ארכיאולוגיות, יהיה בהתאם להלכה".

כך נתגבש הנוהל אשר לפיו פועלת רשות העתיקות עד לימינו אלה.

היוקד הסמסי לבבסלה

8. בתצהיר תשובה מאת מנהל הרשות בבג"צ 6259,5790/92, 6272 דלעיל, נאמר בסעיף 27, כך:

"(א)...בענין הטיפול בקברים העתיקים, פועלת הרשות על פי נוהלים שגובשו בראשיתם ע"י שרי החינוך והדתות עוד בשנות החמישים, אושרו בשנת 1970 וחזרו והתאשרו לפני שנה בסיכום פגישה שנערכה בהשתתפות מנכ"ל משרד החינוך והתרבות ומנכ"ל המשרד לענייני דתות... הנוהל שנקבע על ידי הרשות מחייב כבוד בטיפול בעצמות מתים, ואיסופן במיכלים קשיחים וכן מחייבים הם שימסרו העצמות, לשם קבורתן, לידי המשרד לענייני דתות.

(ב) כך נהגה רשות העתיקות בעבר וכך היא נוהגת בהווה..."

ובסעיף 9 לעיקרי הטיעון של הרשות באותה עתירה, ציין עו"ד י' בר-סלע, כי -

"...על פי נוהל זה נמסרות עצמות אדם, לאחר בדיקתן, למשרד לענייני דתות לצורך קבורה".

הדברים מפורטים באריכות גם בחוות דעתו של עו"ד בר-סלע.

בפסק דינו באותה עתירה, לא נדרש בית המשפט העליון לבחינת טיבו של הנוהל,

אם כי, בהתייחס לנסיבות אותה פרשה, פסק בג"צ (בעמוד 4 לפסק הדין שלא פורסם):

"בהחלטתו של המנהל יש משום איזון ראוי בין צרכי המחקר הארכיאולוגי, צרכי האוכלוסיה ושיקולים הקשורים בכבוד האדם. עצמות האדם שיימצאו במערה זו יימסרו לקבורה למשרד הדתות, על-פי הנוהל הקיים בעניין זה".

9. דומה, איפוא, כי התשובה לשאלתו של שר המשטרה נעוצה באותו נוהל שהוא נוהג

מושרש, מקובל ומופעל הלכה למעשה. לבד ממשך זמן קיומו של הנוהל, שהוכיח עצמו

ב"שטח", ראוי לציין, כי הוא ראוי ליישום. בתצהיר התשובה של מנהל רשות

העתיקות בבג"צ 6259, 5790/92, 6272 דלעיל, הורחבה היריעה על אודות פעולותיה של

היוקד המסמסי למבסלה

הרשות במסגרת תפקידיה וסמכויותיה הסטטוטוריות, ועל מומחיותה בתחום הנדון.
למעשה, מדובר במומחיות ייחודית ובלעדית.

בסעיף 22 לעיקרי הטיעון של הרשות, נטען כי הרשות -

"...לא יזמה בשנים האחרונות כל חפירה ארכיאולוגית
במקום בו הסבירות להמצאות שרידי קבורה היא גבוהה.
כתוצאה מכך מתגלים שרידי קבורה אך ורק בחפירות הצלה,
ומטופלים תוך שמירה קפדנית על עצמות אדם".

ובהתייחסו לחפירות ההצלה, הסביר מנהל הרשות בסעיף 20 לתצהירו, ועו"ד בר
סלע בחוות דעתו, כי מטבע הדברים, לפני תחילתה של החפירה, אין ניתן לדעת מה
סומנת בחובה אדמת האתר. רק לאחר סיום החפירה, וניתוח מימצאיה, ניתן לדעת אם
בעצמות אדם עסקינן, אם לאו. גם מכאן נלמדת חשיבות הפעולה על פי הנוהל דוקא,
בלא להקדים מאוחר למוקדם, ותוך כדי עשיית כל התיאומים הנדרשים, משעה שנתגלו
שרידי עצמות אדם.

10. המחלוקת המתוארת במכתבו מיום 23.6.94 של ניצב גבי לסט, מפקד מחוז ת"א,
בין רשות העתיקות לבין משרד הדתות צריכה לבוא על פתרונה בדל"ת אמותיו של
הנוהל. שני הצדדים לאותה מחלוקת מחוייבים על פיו. כך הדבר גם באשר למכתבו מיום
22.6.94 של מר זליג ברוורמן, מנהל המחלקה לשירותי קבורה במשרד לענייני דתות.
לפי דבריו של מר ברוורמן, חפירה ארכיאולוגית נעשית במגדל העמק באופן, "שכרוך
בחילול קברות ועצמות אדם, נעשה ללא תאום עם הח"מ, האחראי על נושא הקבורה
במשרד".

כללם של דברים:

11. הפתרון הראוי, שעוגן בראשיתו בהחלטת ממשלה, והוא נוהג מזה עשרות בשנים, הוא להמשיך ולנהוג בכל אתר ואתר על פי הנוהל. על המשטרה להירתם לעניין זה בהתאם למצבת כוח האדם שלה ושאר משימותיה. על המשטרה למנוע הפרעה לחפירות המתבצעות על-פי הוראות הנוהל ובהתאם לרשיון שניתן מאת מנהל רשות העתיקות.

וזאת ראוי להבהיר: הנוהל קדם לחוק, ומשנחקק החוק שוב אין באים, כאמור, "עצמות אדם" בגידרה של "עתיקה". ואולם, הנוהל, לא עבר מן העולם, ודומה ש"רוח" החוק נוחה הימנו. שכן, סעיף 29(ג) לחוק קובע לאמר:

"לענין אתר עתיקות המשמש לצורך דתי או מוקדש לתכלית דתית, לא יתן המנהל אישור לחפירה או לאחת הפעולות המנויות בסעיף קטן (א) אלא באישור ועדת השרים המורכבת מהשר כיושב ראש, שר הדתות ושר המשפטים".

מכאן, שהנוהל אינו אלא מעין-היקש (ובדיעבד) מן ההסדר הסטטוטורי לגבי "אתר עתיקות המשמש לצורך דתי או מוקדש לתכלית דתית", לאתרי עתיקות אחרים. אשר על כן, ככל שהנוהל עולה בקנה אחד עם הוראות החוק, יש לדבוק בו. עניינו של "המחקר המדעי" האמור בנוהל הוא בקביעה, אם בעצמות אדם עסקינן, אם לאו.

12. ובהתייחס במישרין לשאלתו של שר המשטרה: "מרגע שגילו במהלך חפירה קיומן של עצמות אדם", כלשון שאלת השר, יש למסרן לאנשי המשרד לענייני דתות. קביעה אם מדובר בעצמות אדם, יכולה להיעשות בדרך כלל על אתר (תרתי משמע: בשטח ומייד), וכך, במידת האפשר, ראוי לעשות. באותם מקרים שאין ניתן לעשות כן בשטח, כשנדרשת מדידה, בדיקה מעבדתית, וכיוצא באלה פעולות לצורך קביעה, אם מדובר בשרידי עצמות

היוקד הבססטי לבבסלה

אדם, פעולות שאינן ניתנות לביצוע באתר החפירה עצמו, ניתן לאסוף את הממצאים ולבדקם במשרדי הרשות. בשעה שהבדיקה מעלה, כי מדובר בשרידי עצמות אדם, הן תועברנה אל המשרד לענייני דתות. בכל השלבים, חל, כמובן, סעיף (א) של הנוהל, המצוטט בעמוד 5 לעיל, ולפיו "יש לדאוג לכך שהטיפול... בעצמות מתים, ליקוטן ופינוין... יהיה בהתאם להלכה". עו"ד בר-סלע, עומד בחוות דעתו, בין היתר, גם על הכבוד שבו נוהגת הרשות בשרידי עצמות אדם שבהם נתקלים ארכיאולוגים אגב חפירה.

להדגמת יישום הנוהל הלכה למעשה בפרשת הגבעה הצרפתית מצורף בזה ומסומן ב' מסמך סיכום פגישה בלשכת המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות מיום כ"ה בטבת תשנ"ב (1.1.92). ממסמך זה ניתן ללמוד על אופן יישום הנוהל בנסיבות הייחודיות של אותה פרשה. (בתיק הבג"צ דלעיל מצויים עוד זכרונות-דברים וסיכומים רבים שנעשו משך השנים, המעידים על יישומו של הנוהל בפועל).

13. גם בהנחה שעצמות אדם אינן "עתיקה", ניתן, כמדומה, לקבוע, שחפירות ארכיאולוגיות שיבוצעו על פי הנוהל לא יצמיחו אישום פלילי על פי סעיף 172 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 כנגד החופרים, שכן החופרים עושים את מלאכתם ברשות. על-כן, מן הראוי שמשטרת ישראל תימנע מחקירת תלונה על חפירות כאלו, תימנע מלהתערב בחפירות כאלו ותימנע מלהחרים עצמות המתגלות תוך כדי החפירה; בנוסף לכך, על המשטרה לתת את עזרתה, ככל שתידרש, לביצוע החפירות ולהשלמתן; והכל - בכפוף לכך שנשמרו הוראות הנוהל.

חוקץ המשפטי למבטלה

היצמדות להוראות הנוהל, היא איפוא, התשובה המשפטית (והמעשית) לשאלותיו של שר המשטרה.

ב ב ר כ ה,

מ' בן-יאיר

העתק: המפכ"ל
מנהל רשות העתיקות

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. 243 של הממשלה מיום 28.12.69.

עצמות אדם המתגלות בחפירות

"243.

מחליטים:

שר הדתות ושר החינוך והתרבות יבדקו את שאלת הטיפול
בעצמות אדם המתגלות בחפירות ארכיאולוגיות, במגמה
להגיע לידי נוהל מוסכם בנדון.

לא הגיעו לנוהל מוסכם כזה, יחזור הנושא לדיון
בממשלה."

בזכירות הממשלה

ירושלים, ה' באלול תש"ל
9 בספטמבר 1970

ס ס ר
(62)

אל : חברי הממשלה

מאת: כגן מזכיר הממשלה

הכרזות : עצמות אדם המוגדרות בחפירות

בהחלטתה מס. 245 מיום י"ט בשנת תש"ל (28.12.69) הטילה הממשלה על שר הדתות ושל שר החינוך-והתרבות לבדוק את הטיפול בעצמות אדם המוגדרות בחפירות ארכיאולוגיות, כפגמה להגיש לידי נוהל מוסכם בנדון.

בישיבה אשר נתייחסה ביום ב' בתמוז תש"ל (6.7.70) החליטו שרי הדתות והחינוך-והתרבות לסכם את זכרון-הדברים אשר סוכם בין שר החינוך-והתרבות לשעבר, פרופ' בן-צדיון דינור, וסגן שר הדתות לשעבר, ד. ורהפטיג, ביום י"ט באלול תשס"ו (6.9.55) וביום כ"ח באלול תשס"ו (15.9.55), המצורף בזה, בסיבובים הבאים:

(א) בסעיף ב' של זכרון-הדברים, הרו בהקמת ועדה בינומטרית, במקום נציג משרד החוץ, אשר הודיע כי אין לו ענין בנושא, יבוא נציג משרד המשפטים.

בראשות הועדה יעמוד מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות.

(ב) מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות יביא לידיעת הועדה הבינומטרית כל הסידע המתייחס לאמור בסעיף א' של זכרון-הדברים.

הועדה הבינומטרית תבטיח את איגודם המחקר המדעי מהד, ותקפיד על כיבוד המסורת של הבאת עצמות יהודים לקבר ישראל מאידך.

(ג) עם תום המחקר המדעי יובאו עצמות היהודים לידי משרד הדתות, לעבודה במקום שייקבע על-ידי הועדה הבינומטרית.

הכיכום דלעיל יהווה בפחד נוהל לגבי טיפול בעצמות אדם המוגדרות בחפירות ארכיאולוגיות.

ב ב ר כ ה

מיכאל בן-דוד

1 3/8

-13-

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות

המנהל הכללי

כ"ה, כ"ה בטבת תשנ"ב
1 בינואר 1992

דפוס המשרד
יחידת מסמכים
1992
נתקבל

990

סיכום פגישה בלשכת המנהל הכללי
ביום כ"ה בטבת תשנ"ב (1.1.92)

הנדון: טיפול בקברי קדמונים וקבורת עצמותיהם

משתתפים:

משרד החינוך והתרבות: מר זכרון אורלב, המנהל הכללי, מ"מ יו"ר רשות העתיקות (רשות העתיקות)
מר אמיר דרורי, מנהל רשות העתיקות

מר יוסף זיאס, רשות העתיקות, אנתרופולוג
מר משה ארד, רשות העתיקות, יועץ משפטי
מר עמוס קלוזנר, רשות העתיקות, מנהל האגף למחקר מדעי
מר עמיהוד בהט, עוזר המנהל הכללי

המשרד לענייני דתות: מר שלמה בקיס, המנהל הכללי
מר פנחס אליאכ, יועץ שר הדתות ליחסים בין"ל
הרב עליג ברוורמן, מנהל ענף ענייני קבורה

הרבנות הראשית לישראל: הרב אהוד גהלי, מ"מ מנהל הרבנות הראשית

1. חפירות בהר הצופים

א. מנהל רשות העתיקות דיווח כי העבודה בהר הצופים נעשתה בשבת ע"י עובדים שאינם יהודים. מנכ"ל המשרד ביקש להסנע מכך בעתיד.

ב. מנהל רשות העתיקות דיווח כי הרשות מסרה את כל עצמות הקדמונים לידי מר אלדד מהחברה קדישא של ירושלים, עפ"י הגוהל הקבוע עם משרד הדתות.

2. נוהל טיפול בקברי קדמונים וקבורת עצמותיהם

א. מנהל רשות העתיקות והאנתרופולוג מסרו כי הרשות אינה פוגעת בעצמות קדמונים, הטיפול נעשה רק חיצונית (כמו: מדידה, צילום וכד'). עצמות קדמונים אינם נמסרים למעבדות ובדיקות מחוץ לרשות.

ב. מנהל רשות העתיקות מסר כי הרשות אינה יוזמת חפירות בקברי קדמונים. הטיפול בכך נעשה רק במסגרת חפירות הצלה.

ג. המשתתפים שנים ומאזרים את ההסדר הקיים בין רשות העתיקות למשרד הדתות בקשר לנוהל טיפול בקבורת ועצמות קדמונים.

זכרון דברים

הערה

מפגישות ושיחות בין-שר החינוך והתרבות פרופ' בנציון דינור
וסגן שר הדתות מר ז. ורהפטיג בימים י"ט באלול (6.9.55) וביום כ"ח
באלול חש"ו (15.9.55) מוכם:

א. יש לדאוג לכך שהטיפול בבחי העלכין ובקברות של יהודים,
בעצמות מחים, לקוטס ופנויים, המחגלים אגב הפירות ארכיאולוגיות,
צריך להיות בהתאם להלכה.

ב. לשם בצוע הדבר חוקם ועדה בינכשרדית שתהיה מורכבת מנציגי
משרד החינוך והתרבות משרד הדתות ומשרד החוץ.

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות

עצמות קדמונים שנהגו, יסמרו על-פי הסדר זה, פרשות העתיקות למשרד החינוך והתרבות הכללי בהקדם האפשרי בנוהל הקבוע.

ד. סוכם שהרבנות הראשית המנה יועץ מטעמה, שיהיה זמין לביקורים דחופים באחרי עתיקות על-פי הזמנת הרשות, היועץ יוכל לבדוק במקום את הבעיות המתעוררות במקרה של המצאות קברים יהודיים, והרשות תהיה מוכנה ככל האפשר להתחשב בעצותיו.

רשם: עמיהוד בהט
תפוצה: המשתתפים

קדמונים

אליהו בתיק חוק גמול
(הוא יגוס ותו"ז)

-16-

ELIYAHU BAKSHI-DORON
RISHON LEZION CHIEF RABBI OF ISRAEL

אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

ב"ה, כ"ז אב תשנ"ד
17-840/ג"ד

ל	מ	ל
שלח		
ל		
0.5-02-1994		
39/28	✓	
4-192		

לכבוד
ראש הממשלה - ושר הדתות
מר יצחק רבין הי"ו
קרית הממשלה
ירושלים
כבוד ראש הממשלה,

הנדון: החפירות במודיעין

לאחר ביקור באתר החפירות במודיעין, ובדיקת השטח ע"י מפת הבינוני באיזור, בטוחני שעם רצון טוב אפשר להגיע להסדר שהעיר מודיעין תבנה בקרוב, מבלי לפגוע בקברים, ומבלי לעורר מחלוקת ופגיעה בצבור רחב הרגיש לנושא.

באזור הבניה במודיעין מסומנים תשעה מקומות בהם יש מערות קבורה, (באזור תיתורא עוד חמשה מקומות). שטח המערות הוא מטרים ספורים בלבד, כמו כן חלק מהמערות מסומן על שטח ירוק שאינו מיועד לבניה.

בשטח המיועד לבניה אפשר לבנות על המגרש חוץ משטח המערה, או לאטום ולבודד את המערה ולבנות עליה ע"י הוראות שינתנו לקבלנים.

שתי מערות קבורה הנמצאות בשטח בריכות המים, בהם כנראה צריכים לחפור בעומק גם להם ניתן למצוא פתרון, כך שאין הכרח להרוס את הקברים כדי לבנות את העיר.

יש לציין שמערות הקבורה שהם סלע המחלוקת מהוות חלק מזערי מתוך השטח כולו, ועל מגרשים פרטיים בלבד.

כיון שהשטח אינו מוכר, ויש אפשרות סבירה שימצאו במקום עוד מספר קברים בודדים, סוכם שהחפירות באיזור יעשו בנוכחות איש משרד הדתות, ואם ימצאו קברים יטופל בהם כדלעיל.

ELIYAHU BAKSHI-DORON
RISHON-LEZION CHIEF RABBI OF ISRAEL

אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

באשר לטיפול במערות הקבורה, אין מניעה לחפור ולערוך בדיקות ארכיאולוגיות במערות, (למעט שטח הקברים עצמם). בתנאי שהקברים ישומרו ולא יפגעו, ואם ימצאו עצמות, יקבע המקום כקבר ויאטם במקומו. החפירות הארכיאולוגיות במערות לבדיקת הממצאים תעשה מתוך הבנה, ובנוכחות אנשי משרד הדתות שישמרו על קדושת הקברים. ההסדרים המוצעים הם על דעת אנשי האתרא קדישא, בתנאי שהמסוכס ישמר כראוי.

לאור הדברים, אבקש לאשר הפסקת החפירות במקומות הנ"ל, ולהתחשב בצבור רחב בעולם היהודי כולו, הכואב את חילול הקברים, כמו כן יש לזכור שההחלטה לחלל קברים ולפנותם ממקומם במדינת ישראל, תביא לכך שבעולם כולו לא יתחשבו בדרישות הקהילות היהודיות לשמור על בתי עלמין עתיקים, כגון: קהיר, אמסטרדם, המבורג, מקסיקו ועוד. וילמדו מהחלטת ממשלת ישראל שאין לכבד בתי קברות יהודים ח"ו.

באשר למניעת מחלוקת מיותרת הפגנות ומלחמות בנושא, נראה לי שנכון לבדוק היטב את החוק בנושא, ולהבהיר או לתקן שקבר אינו עתיקה, קבר הוא מקום קדוש שאין לחללו, כפי שהדבר קבוע בחוק במדינות המתוקנות. ואין חשש שחוק זה ימנע מבניה, משום שבמסגרת ההלכה ניתן למצוא פתרון אפילו לבתי קברות שלמים, כפי שהדבר בוצע בטבריה ובגבעה הצרפתית.

בטוחני שהרגישות לנושא תביא להחלטה נבונה, והאמת והשלום אהבו.

בכבוד רב,

א. יגאל נ/א
אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

העתקים: לנוגעים בדבר.

(3)

איחוד רשויות מקומיות - תיקון החלטה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם, לתקן את החלטת הממשלה מס. 6038 מיום
27.8.95 כדלקמן:

א. חברי הועדה יהיו: בין שלושה לחמישה נציגי ציבור (מתוכם
ימונה יו"ר הועדה), נציג משרד הפנים, נציג משרד האוצר
ונציג השלטון המקומי.

ב. המסקנות יוגשו לממשלה עד ליום 31.12.96.

מוגש על ידי שר הפנים

לאוצר אין התנגדות להצעה.
מצורפת החלטת הממשלה מס. 6038.

כ"ו בכסלו התשנ"ו
19.12.95

מזכירות הממשלה

שמו

החלטה מס. 6038 של הממשלה מיום 27.08.95.

"6038.

הצעת תקציב המדינה לשנת 1996
איחוד רשויות מקומיות

מ ח ל י ט י ם :

לחטיל על שר הפנים למנות ועדה מקצועית שתבחן את האפשרויות של איחוד רשויות מקומיות סמוכות ותקבע קריטריונים לחקמת רשויות מקומיות חדשות, בהתחשב בין היתר בגודל האוכלוסיה, שטח הרשות וקירבתה לרשויות אחרות.

חברי הועדה יהיו: נציג ציבור (יו"ר), נציג משרד הפנים, נציג משרד האוצר ונציג השלטון המקומי.

הועדה תתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

א. השיפור ברמת השירות לאזרחים, כתוצאה מביצוע איחוד;

ב. הפעולות ברשויות המקומיות שלגביהן קיים יתרון באיחוד רשויות;

ג. החסכון התקציבי מאיחוד רשויות;

ד. רשויות מקומיות אשר יש מקום לאחדן;

ה. תכנית אופרטיבית לאיחוד רשויות.

המסקנות יוגשו לממשלה עד ליום 30.6.96."

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

04684
(2)

איחוד רשויות מקומיות - תיקון החלטה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את החלטת הממשלה מס. 6038 מיום 27.8.95 כדלקמן:

א. חברי הועדה יהיו: בין שלושה לחמישה נציגי ציבור (מתוכם ימונה יו"ר הועדה), נציג משרד הפנים, נציג משרד האוצר ונציג השלטון המקומי.

ב. המסקנות יוגשו לממשלה עד ליום 31.12.96.

מוגש על ידי שר הפנים

לאוצר אין התנגדות להצעה.
מצורפת החלטת הממשלה מס. 6038.

מזכירות הממשלה

שמו

החלטה מס. 6038 של הממשלה מיום 27.08.95.

"6038.

הצעת תקציב המדינה לשנת 1996
איחוד רשויות מקומיות

מ ח ל י ט י ס :

להטיל על שר הפנים למנות ועדה מקצועית שתבחן את האפשרויות של איחוד רשויות מקומיות סמוכות ותקבע קריטריונים להקמת רשויות מקומיות חדשות, בהתחשב בין היתר בגודל האוכלוסיה, שטח הרשות וקירבתה לרשויות אחרות.

חברי הועדה יהיו: נציג ציבור (יו"ר), נציג משרד הפנים, נציג משרד האוצר ונציג השלטון המקומי.

הועדה תתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

א. השיפור ברמת השירות לאזרחים, כתוצאה מביצוע איחוד;

ב. הפעולות ברשויות המקומיות שלגביהן קיים יתרון באיחוד רשויות;

ג. החסכון התקציבי מאיחוד רשויות;

ד. רשויות מקומיות אשר יש מקום לאחדן;

ה. תכנית אופרטיבית לאיחוד רשויות.

המסקנות יוגשו לממשלה עד ליום 30.6.96."

14.88
14.88
14.88

11
14.88

תחולת חוק העתיקות על עצמות אדם

הצעה להחלטה

מחליטים:

א. בעקבות פרשת החפירות במודיעין ותלונות שהופנו לשר לענייני דתות, קובעת הממשלה כי על הרשויות והגופים הנוגעים בדבר לנהוג על-פי חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה מיום 22.7.94 בנושא תחולת חוק העתיקות, התשל"ח-1978, על עצמות אדם, ובהתאם להסדר שהוצע על-ידי הרב אליהו בקשי דורון, הראשון לציון, הרב הראשי לישראל, כמפורט במכתבו לראש הממשלה מיום כ"ז באב התשנ"ד. נוסח המסמכים מצורף.

ב. כדי להבטיח את האמור בסעיף א', ישגר השר לענייני דתות נציג לאתר חפירה בכל מקרה שבו מתעורר ספק לגבי העצמות שנמצאו.

ג. במקרה של חילוקי דעות - תכריע בדבר ועדת שרים בהרכב כדלקמן:

1. השר לבטחון הפנים - יו"ר
2. השר לענייני דתות
3. שר החינוך, התרבות והספורט
4. שר המשפטים
5. השר יוסי ביילין
6. השר יהודה עמיטל

ההצעה מוגשת על דעת ראש הממשלה.

מוגש על ידי השר לבטחון הפנים

כ"ז בכסלו התשנ"ו
20.12.95

ירושלים, י' באב התשנ"ד
22 ביולי 1994

(37529)
תיקנו: 4-198
מ: 213
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: שר המשטרה
שר החינוך, התרבות והספורט
השר לענייני דתות

הנדון: תחולת חוק העתיקות, תשל"ח - 1978, על עצמות אדם

רקע

1. שר המשטרה, במכתבו מיום 19.4.94, ועו"ד חנה קלר (אורנשטיין), היועצת המשפטית של משרד המשטרה, במכתבה מיום 26.6.94, בקשו את התייחסותי לחוות דעתו מיום 25.1.93 של עו"ד אפרים יפהר, סגן בכיר ליועץ המשפטי של משרד החינוך והתרבות, על פי חוות דעתו, עצמות אדם אינן "עתיקה" כמובנה בחוק העתיקות, תשל"ח-1978 (להלן-החוק).
בהתייחס לקביעה זו, שאל שר המשטרה כדלקמן:

- (1) מה הנפקות ומה הדין החל על מנהלי- חפירות מרגע שגילו במהלך חפירה קיומן של עצמות אדם במקום?
- (2) מי הגורם המוסמך לקבוע כי בעצמות אדם המדובר, במיוחד במקרה בו נושא זה עצמו שנוי במחלוקת?

היוקד הסכמי לכבסלה

[טיוטת חוות הדעת הועברה לעיונם של מר שלמה גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה), וגב' נילי ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, והם סמכו ידיהם עליה. גם רשות העתיקות נתבקשה להתייחס לדברים, וכך נעשה בחוות דעתו של עו"ד יורם בר-סלע מיום 18.7.94. עיקרי הסיכום שבעמוד 10 לחוות דעתו של עו"ד בר-סלע עולים בקנה אחד עם חוות דעת זו, והכל כפי שיפורט להלן.]

"עתיקה" מהי?

2. סעיף 1 לחוק מגדיר "עתיקה" כך:

- "(1) נכס, בין תלוש ובין מחובר, שנעשה בידי אדם לפני שנת 1700 לספירה הכללית, לרבות דבר שהוסף לו לאחר מכן והוא חלק בלתי נפרד ממנו;
- (2) נכס, כאמור בפסקה (1), שנעשה בידי אדם החל בשנת 1700 לספירה הכללית, והוא בעל ערך היסטורי והשר הכריז שהוא עתיקה;
- (3) שרידים זואולוגיים ובוטניים מלפני שנת 1300 לספירה הכללית;"

עצמות אדם אינן "נכס... שנעשה בידי אדם", ועצמות אדם גם אינן "שרידים זואולוגיים". שרידים זואולוגיים הינם שרידים של בעלי חיים, ולא של בני אדם. [ולדוק: "זואולוגיה" היא: "תורת החי, ענף במדעי הביולוגיה העוסק בידיעת בעלי החיים..."; א' אבן שושן, המלון החדש, עמ' 336].

3. מן ההסטוריה החקיקתית שקדמה לחוק, אנו למדים על כוונה מפורשת להוציא עצמות אדם מגדרה של "עתיקה": בהצעת חוק העתיקות, תשל"ו-1976, כללה הגדרת עתיקה גם "שרידי גוף של אדם... [ה"ה תשל"ו: 1250, בעמוד 314]. בכך, הלכה הצעת

חוקד הבספטי לבבסלה

החוק בעקבות דבר החקיקה הקודם, פקודת העתיקות, שבה באו בגידרה של עתיקה - "שרידי אדם ובהמה..." בנוסח החוק, כפי שהתקבל לבסוף, לא נזכרו עוד שרידי אדם. זאת ועוד: בנוסח שהכינה ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, הוחלפו הביטויים שבהצעת החוק, ל"שרידים זואולוגיים, אנטרופולוגיים ובוטניים". כשהובאה הצעת החוק לקריאה שניה הסתייג ח"כ יי אברמוביץ כלפי נוסח זה, באומרו:

"...אני מציע למחוק את המילה "אנטרופולוגיים" הנותנת היתר לפגוע בקבריהם ובעצמותיהם של יהודים הקבורים במאות אתרים בכל הארץ בחסות ההיתר של בדיקות ארכיאולוגיות וכדומה...אין אנו יכולים להסכים לגישה שביסוד החוק המוצע המגדירה גם את השרידים האנטרופולוגיים כ"עתיקה". [ד"כ 79 תשל"ז 2019].

הסתייגותו זו של ח"כ אברמוביץ, נתקבלה, וכשהובאה הצעת החוק לקריאה שלישית, התבטא לגביה ח"כ א' ידלין, יו"ר ועדת החינוך והתרבות:

"הסתייגות זו משנה את המטרות המקוריות של החוק; היא משנה את הסטטוס-קוו בתחום המחקר המדעי במדינה. היא פוגעת במחקר הארכיאולוגי, האנטרופולוגי והרפואי. אבל על-פי התקנון לא יכולנו להכניס שום שינוי בחוק... הכנסת צריכה להחליט עכשיו על-פי שיקול-דעתה אם לקבל את החוק או לדחותו" [ד"כ 81 תשל"ח 1447].

ולאחר שנתקבל החוק בקריאה שלישית, כינה אותו ח"כ מאיר פעיל בדשון מחאה:

"חוק העצמות היבשות".

4. הפועל היוצא מן האמור, על-פי ההסטוריה החקיקתית, כמו גם על-פי לשון החוק עצמו, וכפי שחיווה דעתו עו"ד יפהר, "עצמות אדם" אינן בגדר "עתיקה" כמובנה בחוק. כך סבר גם בשעתו, עו"ד שמואל דורנר ממשרדנו, בחוות דעה מיום 12.3.78, שעליה סמך את ידו ד"ר מישאל חשין, שהיה אז משנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ).

ראוי לציין, כי עמדת רשות העתיקות, כפי שבאה לביטוי בתצהירו של אמיר דרורי, מנהל הרשות, בבג"צ 6259/90, 6272, 5790 (בקשר לבניית מחלף הגבעה הצרפתית), היא שונה. אליבא דידם "כולל הביטוי עתיקה גם עצמות אדם". (סעיף 29 ה' לתצהיר). דברים דומים כתב עו"ד בר-סלע בחוות דעתו, אם כי, לסברתו, אין צורך להכריע בשאלה.

"מחטטי עצמות אדם עברייני חוק"

5. במכתבו מיום 7.3.94, ח"כ אברהם רביץ מסיק מחוות דעתו של עו"ד א' יפהר, כי "מחטטי עצמות אדם", כלשונו, הם "עברייני חוק".

יש להניח, כי כוונתו היא לסעיף 172 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שזו לשונו:

"הנכנס שלא ברשות למקום פולחן או קבורה או למקום שיוחד לצרכי לוגיית המת או לשמירת עצמותיו של מת, או נוהג במת שלא בכבוד, או גורם הפרעה לאנשים שנתקהלו ללוויית המת, והכל בכוונה לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, או כשהוא יודע שהדבר עשוי לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, דינו - מאסר שלוש שנים".

מסקנתו של ח"כ רביץ אינה מדויקת: ביום-23.2.78 חיווה דעתו בענין דנן יונתן מישקיר, מנהל המדור למשפט פרטי במשרד החינוך והתרבות כדלקמן:

(א) "אין הוצאת עצמות אדם מהגדרת "עתיקה" שבחוק העתיקות, תשל"ח-1978, מעלה או מורידה לענין חשש עבירה של ארכיאולוג-החופר כדין על סעיף 148 לפח"פ;

(ב) אם עצם פתיחת הקברים, ליקוט העצמות ופינויין אל משרד הדתות כשלעצמם לא נחשבו בעבר כמעשה עבירה לפי סעיף 148 לפח"פ, אין כל סיבה לראות פעולות אלה כעבירה עתה, משנחקק חוק העתיקות".

העמדה הנ"ל התקבלה על דעתו של ד"ר מישאל חשין, אם כי ד"ר חשין סבר (מכתבו מיגם 16.4.78) - "כי להמשך הטיפול ולסיכום ראוי שתיעשה בדיקה "פרקליטותית" של סעיף 148 לפח"פ (סעי' 172 לחוק העונשין החדש)".

6. מימצאיה של אותה בדיקה "פרקליטותית", אם נעשתה, אינם מתועדים בתיקי משרדנו. עם זאת, כמסתבר, קיים נוהל לטיפול בעצמות אדם המתגלות בחפירות. על הנוהל אפרט להלן, אך ראוי לציין כבר עתה, כי דומה שפעולה על פיו ובהתאם לו, מבטיחה אי-הבאה בפלילים ע"פ סעיף 172 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ולו מן הטעם שאין מתקיים היסוד שברישא לסעיף: "הנכנס שלא ברשות למקום...קבורה".

הנוהל לגבי טיפול בעצמות אדם המתגלות בחפירות ארכיאולוגיות

7. מדובר בנוהל משכבר הימים; המעוגן בהחלטת ממשלה מס' 243 מיום י"ט בטבת תש"ל (28.12.69) [החלטת הממשלה והנוהל מצורפים ומסומנים א']. עיקרו של הנוהל הוא להבטיח את אינטרס המחקר המדעי מחד, ולהקפיד על כיבוד המסורת של הבאת עצמות יהודים לקבר ישראל, מאידך. על פי החלטת הממשלה דלעיל, אומץ, במספר שינויים, זכרון דברים שנעשה עוד ביום 15.9.55 בין שר החינוך והתרבות דאז לבין סגן שר הדתות דאז. על פי אותו זכרון דברים הוקמה ועדה בין-משרדית שתפקידה היה לבצע את שסוכם. היינו:

"לדאוג לכך שהטיפול בבתי העלמין ובקברות של יהודים, בעצמות מתים, ליקוטן ופינוין, המתגלים אגב חפירות ארכיאולוגיות, יהיה בהתאם להלכה".

כך נתגבש הנוהל אשר לפיו פועלת רשות העתיקות עד לימינו אלה.

8. בתצהיר תשובה מאת מנהל הרשות בבג"צ 6259, 5790/92, 6272 דלעיל, נאמר

בסעיף 27, כך:

"(א)... בענין הטיפול בקברים העתיקים, פועלת הרשות על פי נוהלים שגובשו בראשיתם ע"י שרי החינוך והדתות עוד בשנות החמישים, אושרו בשנת 1970 וחזרו והתאשרו לפני שנה בסיכום פגישה שנערכה בהשתתפות מנכ"ל משרד החינוך והתרבות ומנכ"ל המשרד לענייני דתות... הנוהל שנקבע על ידי הרשות מחייב כבוד בטיפול בעצמות מתים, ואיסופן במיכלים קשיחים וכן מחייבים הם שימסרו העצמות, לשם קבורתן, לידי המשרד לענייני דתות.

(ב) כך נהגה רשות העתיקות בעבר וכך היא נוהגת בהווה..."

ובסעיף 9 לעיקרי הטיעון של הרשות באותה עתירה, ציין עו"ד י' בר-סלע, כי -

"...על פי נוהל זה נמסרות עצמות אדם, לאחר בדיקתן, למשרד לענייני דתות לצורך קבורה".

הדברים מפורטים באריכות גם בחוות דעתו של עו"ד בר-סלע.

בפסק דינו באותה עתירה, לא נדרש בית המשפט העליון לבחינת טיבו של הנוהל,

אם כי, בהתייחס לנסיבות אותה פרשה, פסק בג"צ (בעמוד 4 לפסק הדין שלא פורסם):

"בהחלטתו של המנהל יש משום איזון ראוי בין צרכי המחקר הארכיאולוגי, צרכי האוכלוסיה ושיקולים הקשורים בכבוד האדם. עצמות האדם שיימצאו במערה זו יימסרו לקבורה למשרד הדתות, על-פי הנוהל הקיים בעניין זה".

9. דומה, איפוא, כי התשובה לשאלתו של שר המשטרה נעוצה באותו נוהל שהוא נוהג

מושרש, מקובל ומופעל הלכה למעשה. לבד ממשך זמן קיומו של הנוהל, שהוכיח עצמו

ב"שטח", ראוי לציין, כי הוא ראוי ליישום. בתצהיר התשובה של מנהל רשות

העתיקות בבג"צ 6272/92, 6259, 5790 דלעיל, הורחבה היריעה על אודות פעולותיה של

היוקד הבספסי לבבסלה

הרשות במסגרת תפקידיה וסמכויותיה הסטטוטוריות, ועל מומחיותה בתחום הנדון, למעשה, מדובר במומחיות ייחודית ובלעדית.

בסעיף 22 לעיקרי הטיעון של הרשות, נטען כי הרשות -

"...לא יזמה בשנים האחרונות כל חפירה ארכיאולוגית במקום בו הסבירות להמצאות שרידי קבורה היא גבוהה. כתוצאה מכך מתגלים שרידי קבורה אך ורק בחפירות הצלה, ומטופלים תוך שמירה קפדנית על עצמות אדם".

ובהתייחסו לחפירות ההצלה, הסביר מנהל הרשות בסעיף 20 לתצהירו, ועו"ד בר סלע בחוות דעתו, כי מטבע הדברים, לפני תחילתה של החפירה, אין ניתן לדעת מה טומנת בחובה אדמת האתר. רק לאחר סיום החפירה, וניתוח מימצאיה, ניתן לדעת אם בעצמות אדם עסקינן, אם לאו. גם מכאן נלמדת חשיבות הפעולה על פי הנוהל דוקא, בלא להקדים מאוחר למוקדם, ותוך כדי עשיית כל התיאומים הנדרשים, משעה שנתגלו שרידי עצמות אדם.

10. המחלוקת המתוארת במכתבו מיום 23.6.94 של ניצב גבי לסט, מפקד מחוז ת"א, בין רשות העתיקות לבין משרד הדתות צריכה לבוא על פתרונה בדל"ת אמותיו של הנוהל. שני הצדדים לאותה מחלוקת מחוייבים על פיו. כך הדבר גם באשר למכתבו מיום 22.6.94 של מר זליג ברוורמן, מנהל המחלקה לשירותי קבורה במשרד לענייני דתות. לפי דבריו של מר ברוורמן, חפירה ארכיאולוגית נעשית במגדל העמק באופן, "שכרוך בחילול קברות ועצמות אדם, נעשה ללא תאום עם הח"מ, האחראי על נושא הקבורה במשרד".

כללם של דברים:

11. הפתרון הראוי, שעוגן בראשיתו בהחלטת ממשלה, והוא נוהג מזה עשרות בשנים, הוא להמשיך ולנהוג בכל אתר ואתר על פי הנוהל. על המשטרה להירתם לעניין זה בהתאם למצבת כוח האדם שלה ושאר משימותיה. על המשטרה למנוע הפרעה לחפירות המתבצעות על-פי הוראות הנוהל ובהתאם לרשיון שניתן מאת מנהל רשות העתיקות.

וזאת ראוי להבהיר: הנוהל קדם לחוק, ומשנחקק החוק שוב אין באים, כאמור, "עצמות אדם" בגידרה של "עתיקה". ואולם, הנוהל, לא עבר מן העולם, ודומה ש"רוח" החוק נוחה הימנו, שכן, סעיף 29(ג) לחוק קובע לאמר:

"לענין אתר עתיקות המשמש לצורך דתי או מוקדש לתכלית דתית, לא יתן המנהל אישור לחפירה או לאחת הפעולות המנויות בסעיף קטן (א) אלא באישור ועדת השרים המורכבת מהשר כיושב ראש, שר הדתות ושר המשפטים".

מכאן, שהנוהל אינו אלא מעין-היקש (ובדיעבד) מן ההסדר הסטוטורי לגבי "אתר עתיקות המשמש לצורך דתי או מוקדש לתכלית דתית", לאתרי עתיקות אחרים. אשר על כן, ככל שהנוהל עולה בקנה אחד עם הוראות החוק, יש לדבוק בו. עניינו של "המחקר המדעי" האמור בנוהל הוא בקביעה, אם בעצמות אדם עסקינן, אם לאו.

12. ובהתייחס במישרין לשאלתו של שר המשטרה: "מרגע שגילו במהלך חפירה קיומן של עצמות אדם", כלשון שאלת השר, יש למסרן לאנשי המשרד לענייני דתות. קביעה אם מדובר בעצמות אדם, יכולה להיעשות בדרך כלל על אתר (תחתי משמע: בשטח ובייד), וכך, במידת האפשר, ראוי לעשות. באותם מקרים שאין ניתן לעשות כן בשטח, כשנדרשת מדידה, בדיקה מעבדתית, וכיוצא באלה מעילות לצורך קביעה, אם מדובר בשרידי עצמות

היוקד הבסיסי לבבסלה

אדם, פעולות שאינן ניתנות לביצוע באתר החפירה עצמו, ניתן לאסוף את הממצאים ולבדקם במשרדי הרשות. בשעה שהבדיקה מעלה, כי מדובר בשרידי עצמות אדם, הן תועברנה אל המשרד לענייני דתות. בכל השלבים, חל, כמובן, סעיף (א) של הנוהל, המצוטט בעמוד 5 לעיל, ולפיו "יש לדאוג לכך שהטיפול... בעצמות מתים, ליקוטן ופינוין... יהיה בהתאם להלכה". עו"ד בר-סלע, עומד בחוות דעתו, בין היתר, גם על הכבוד שבו נוהגת הרשות בשרידי עצמות אדם שבהם נתקלים ארכיאולוגים אגב חפירה.

להדגמת יישום הנוהל הלכה למעשה בפרשת הגבעה הצרפתית מצורף בזה ומסומן ב' מסמך סיכום פגישה בלשכת המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות מיום כ"ה בטבת תשנ"ב (1.1.92). ממסמך זה ניתן ללמוד על אופן יישום הנוהל בנסיבות הייחודיות של אותה פרשה. (בתיק הבג"צ דלעיל מצויים עוד זכרונות-דברים וסיכומים רבים שנעשו משך השנים, המעידים על יישומו של הנוהל בפועל).

13. גם בהנחה שעצמות אדם אינן "עתיקה", ניתן, כמדומה, לקבוע, שחפירות ארכיאולוגיות שיבוצעו על פי הנוהל לא יצמיחו אישום פלילי על פי סעיף 172 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 כנגד החופרים, שכן החופרים עושים את מלאכתם ברשות. על-כן, מן הראוי שמשטרת ישראל תימנע מחקירת תלונה על חפירות כאלו, תימנע מלהתערב בחפירות כאלו ותימנע מלהחרים עצמות המתגלות תוך כדי החפירה; בנוסף לכך, על המשטרה לתת את עזרתה, ככל שתידרש, לביצוע החפירות ולהשלמתן; והכל - בכפוף לכך שנשמרו הוראות הנוהל.

היוקד הבספסו לבכסלה

היצמדות להוראות הנוהל, היא איפוא, התשובה המשפטית (והמעשית) לשאלותיו של
שר המשטרה.

ב ב ר כ ה,
נ-ג
מ' בן-יאיר

העתק: המכ"ל
מנהל רשות העתיקות

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. 243 של הממשלה מיום 28.12.69.

עצמות אדם המתגלות בחפירות

"243.

מחליטים:

שר הדתות ושר החינוך והתרבות יבדקו את שאלת הטיפול בעצמות אדם המתגלות בחפירות ארכיאולוגיות, במגמה להגיע לידי נוהל מוסכם בנדון.

לא הגיעו לנוהל מוסכם כזה, יחזור הנושא לדיון בממשלה."

בזכירות הממשלה

ירושלים, ה' באלול תש"ל
9 בספטמבר 1970

ב ב ר
(62)

74 : חברי הממשלה

באת: סגן מזכיר הממשלה

הנדון: עצמות אדם המגלות בהפירות

בהחלטה מס. 245 מיום י"ט בשנת תש"ל (28.12.69) הוסיפה הממשלה על סדר הדמות ושל סדר החינוך-והתרבות לבדוק את הטיפול בעצמות אדם המגלות בהפירות ארכיאולוגיות, בסמכה להגיש לידו נוהל מוסכם בנדון.

ביושבה אשר בתקיימה ביום ב' בתמוז תש"ל (6.7.70) החליטו סדר הדמות והחינוך-והתרבות לשכס את זכרון-הדברים אשר מוסכם בין סדר החינוך-והתרבות לשכס, פרופ' בן-צדון דיכור, וסגן סדר הדמות לשכס, ד. ורהפטיג, ביום י"ט באלול תשס"ו (6.9.55) וביום כ"ה באלול תשס"ו (15.9.55), המעורף בזה, בסיועוים הבאים:

(א) בסעיף ב' של זכרון-הדברים, הרו בהקמת ועדה בינומטרדית, במקום נציג משרד החוץ, אשר הוריק כו אין לו ענין בברסא, יבוא נציג משרד הספצאים.

בראסות הועדה יעמוד מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות.

(ב) מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות יביא לידועת הועדה הבינומטרדית כל הסיוד העתיקה לאכור בסעיף א' של זכרון-הדברים. הועדה הבינומטרדית תבטיח את אימורס המחקר הסדעי מהד, ותקפיד על ביבוד המסורת של הבאת עצמות יהודים לקבר ישראל מאידך.

(ג) עם הוב המחקר הסדעי יובאו עצמות היהודים לידו משרד הדמות, לעבודה במקום שיוקבס על-ידו הועדה הבינומטרדית.

הסיוע דלפיל יהווה כחיד נוהל לבני סיפול בעצמות אדם המגלות בהפירות ארכיאולוגיות.

ב ב ר

שימאל ביר

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות

עצבות קדמונים שנהגלו, יבכרו על-פי הסדר זה, פרשות העתיקות למשרד החינוך והתרבות הכללי
בהקדם האפשרי בנוהל הקבוע.

ד. סוכם שהרבנות הראשית הכנה יועץ מטעמה, שיהיה זמין לביקורים חופפים באתרי
עתיקות על-פי הזמנת הרשות, היועץ יוכל לבדוק במקום את הכעיות המתעוררות במקרה
של הפצאות ספרים יהודיים, והרשות תהיה כוכנה ככל האפשר להתחשב בעצותיו.

רשם: עמיהוד כהן
הפוצה: השתתפים

קדמונים

זכרון דברים

הערה

מפגישות ושיחות בין-שר החינוך והתרבות פרוץ בנשיין דינוח
וסגן שר הדתות בר ז. ורהפסנו ביום י"ט באלול (6.9.55) וביום כ"ח
באלול תשט"ו (15.9.55) מוכנס:

א. יש לדאוג לכך שהספול בבחי העלכין ובקברות של יהודים,
בעצמות פחים, לקוסם ופנויים, המחנלים אגב הפירות ארכיאולוגיות,
צריך להיות בהתאם להלכה.

ב. לשם בצוע הדבר חוקם ועדה מנכשרדות שחיה מורכבת מנשיני
משרד החינוך והתרבות משרד הדתות ומשרד החוץ.

ELIYAHU BAKSHI-DORON
RISHON LEZION CHIEF RABBI OF ISRAEL

אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

באשר לטיפול במערות הקבורה, אין מניעה לחפור ולערוך בדיקות ארכיאולוגיות במערות, (למעט שטח הקברים עצמם). בתנאי שהקברים ישומרו ולא יפגעו, ואם ימצאו עצמות, יקבע המקום כקבר ויאטס במקומו.
החפירות הארכיאולוגיות במערות לבדיקת הממצאים תעשה מתוך הבנה, ובנוכחות אנשי משרד הדתות שישמרו על קדושת הקברים.
ההסדרים המוצעים הם על דעת אנשי האתרא קדישא, בתנאי שהמסוכס ישמר כראוי.

לאור הדברים, אבקש לאשר הפסקת החפירות במקומות הנ"ל, ולהתחשב בצבור רחב בעולם היהודי כולו, הכואב את חילול הקברים, כמו כן יש לזכור שההחלטה לחלל קברים ולפנותם ממקומם במדינת ישראל, תביא לכך שבעולם כולו לא יתחשבו בדרישות הקהילות היהודיות לשמור על בתי עלמין עתיקים, כגון: קהיר, אמסטרדם, המבורג, מקסיקו ועוד. וילמדו מהחלטת ממשלת ישראל שאין לכבד בתי קברות יהודים ח"ו.

באשר למניעת מחלוקת מיותרת הפגנות ומלחמות בנושא, נראה לי שנכון לבדוק היטב את החוק בנושא, ולהבהיר או לתקן שקבר אינו עתיקה, קבר הוא מקום קדוש שאין לחללו, כפי שהדבר קבוע בחוק במדינות המתוקנות.
ואין חשש שחוק זה ימנע מבניה, משום שבמסגרת ההלכה ניתן למצוא פתרון אפילו לבתי קברות שלמים, כפי שהדבר בוצע בטבריה ובגבעה הצרפתית.

בטוחני שהרגישות לנושא תביא להחלטה נבונה, והאמת והשלום אהבו.

בכבוד רב,

אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

העתקים: לנוגעים בדבר.